

Ivo Fencel

**STVOŘENÍ Z JESKYNĚ
A
JINÉ POVÍDKY**

Obrys-Kmen

(c) 2005 Ivo Fencel

**Vydáno v rámci internetové verze literárního týdeníku Obrys-Kmen.
Všechna práva vyhrazena.**

Ivo Fencel

**Stvoření z jeskyně
a
jiné povídky**

OBSAH

<i>Stvoření z jeskyně</i>	<i>7</i>
<i>Půlnoční pošťák</i>	<i>35</i>
<i>Světlo na konci jeskyně.....</i>	<i>39</i>
<i>Zločinný život Elleryho Harkinse....</i>	<i>50</i>
<i>Hvízdající chatrč</i>	<i>55</i>
<i>Stroj na vraždy</i>	<i>81</i>
<i>Pohled z paštiky</i>	<i>105</i>
<i>Osobní od-dělení.....</i>	<i>106</i>

STVOŘENÍ Z JESKYNĚ

Skutečnou motivací vzniku díla řady literátů byla dobře utajená traumata nebo otřesy v mládí.

M. M. Hoax

Panenku s porcelánovou hlavičkou. ZNAČKA: Koupím.

Častý inzerát

Po celý kalný, ponurý podzimní den, v němž se neozval jediný hlásek a tísnivé mraky visely z nízké oblohy, jsem projížděla zcela sama neobyčejně pustou končinou země a teprve s večerními stíny jsem dorazila na dohled domu. Jen jedno malé okno v podkroví mdle zářilo a členitá střecha mi výstražně pokynula černým ukazovákem komína. Prudce jsem přitáhla uzdu a stala se jezdeckou sochou na lysém pahorku.

I můj Pony shlížel k domu. Pak ale nedůvěřivě potřásl hlavou. Zařehťal.

Protáhla jsem prsty jeho rezavou hřívou... a pak ho jemně sevřela nohama. Dům zmizel za stromy. Spouštěli jsme se úvozovou cestou do temně zelené úžlabiny a větvičky smutečních vrb mi chvílemi pročesávaly rozpuštěné vlasy, až jsem se radši přitiskla k Ponyho šíji. Cesta klesala stále prudčeji, jako by mě i s koníkem nenápadně vsával kráter podivné, páchnoucí studny. Zelené listy potemněly a z ostrých větví se staly prsty sápadající se po mých ramenou. Sestoupili jsme na dno údolí.

Uprostřed houští se tam šklebí prastará klenutá brána s erbem – podivnou plastikou bílé hlavičky.

Pony zafřkal, ale po mé pobídce tou branou prošel dovnitř. Ponurý dům se ostře vztyčil nad nás...

Seskočila jsem uprostřed prastarého nádvoří plného listí. Tlelo – a to místo se za léta stalo vlastně spíš zanedbanou zahradou plnou osik, bezu a šípků, která končila až vysokou, chladnou stěnou domu. Odtud se na mne upíraly prázdné oči zcela temných oken. Jen jediné, až tam v podkroví nahoře... se chvělo oním lákajícím mne světélkem... Jako když Mařenka s Jeníčkem... byli přivábeni k čarodějnicí...

I došla jsem také až k vlhké, popraskané zdi. Věru nebyla z perníku. Povrch byl divně svraštělý. Dům se nade mnou tyčil z trnitých houštin až ke svým mohutným okapovým žlabům okolo ramen. Střechy jsem z tohoto místa už neviděla... Lehce jsem se konečky prstů dotkla omítky... a v tu chvíli Pony zaržál... a já se rychle ohlédla. Tma jako by se na nás sápala ze všech koutů zarostlého dvora i groteskní branou v pozadí a... poprvé jsem si i všimla mohyl.

Byly všude. Temné a mohutné. Vykukovaly i z houštin.

Pohládila jsem Ponyho. Olízl mi hřbet ruky drsným jazykem a jeho oči zaškemraly: Vraťme se, Zoe. Vraťme se, dokud je čas... Tu se ale naprostým tichem rozlehlo duté zadunění – jakoby z hrozného hloubi nějaké jeskyně. To obří gong teď patrně doznívá tam někde za stěny, tam v nitru domu probuzeného po nesčetných letech ze spánku v šípkoví, pochopila jsem... a představila si celou tu cestu dovnitř, svou vlastní budoucí pouť chodbami potaženými plísní, s drolícími se stěny i hnijícími prkny všech schodišť... A nakonec ledově prázdné pokoje... a rží pokryté zámky dveří, které nikdy nezamknete... A teď... Tam hluboko v domě se cosi pohnulo... Ano. A vratce, hrozně vratce ke mně začalo to STVOŘENÍ sestupovat, snad až odněkud z podkroví, nejspíš právě z oné poblikávající místnosti... Ale každou chvíli se to zastavovalo. Ale už zas... A zas...

Stála jsem tam a tajil se ve mně dech. Napínala jsem uši v okamžicích onoho ticha a chtěla nechtěla si představila i boltce onoho STVOŘENÍ TAM VEVNITŘ. I ono tají dech? Tak jako já? Bojí se? Hrůzou jsem se zachvěla.

Dům ne už jako z pohádky. Dům jako jeskyně s drakem – a to už TO sestoupilo a došlo skoro až ke mně. Mé oči těkaly po zdi. Dveře? Ne. Jen šlahouny břečťanu, pak cosi zazděného a napravo schody kamsi pod zem. Do sklepů? Skočím tam a skryji se! blesklo mnou. Ale co to? Tam dole ve tmě se cosi leskne... Co jen to...

Vtom se Pony vprostřed dvora vzepjal. Počkat, tak to ne... Vzchop se, Zoe! Co musíš? Musím se vrátit, uklidnit koníka a uvázat ho třeba támhle k tomu zčernalému pahýlu... Anebo... UJEĎ, UJEĎ! zaznělo mi znovu do uší. A Pony ke mně v šeru natahoval své kopyto, to vůbec ne ďábelské...

Ďábel však mohl žít tady přede mnou.

A Pony to vycítil. Bylo to až podivně cirkusové gesto a koníkovy zvláštní oči jako by zářily tmou... a vpíjely se do mne, jak mi aspoň připadalo, a jako by se toužily přímo slít se zraky mými. „Pojď a vrať se,“ říkaly. „Vyšvihni se do sedla, vždyť ještě pořád máme poslední možnost. Pak už ale žádná nebude.“

Ale mezitím se už hnulo TO LESKLÉ tam dole na sklepním schodišti – a vlastně to byla klika. Ale i povrch dveří okolo ní se jaksi potutelně zaleskl. Měsíc! A pak už úplně otevřeno. Přímě před průčelím domu jako by se táhl zákop. A v jeho příšerách se teď na schodišti od sklepa leskl pár očí.

Patřily Arně.

FILIPOVY ZÁPISKY

23. října 1906

Sestřenka je tady. Arna mi ji představila před večerí a Zoe mi podala ruku, nebo tedy spíš konečky prstů, a pousmála se, pak se však rychle otočila... a jako první z nás si sedla k velkému jídelnímu stolu. Všiml jsem si především jejích vlasů. Jsou neuvěřitelně dlouhé a v záři svíček chvílemi vypadají spíš jako hebké pavučiny z prázdných ozdobných lebek v podkroví. Ty vlasy se zdají jako pírko hodné ochrany, ale ve skutečnosti asi budou pořádně těžkým závažím? Nevím...

Arna se posadila jako druhá, přímo proti mé sestřenici, zatímco já se uvelebil trochu stranou. Jedli jsme a Zoe, už docela klidná, až po chvíli postřehla, jak upřeně ji Arna pozoruje. Usmála se... a pak dokonce i na mne.

„To tady opravdu žijete úplně sami?“ zeptala se mě v okamžiku, kdy Arna odešla s nádobím. V tu chvíli jsem jí prostě nedokázal upřímně odpovědět, a tak jsem jen seděl v šeru jídelny, civěl té krásné dívce do tváře a musel jí jistě připadat jako naprostý hňup. Strašná hrůza jako by mi přitom vtékala až do kostí. Copak i TĚHLE dívce s dlouhými vlasy je souzen úděl ubohé Adriany? Nešťastné Barbary? Zoufalé Cynthie? A všech těch dalších?

Arna mi ale snad čte myšlenky – naučila se to, za mnohá léta – a právě v tom okamžiku jsem to pocítil zvlášť silně. Její tvář se znovu vhoupla do vstupního výklenku jídelny a... Poslední dobou je potažena už tak tenkou kůží, že mi připomíná spíš některou lebku z naší sbírky. A její oči... Okamžitě mě zmrazily. Kontrastně k tomu však zapůsobil Arnin sametový hlas, který se vzápětí rozlehl komnatou, aby takřka láskyplným tónem zodpovídal další a další z vystrašených dotazů naší návštěvnice. Zoe si totiž povšimla očí z portrétů na obrazech a... Brr. Jako by TY OČI pojednou zazíraly zděšeně – i mně se to zdávalo... Jsou i duše zobrazených navždy zaklety v oněch rámech? bával jsem se už jako chlapec...

Protože tak dlouho jsme už s Arnou neopustili dům. Tak dlouho už žili na dně úžlabiny – skoro jako nějáci krabi. A po celý ten čas jako by se opakovaly tytéž nepopsatelné rituály – anebo tomu sám nevěřím a je to všechno jen strašný sen? Díval jsem se na Arnu.

Hovořila jako obvykle pomalu a s důrazem na každé hebké slůvko, ale mně to už znělo jinak, než naší návštěvníci: jako by Arna odkrajovala obrovským lesklým nožem rudé, zkrvavené maso pro strašnou hostinu... To je ono! A přece Zoe nic netuší. Arna tak pečlivě volí výrazy a s touto dívkou jako by si dávala obzvlášť záležet.

„Nejen tady DOLE, ale ani široko daleko byste nenarazila na ŽIVOU duši, má milá. V tomto ohledu můžete být docela klidná.“ A chraplavě se zasmála, načež se stísněné Zoe znovu začala vyptávat na matku a nechutné podrobnosti její neobvyklé smrti. Ale Zoe už po chvíli zbledla jako papír a odvrátila obličej k temnému oknu... V tu chvíli jsem jí uviděl do tváře nejlépe a víte, Zoe nemá kůži jako Arna, také tak pergamenovou, nýbrž lidskou. Proč však jsem tím překvapen, nechápu sám. Ale ty její výrazné lícní kosti v záři svícnu! Ano, ano, má i něco z Arny – tam ve svých rysech. I když to vyhlíží spíš jako odraz ve šťastném zrcadle.

Zoe o mé tetě nechtěla hovořit a nedokázala ani zůstat dlouho sklíčená. Překlenula děsivou vzpomínku povídáním, a já a Arna jsme se tak dovídali o dalších a dalších obyčejných věcech ze světa tam venku. Alespoň Zoe ony příběhy nazývala obyčejnými, pro mne však už tak banální nebyly. Náležely světu daleko za mým horizontem, světu, o kterém jsem málokdy slyšel... a vždycky jen čítal.

Zapomněl jsem vlastně na celý dlouhý čas, že podobné kraje ještě vůbec existují, a až teď mi zvonění Zoeina vyprávěcího hlasu strhávalo pásku z očí. A znělo mi o dost lépe... než náš gong v podkroví. Ale Arna její optimismus nesla očividně nelibě a já brzy postřehl neklamně trhání v koutcích jejích přísných úst. Dlouhé a tenké Arniny prsty křečovitě svíraly nůž. Upřeně mou sestřenicí pozorovala a jenom na kratičko jako by se pokusila sama napodobit její šťastný výraz. Ale to víte: za žádnou cenu se jí to nemohlo podařit. A Zoe? Nic nevnímala a mluvila a mluvila, jako by tím chtěla rozehnat ticho pokoje i pavoučí stíny mezi obrazy... a Arna ji celou dobu pozorovala v úžasu nad skutečnou podobou nechutně mladé civilizace, od které jsme zůstávali odděleni. A Arnina ústa se otevírala stále víc, až vynikly zuby. Jako leskle dokonalá řada maličkých glazurovaných sekerek! Poblíž Arnina levého špičáku se objevila slina a ona polkla – tak hlasitě, až jsem se zachvěl. Ne, nepodařilo se jí to polknutí potlačit, třebaže jsem viděl, jak moc chtěla. Nešlo to. Touhy ale jako by potlačila. Prudce vstala a řekla Zoe, že jí teď ukáže její ložnici.

Díval jsem se za nimi, ale viděl zase jen detail. Žiletkově ostré nehty na Arnině ruce, když se dotkly sestřeniných vlasů, ještě než obě zmizely v té temné chodbě našeho SKORO prázdného domu ...

SOUKROMÝ DENÍK ZOE HARKINSOVÉ

24. října

Ráno mě navštívil Filip. Klepal hrozně potichu, jako by se bál, že ho někdo uslyší. Přitom celá tato divná stavba se všemi chodbami, chodbičkami, schodišti, s klenutými komnatami a děsivými výklenky ve zdech zeje ponurou prázdnotou. Nikdo další už tu není, i když nečekaně se vyskytující místnosti v odlehlých koutech domu budí trochu mou zvědavost (ale i hrůzu). Nesčetné zamčené dveře také... Všude vlastně dokonalá poušť, ale chladná poušť. Mrtvo, nevlídno. A nejhorší na tom je můj pocit, že tomu ani nikdy nebylo jinak. Tady. Jako by šlo o jakousi enklávu v čase. O samozřejmost přírody, která si snad toto sídlo kdysi sama postavila... Zde dole.

Takže prázdnota, prázdnota... I Arna se dnes někam ztratila, a tak jsem si mohla celý den povídat jen a jen s Filipem. Vcelku příjemný společník, i když trochu moc nesmělý. Se svými přáteli ho samozřejmě sotva mohu porovnávat – a už vůbec ne se Sandym. Přesto mě u oběda docela pobavil. Zná množství velice nepravděpodobných historek vztahujících se k domu i jeho blízkému okolí. Ukázal mi také starobylou knihovnu, která leží v levém křídle a není opředená pavučinami tak jako většina ostatních pokojů. Předvedl mi i některé další zvláštnosti domu: hlavně sbírku dekorativních lidských lebek v jedné podkrovní místnosti. I starou gilotinu, anebo roztomilé hračky po nějakém děvčátku: malou kuchyňku s nádobím a ohmatané panenky, i když často už bez hlaviček a bez údů. Ačkoli se však Filip po celý den tak snažil, připadalo mi, že mu někde na duši těžce spočívá nějaký ošklivý cár smutku. I jeho smích prýštil snad z marné snahy zastřít přede mnou něco strašného. Večer jsem se proto v jídelně zmínila o pověstech, které o domě kolují.

„Ale prosím tě!“ usmál se můj bratranec, jak se mu povedlo nejvíc. „Ty podobným povídačkám přece nevěříš. Anebo ano?“

Jeho jen sehraná pobavenost mě nemohla oklamat a asi to na mně bylo vidět.

„Jsou to jen pověsti,“ zopakoval Filip důrazně.

„Každá pověst má pravdivé jádro.“

To už jsme opustili jídelnu (Arna oproti mému očekávání k večeři nepřišla) a Filip mě doprovodil do jedné z menších místností v podkroví. I tady ležel prach, který mě všude tak znervózňoval, i tady byly na nábytku rozloženy starobylé předměty. A šedavé závěsy mi připadaly ještě hebké než ten prach – a slabě se chvěly v průvanu, jenž se dotkl i mých kotníků a... Arabesky na těch závěsech jako by se mravenčivě zahemžily. Bezděky jsem asi přivřela víčka – strachy... a Filip zapálil sedm svíček... a jednu po druhé je narážel na černé ostny obrovského svícnu. Jako by se bál, že nás každým příštím okamžikem spolkně záplava tmy. Ticho, kterým jsem včera přijela, svíralo neustále ten dům a spolu s ním jako by v ovzduší viselo ještě něco. A ne, nebyla to jen zatuchlost...

„Legendy o tomhle sídle žádné pravdivé jádro nemají, neboj,“ ujišťoval mě nevím už po kolikáté Filip. Vychrlil to ale až příliš překotně, než abych mu uvěřila, a vrhl navíc tak podivný pohled přes mé rameno... až jsem se také musela potočit.

Spatřila jsem srdčité podkrovní okénko o čtyřech tabulkách. Pojednou rudě zažhnulo do pokoje v pablescích zapadajícího slunce a přede mnou vířily tečky prachu. Arabesky závěsů se chvěly dál. Krvavý západ? Přistoupila jsem k tomu zraněnému srdci – a podívala se ven jednou z jeho tabulek. Jako chlopni...

Krajina přede mnou vypadala přízračně. Neobvykle velké kapradiny měly v soumraku ostře groteskní obrysy a stejně tak řada mohyl a koruna obrovské smuteční vrby – a já ve vzpomínce ucítila její prsty ve vlasech, to když jsem na svém Ponym ještě sjížděla sem, do této úžlabiny...

Najednou mě napadlo, zda se právě teď nedívám oknem, jehož světla jsem si včera povšimla. Prudce jsem se otočila k bratranci. Stál nečekaně blízko za mnou a myslím, že ten plachý pošetilec až do té chvíle upřeně hleděl na mé vlasy. Přinejmenším na jejich konečky. Výraz jeho tváře mě skoro rozesmál.

„Ty mohyly...“ ukázala jsem z okna. „Kdo je vlastně navršil?“

Jakoby nechtěně se o mne otřel. Dost neklidně. Přes mé rameno pak pohlédl skrz rudou tabulku. „To nejsou mohyly, Zoe.“

„Tak hromady.“

„Jsou tu už dávno. Kdysi je navršili archeologové.“

„Dělaly se tady vykopávky?“

Filip zasmušile přitakal.

„To doktor Jones se tu kdysi o něco pokoušel.“

Vida. Konečně někdo, kdo přece jen věří na pravdivá jádra legend – a dokonce po nich rovnou pátrá. Nemá to tak snad být?

„Už ale nepátrá,“ konstatoval Filip hrobově, skoro jako by mi četl myšlenky. A málem tím svým tónem doktora Jonese označil za mrtvého. A jako by řekl: „Země ho pohltila!“

„Nevíš přesně, co hledal?“ zeptala jsem se a pohlédla Filipovi zpytavě do tváře. Jindy bledou kůži měl v tu chvíli cihlově červenou od posledních paprsků umírajícího slunce – ale to já asi taky.

„Řvoucí jeskyni,“ odpověděl. Do naprostého ticha.

Vida. Tušila jsem, že to bude souviset se zdejšími pověstmi.

„Ale s místní legendou to vůbec nijak nesouvisí!“ utrl se na mne najednou. A snad bezděky mi sevřel zápěstí. „Přece nic nenašli,“ začal pojednou překotně mlít. „Vůbec nic nenašli, rozumíš, a najít ani nemohli, protože žádná Řvoucí jeskyně nikdy neexistovala, to je snad jasné, ne? Vznikla jen v chorobné fantazii lidu. Jde o pitomé báčorky pocházející až ze středověku, o mýty primitivního obyvatelstva. O nic víc.“

Zrovna v tu chvíli, kdy tak mlel (zbytečně), zmizel i zbytek slunce za pahorkem, z něhož jsem včera poprvé pohlédla na Filipův a Arnin dům, a zbyl jen rudý pruh lemující celý horizont. Ale i ten rychle pohasínal. A nyní? Hadovité stíny se už připojují k průvanu... a tak jako ON... se těsně nad kobercem dotýkají mých kotníků. Lechtá to? Asi. A pod těmi kotníky... a pod těmito chodidly, mými... a pod tímto kobercem... a pod prkny podlahy.... a pod celým tímto strašidelným palácem... se v tu chvíli... možná až v té nejspodnější kryptě sklepa... najednou... ozvalo... podivné... suché prásknutí...

A my pak stáli s Filipem bok po boku po celé nekonečné minuty – a čekali. Ale nic už se neozvalo. Pak někde v domě znovu zaduněl gong a na schodech odzdoła se ozvaly kroky a rychle se k nám blížily...

FILIPOVY ZÁPISKY

24. října před půlnocí

Nechybělo moc a všechno jsem sestřence vyradil, ale Arna, jako by mi opravdu četla myšlenky i na dálku a jako by vycítila nebezpečí, náhle nás vyrušila a já později musel snést dlouhou řadu jejích výčitek. „A vůbec: na ty její vlasy pozor!“ skončila. Asi si myslí, že se do nich nějak můžu zaplést. To je ovšem nesmysl, i když... Ano, Arno. Na její vlasy opravdu chci DÁVAT pozor.

A nejen na ně.

SOUKROMÝ DENÍK ZOE HARKINSOVÉ

25. října

Dnes se mi stala ta nejpodivnější příhoda od chvíle, kdy jsem překročila práh tohoto domu, a ještě i tyto řádky píši s jistými obtížemi, protože ruce jako by se mi třásly a svou vlastní krev stále slyším bušit ve spáncích.

Po obědě se mě Filip pokusil jakýmsi pochybným způsobem zabavit, ale šikovně jsem se ho zbavila a šla psát Sandymu. Způsob odeslání onoho dopisu je sice zatím ve hvězdách, ale já zkrátka uposlechla své city a... Z nějakého důvodu se mi však zdálo pro tuto příležitost až příliš všedním zamknout se prostě u sebe v pokoji, a tak jsem znovu vystoupala až do podkroví. Tam chodby tvoří celý labyrint, poněvadž stavitel domu byl určitě snílek, který se

tady vyřádl. Kouty jsou tu vždycky jaksi nečekané a jako vata je naplňují hnusné pavučiny a někdy i v pravé poledne si tam nahoře připadáte jako uprostřed noci. Každou chvíli se před vámi ze šera vynoří nějaká nová odbočka, a když se do ní odváženě pustíte, ukáže se buď nečekaně slepá, anebo vás naopak po chvíli dovede do místa, odkud jste vyšli. Po těchto nevšedních štrapácích jsem ale přece došla až do nejvzdálenějšího křídla domu. Západního. Na jednom místě ale jako by byla těsně nad podlahou napjata jakási tenoulinká vlákna. A já, husa, si jich nevšimla a vykřikla pak do ticha, když se mě dotkla, a v mých představách tu na mne hned byly políčeny neviditelné drátky, které se mi toužily omotat okolo kotníků a chtěly mě strhnout k zemi, do staletého prachu... a pohřbit zaživa. V něm. Šlo však zřejmě jen o pavučiny.

Jako by tudy nikdo neprošel celá léta, snad s výjimkou onoho bělavého pavouka, který v jednu chvíli zoufale prechal od špičky mého střevíce. Tkanivo jeho druhů jsem si musela vzápětí smést i z vlasů a vzpomněla jsem přitom na Filipovu zmínku o jejich hebkosti a na těch pár jeho doteků. Vzápětí se mi však vybavily i Sandyho doteky – přinejmenším intenzivnější – a já pevněji sevřela dopisní papír a odhodlaně vstoupila do temného mezipatra.

Zde mě překvapil prudký chlad a divný zápach. Ne však zatuchlý, připomínalo mi to něco jiného, jenom jsem ještě nevěděla co. Jako zmagnetizovaná jsem kráčela dál a dál chodbou hnána hroznou zvědavostí a mýjela jsem celou řadu dveří. Všechny byly tmavě zelené, úplně hladké, a pokroucené pařáty jejich mosazných klik se matně leskly do šera. Každá ta klika však jako by se nějakým detailem lišila od té předchozí, a mně připadaly jako odřáté a uvězněné ruce celé řady rozličných lidí. V Chodbě klik stále panovalo ticho... a jenom jakési malé vejčité okénko mi z dálky posílalo špetku denního světla. Spíš jako střílna. Kam asi vede? Byla jsem velmi zvědava. Na kterou stranu domu vůbec? Nu, dojdou ještě... až tamhle a podívám se.

Jak jsem šla, řada dveří v pravé stěně se přede mnou perspektivně zmenšovala. Poslední byly, i když jen zcela nepatrně, pootevřené – a to mě ovšem upoutalo víc než okénko. Navíc onen všudypřítomný chlad jako by čísel právě z této dveřní škvíry. K okénku už jsem NIKDY nedošla a... pokradmu nahlédla dovnitř.

Byla to kobka, úzkostně vysoká a prázdná, tedy jen s jakousi pryčnou až v levém zadním rohu. A na té cosi leželo.

Pohlédla jsem nejprve zpátky chodbou. Mizela za mnou v temnotě. Stála jsem tu úplně sama a chlad zívající cely mě najednou roztrásl. Přesto jsem odhodlaně vstoupila.

Dovnitř – a šla jsem přímo k pryčně. Leželo na ní cosi podlouhlého pod jaksi slizkým, starým prostěradlem, hrozně špinavým. Udělala jsem poslední krok, a najednou mi došlo, že ono to NENÍ prostěradlo.

Byl to šedý flanelový rubáš.

FILIPOVY ZÁPISKY

25. října

Po obědě se mi Zoe ztratila a já po ní marně pátral v celém východním křídle. Však být tu Arna, jistě by si také už dělala starost. Zoe není jako my. Má očividně náuru průzkumnice.

Arna tu však není a denní světlo vůbec špatně snáší, abych pravdu řekl. Mimochodem: teprve nedávno jsem si uvědomil, jak se tutéž fobii snaží vsugerovat i mně. Ó, jak často mi zavírala a zavírá okna, aby ani jediný sluneční paprsek nepronikl k srdci... A tak se náš dům zvolna stal hrobem.

Je to však marná snaha z Arniny strany a nepotrvá to už dlouho a odejdu z její moci. Možná. Rozhodně jako bych sám sebe častokrát vídal ve chvílích, kdy stoupám a stoupám

z této úžlabiny, až konečně překračuji horizont a ocitám se na cestě do dále, té, z níž přijela má sestřenka...

Zoe je zvláštní dívka. Musím na ni pojednou stále myslet, i když teď píšu, a dokonce už jsem se několikrát přistihl při představě, jak jí všechno bezhlavě vyzrazuji. I se mi o tom už zdálo. A určitě jsem v tom snu zas posedle potěžkával její nekonečné vlasy, ano, ano, už si to vybavuji. Byly skutečně jako závaží. Tak neuvěřitelně těžké. Jako by každého svého obdivovatele mohly snadno stáhnout až někam ke dnu, a mě jednou napadlo, že kdyby Zoe jen o trochu víc zaklonila hlavu, tak se jí pod onou tíhou vytrhne z hrdla...

TEĎ však snad hlavu JEŠTĚ má!? zadoufal jsem.

Při následujícím pátrání mě cosi znovu dotáhlo až k onomu malému srdcovitému okénku v podkroví s výhledem na mohyly... a zrovna jsem se chtěl podívat ven, když...

Proboha! Ted' kdesi v domě... Ten výkřik...

(Zde je deník očividně přerušen. Následující písmo je zpočátku poněkud roztřesené.)

Uf! Už jsem se vrátil. Na chvíli jsem právě přerušil psaní, vstal a vyběhl ze dveří. Zoe, Zoe, volal jsem. Žádná odpověď, nic... už se neozvalo. Křičela to ale opravdu Zoe? Nevím.

A proč jsem stále ještě neprohledal celý dům?

Nebo šlo předtím jen o sluchovou halucinaci? Asi.

I když... Byly to tóny táhle zoufalého a do ticha dlouze zanikajícího zaúpění... anebo jen mé pocuchané nervy? Já... nevím!

Stejně však (až teď to vidím) už víc nenapišu. A Zoe prostě musím najít. Ale začínám se čím dál tím víc bát mnoha věcí... A neměl jsem ji už dávno varovat? Vždyť co když objevila Arniny KOMORY? Kriste pane! Vždyť ten výkřik zazněl právě ze západního křídla, tedy tam OD KOMOR... A jestliže to nebyl jen sen... a pokud má sestřenice do některé z nich i jen klíčovou dírkou nahlédla, pak... Pak budiž jí samo nebo milostivo.

SOUKROMÝ DENÍK ZOE HARKINSOVÉ

25. října – pokračování

Před chvílí jsem musela v tom nejnapínavějším místě přerušit svůj zápis, neboť jako by se cosi ochomýtal zvenčí okolo dveří mého pokoje. A tak jsem odhodlaně vstala a došla k nim.

„Je tam někdo?“

Nejspíš to ještě tak mohl být ten blázeň Filip – nicméně neodpovídal. Ani kroky, které přece k mým dveřím docela určitě došly, se však znovu neozvaly... a nevzdálily. Náhle mě přepadla úzkost. Jen pár centimetrů za tímhle dřevem teď docela určitě COSI nehybně stojí a urputně zadržuje dech a... čeká, až otevřu!

„Kdo jste?“

Žádná odpověď. „Je to Arna?“ Znovu jsem ve vzpomínce cítila dotek jejích nehtů na vlasech a zase slyšela zlověstně sametový hlas vycházející z nelidsky karmínových rtů... JAK DIVNĚ to se mnou tehdy hovořila v tichu pokoje a jak silně mi nakonec stiskla zápěstí. A pak také... Ty dvě řady glazurovaných sekerek, úplně bílých, které se o sebe v jejích ústech co chvíli jemně otřely... Anebo to byla JEN MÁ vize?

Čekají snad i ZUBY právě teď jen pár centimetrů ode mne?

Ne, neotevřu! A po špičkách jsem se vrátila do postele. Budu teď pokračovat v psaní, a to přesně tam, kde jsem skončila. V kobce. Takže... Na pryčně ležel šedivý rubáš... ale nejen to, protože pod tím rubášem se... ještě COSI rýsovalo.

Lidské tělo? Nebožtík?

Asi bych to zjistila i jen jediným pohybem ruky. A tak... Přední díl flanelu se mi svezl na střevíce a já spatřila čistě odříznutou ženskou hlavu. Upřeně se na mne dívala. Proboha! Musela jsem vykřiknout, ale s jistotou to nevím, zato musím napsat jediné. Že to UŽ NEBYLA jen tak „obyčejná“ lidská hlava...

FILIPOVY ZÁPISKY

25. října – pokračování

Když jsem si představil, co by Zoe mohla spatřit v některé z Arniných komor, mrštil jsem tímto zápisníkem na koberec a jako smyslů zbavený se rozběhl opuštěnými chodbami... A teď už jsem nehledal, teď už jsem utíkal najisto.

Západní křídlo. Západní křídlo! A podkrovní vstup do nenápadného mezipatra... Vyletěl jsem po schodech jako střela z pistole, proběhl chodbami a... už jsem tam byl... Obludní pavouci se tu činili po léta a já nemusel být žádným Sherlockem Holmesem, abych ihned nezaregistroval, jak je tu jejich „přízemní“ práce rozšlapána... Vletěl jsem do poslední pootevřené komory a... a sevřel bezvládnou Zoe v náruči.

A teď... už je v bezpečí. Odnosl jsem ji. Tam odtud. A uložil rovnou do postele. A když se stále neprobírala, použil jsem k jejímu vzkříšení té vůbec nejosvědčenější metody...

SOUKROMÝ DENÍK ZOE HARKINSOVÉ

25. října – uprostřed noci

Ležela už jsem, ale ne a ne usnout. Strop ložnice strašidelně bílý... a ticho mě svíralo – svými neviditelnými prsty. I pod příkrývkou. Celý dům spal – ale nespí snad i za dne? Taky! A spánkem podsvětní krypty, dost možná. Zničehonic jsem si představila sklepy... A TU náhle v temnotách pode mnou... znovu ono prásknutí. Hrůzou bych se nejradši zploštila a vtiskla do prostěradla. A další šramot. Ten už ne ze sklepa, naopak. Byl to plouživý pohyb ČEHOSI přímo nad oním bílým stropem, tam nad mou hlavou. Zvuky na půdě. A teď... Něco skutečně putuje šikmo napříč stropem – jako by uvnitř V NĚM se vrtá, a já... Teď slyším praskat jakási prkna. Chvilu ticha. A teď... Už zase něco přímo za dveřmi. Ne, nevstanu ani z postele, to radši semknu víčka... Počkat... Zamkla jsem dveře?

Zařála jsem v hrůze prsty do postele. Usni, Zoe, usni radši! přikazovala jsem si bláhově. TO za dveřmi bude jen přelud! Jenom sen, a tak unikni do lepších! Toto je pouze tvá pošetilá noční můra...

Ale čím víc jsem se o tom ujišťovala, tím jsem byla bdělejší a mé smysly se staly těmi úplně nejbystřejšími... a já najednou už prostě věděla, že tato noční můra je skutečnost. Ostrá „jak sekera“.

A tu... se dveře začaly pomalu otevírat. Bože! Mé srdce snad stalo se v tu chvíli oním Arniným gongem. Vystoupilo mi až do krku... a pak... snad vyletělo ústy... a stropem... až na tu tajemnou půdu... To už ale zel otvor na chodbu a dveře byly dokořán, a pak se tam odtud zvenčí cosi bezhlesně vkradlo do mého pokoje, ano. Už je TO tu. A teď... JAKO HAD... se to jistě sune k mé posteli.

„Filipe!“

Proboha! Jen ať to není... TO z komory!

(Zde je v deníku začerněna celá jedna stránka!)

A tiskla jsem se k posteli. Jako k ní přibítá. A toužila jsem snad celou věčnost vstát, vyskočit, vyletět někam za svým srdcem... ale jako by mi neviditelní d'áblové zatloukali do hřbetů rukou obrovské hřeby a skrze dlaně mě ukřížovali na vápenném prostěradle. Ne, neuměla jsem utéct a řev mi také odumřel už v krku, zatímco Šustidlo už lezlo na postel... „Filipe, jsi to ty?“ Asi jako nějaký nestvůrný pavouk ve tmě... a pak se TO hedvábně dotklo mé ochrnuté paže. A pak... I mé tváře.

A nakonec mého krku. Hedvábí nějakých šatů, uvědomila jsem si. Ty červe! Jsi oblečený, ale ne Filipem! bleskla mnou pekelná představa. Ale nebyl to ani obří červ, anebo se snad domníváte, že podobná havěť ze snů mívá nehty?

Ano, nehty. Ty tu totiž vládly. LIDSKÉ.

Rozhodně určitě ne drápy žádného pozemského zvířete. A než jsem se vzpamatovala, zaťaly se mi tyto nehty bolestivě do kůže. Na tváři jsem ucítila tichý, přerývaný dech. A pak se mě cosi těžkého úplně zmocnilo.

Černá silueta se vzpínala nade mnou a jako by se stávala součástí mne samé a já zase v duchu uviděla onu příšernou KULATOU hlavu z Arniny poslední komory... Přišla sis pro mne, TY HLAVO, když jsem tě odhalila? Ty démone, démone!

A tu se ke mně HLAVA sklonila.

„Arno!“ vykřikla jsem.

Anebo se mi to jen zezdalo, že svou hostitelku poznávám? „Arno!“ Stisk nehtů nepovoloval a navíc se mi cosi zakouslo i do krku. Bolest odtud vystřelila všemi směry do těla a já sebou zaškubala a... chtěla zase křičet, ale zůstala jsem němá. Němá. Snad má ústa vydala jen jakési slabounké zachrčení. V temnotě ale byl slyšet i další zvuk. Jaký? Ano. Mlaskání.

A to vše ona, já to vím. Arna! Jako by tady v mé ložnici lačně srkala velkou živou ústřici. Ale ta ústřice jsem byla já.

FILIPOVY ZÁPISKY

25. října – velmi pozdě večer

Pokračuji v psaní po krátkém přerušení způsobeném Arnou. Vstoupila totiž, aniž jsem to postřehl, a docela neslyšně se ke mně přikradla, zatímco jsem psal. Naštěstí snad vnímám nějakou její neviditelnou auru, jako to prý umí i některá zvířata, jako to prý umí i některý hmyz (dům je hmyzem přeplněn), a tato aura Arnu prozradila víc než potlačovaný dech nebo jakékoli zašramocení... Prudce jsem se otočil.

Ani přes rameno, ani nijak jinak si Arna tedy z tohoto deníku nic nepřečetla... Stáli jsme vteřinu tváří v tvář.

Kdoví proč jsem si v tu chvíli vzpomněl na Zoina po touze toužícího Ponyho a ještě teď slyším jeho ržání, když se k němu Arna jednou chtěla tajně přikrást – podobně jako nyní ke mně. S Ponym už vůbec neuspěla. Ten kůň ji vycítí na dálku a bojí se Arny víc než upír hostie. To tedy ano. A jako bych jej stále viděl – tam dole, tam ve stínu našeho domu. Vzpíná se... vykopává... a rezavá hříva mu pohlavá okolo hlavy jak nějaká svatozář. Anebo jako Zoe ve větru její vlasy? vzpomněl jsem.

Sotva se ale tehdy Arna Ponyho dotkla, překvapivě rychle se uklidnil. Ovládla ho, a to ve zlomku sekundy! A stál tam pak zkrotle a chvěl se pojednou celý, celičký, od uší až ke kopytům, od nozder k ocasu... Nakonec pokorně sklonil hlavu. A ještě hloub. Tak jako teď já. Arna dovedla všechny živé tvory čímsi ovládat, ačkoli se jí děsili...

A copak Arna neomamuje i Zoe? Postupně?

„Nezahrávej si, Filipe,“ uslyšel jsem její sametový hlas. „Anebo jsi zapomněl? Varovala jsem tě. Copak už nevíš, že je to i tvým úkolem...“

A tak hovořila dál a dál a vpíjela se mi do duše, už si ty okamžiky dobře nevybavuji, ale v tu chvíli opravdu jako by mě hypnotizovala. A koneckonců, nezdala mi kdysi i onen „úkol“ (já přece o ničem nevím!) v hypnóze? „Měls dát MIMO JINÉ pozor na JEJÍ VLASY, ale nezaplést se,“ dodala syčivě.

„Ale já... DÁVAL POZOR... A stejně jsem se zamotal,“ sklopil jsem zrak bezradně.

Vzrušeně mi sevřela zápěstí, jak to ale dělává i Zoe... „Filipe, vzpamatuj se, vždyť nejsi možná ještě ztracen... Nesni. A o NÍ už vůbec ne! Nebo snad chceš zkřížit mé plány?“ Mluvila a mluvila ke mně z bezprostřední blízkosti a připadala mi náhle také jako veliká, ledová, neživá panna... s porcelánovou hlavou.

Hrůza! Jen ty panenky v jejích očích nebyly nijak porcelánově studené, ale rozšířeny tím nejvroucnějším vzrušením. Podrážděná Arna s hadovitě kroutícími se rty. „Zoe mi patří, rozumíš? Jako všechny pře ní. Filipe, snad ses do ní nezamíloval?“

Při poslední větě její tón změkl... a na mne měla její slova zvláštní účinek: rozlítostnila mě i rozzuřila zároveň. Veškerou sílu vůle i svalů jsem vložil do jediného mocného škubnutí, jímž jsem se jí vymanil. Pryč z Arnina „drápu“... a snad i z moci aury.

Sekla po mně ale, a mám za to, že její nehty minuly jen o vlásek můj krk. V úsměšku vzápětí na vteřinu odhalila sněhobílé žiletky svých řezáků... i oba špičáky... Tak vlhké... Zdálo se mi, že z koutků Arniných úst k těm špičákům bez přestání prýští tenounké praménky slin.

„Ne, rozhodně si ji nebudu brát,“ vyhrkl jsem breptavě v zoufalství, ačkoli ve skutečnosti jsem si právě představil pravý opak. Snu dominovala Zoe v těch nejbělostnějších svatebních šatech – a pod nimi už neměla nic. V tu samou chvíli mi však Arna pevně sevřela rameno. „Neboj se, Filipe. Zoe bude přece už poslední... A ta další...“

„A ta další?“

„Tvá.“

Mám tomu snad věřit. A i kdyby, nemíloval jsem snad už Zoe. Jedinou, tu pravou, navždy?

Arna se ušklíbala trochu ironicky, jako by si opět ve vší pohodlnosti přečetla veškeré mé myšlenky. „Na Zoe zapomeň,“ zopakovala cedivě skrz ty své upíří zuby.

„A když nezapomenu?“ pokusil jsem se pojednou o odpor.

„Tvoje chyba. Jen si dej pozor, abys neskončil jako ona.“ To zasyčela. Pak si najednou zastřela ústa dlaní a já už hleděl jen do očí. Leskly se, ale jako by se Arna velmi, velmi ovládala...

Anebo jako by měla začít vzápětí zvracet, nevím, a pak se ode mne s očividně hrozným úsilím odvrátila... a rychle vyšla z pokoje.

SOUKROMÝ DENÍK ZOE HARKINSOVÉ

25. října – uprostřed noci (pokračování)

Ten sen o ústřici byl strašný, ale následovaly ještě další a horší... A mezi nimi... Jen krátká procitnutí DO PRAVDY – a zase ony podivné zvuky. Ano, ze sklepa, ne už z půdy. Z podzemí... A určitě se tam i teď šátravě pohybuje něco živého. A v tomto domě jinak věčné ticho. Až teď... Zas a zas!

A pak jsem najednou uviděla svou maminku – jakoby veselou a těsně předtím, než tak hrozně zahynula... a než jsem se tím pádem musela vydat sem...

Máma seděla v zahradě a znovu mi vyprávěla pověsti, především ale pak jedinou. Tu o Řvoucí jeskyni. Ano. A to jsou i ta dvě slova, která mě znovu a znovu děsí ve spánku. Řvoucí... jeskyně.

To o ní se mnohé vypráví...

Ponurá legenda. Docela malinké mi ji matka už také vlastně říkala (vzpomněla jsem si najednou), ale poněkud ředěnou. Abecední jeskyně, říkalo se témuž v mé pohádce, protože abecedy se přece děti nebojí, tu se spíš často potřebují doučit. Á, BÉ, CÉ, DÉ... a čím že to končí?

„Ta sluj prý je skryta hluboko pod krajem,“ vyprávěla má matka a oči jí přitom vždy strašidelně zprázdňely. „Ve vápenci. Vede do ní prý podzemní chodba z jedné krápníkové jeskyně anebo i ze sklepa, ani nevím. Verze se různí. Někteří lidé taky Abecední jeskyni považují za dno jakési propasti, jejíž ústí je zastřeno.“

„A proč ta abeceda?“ upustila jsem tenkrát na koberec svou panenku s porcelánovou hlavičkou.

„Poněvadž se ztrácely v okolí dívky právě v pořadí, v němž jdou písmena abecedy. Je to ovšem už nekonečně dávno, co zmizela ta první, jistá Adriana X, a co vzápětí místní lidé začali pohřešovat i Barbaru Y. S odstupem ale následovala i Cynthie Z a po ní jistá Daniela Fraserová – u té totiž kronikář Ripley Lorenc poprvé zaznamenává i příjmení ...“

„Ty události jsou tedy skutečné, mami?“ vytřeštila jsem oči.

„Ne, ne. Jen folklor.“ Ale ani se nepousmála. „I lidová pověst má mít místo v kronikách, nemyslíš?“

„Jistě, mami.“

„Právě onen zapisovatel si patrně první všiml oné zvláštní náhody, která pak po léta vytvářela opravdu hrůznou posloupnost...“

Tak pravila má matka a já si teprve s odstupem po letech a už jako dospělá uvědomila, jak si při líčení oné legendy pokaždé odporovala. Tajila mi snad strašnou pravdu? Realitu? Věděla sama až příliš dobře, že NIKDY nemůže jít v tomto případě jen o báchorku pro děti?

„Jako na potvrzení toho, že ve skutečnosti o žádnou náhodu nejde, zmizela ještě téhož roku i další dívka, jistá Eleonora Wrongová,“ pokračovala maminka. „V následujících rocích pak záhadná zmizení dívek pokrač...“

„A LID ŠÍLEL HRŮZOU, říkalas, vid’?! Ale copak je nikdo nešel hledat?“

„Ale to víš, že se po nich pídili, ale každé pátrání vždycky skončilo ve slepé uličce. Nebo spíš ve slepé, na konci zasypané podzemní chodby. Vrchnost bývala ostatně od počátku dost hluchá k nářkům prostých lidí a málokdo věřil pastevcům, kteří prý za obzvlášť temných nocí slyšali divné zvuky z podzemí. Kdo by taky dal na hrůzostrašné povídačky, Zoe, a tak si pamatuj: Ani my nedáme.“

Jindy však matka vyprávěla jinak. „Jednou v létě se zrovna schylovalo k bouři. Dva ovčáci seděli u ohně. Ťuk, ťuk, ťuk, právě na ně začaly dopadat první těžké kapky, když tu se ozvalo zavytí. Opravdu příšerné. A vycházelo přímo z nedaleké skalní trhliny.“

„Vzali nohy na ramena?“

„Ano, Zoe. DRAK, DRAK! volali ještě v hospodě. Ale později už to místo nenašli.“

„To byli tak opilí?“

„Toho večera,“ ztlumila matka hlas, „se z blízké vsi navždy ztratila mladá Suky Bromfieldová, co měla zrovna před svatbou. Podobně děsivý řev ostatně později zaslechli i jiní. Jenže každý ho popisoval trochu jinak.“

„Každý si totiž vymýšlel, vid’, mami?!“

„Určitě. Jediné, na čem se všichni vždycky shodli, bylo, že ZVUK zněl dutě, asi jako by se rozléhal a duněl někde v podzemních prostorách. Nebo v nějaké kryptě. Začalo se následkem toho říkat, že ty dívky zkrátka mizí do Řvoucí jeskyně. Doopravdy je totiž už nikdy nikdo nespátral.“

„A tu jeskyni?“
 „Tu už vůbec ne.“
 „Nebylo nikdy nalezeno žádné tělo, mamí?“
 „Ani jediné. Ty dívky mizely... a mizely, jako by se... právě do nějaké skalní jeskyně propadly. A navíc podle abecedy.“
 „Ono to stále pokračovalo, vid'...“
 „Ano, ale naštěstí už byly únosy řidší a řidší.“
 „Únosy?“
 „Nevím. Záleží na tom, Zoe, když je to jenom povídačka na dobrou noc?“ A maminka se trochu násilně rozesmála.
 Ale pro mne to žádná povídačka nebyla a pro ni taky ne, to jsem jí i při smíchu dobře postřehla na očích...
 „Třeba si, maminko, ta jeskyně časem uvědomila, že by ji ovčáci mohli zase zaslechnout, a tak se začala krotit.“ Krotit své CHOUTKY! domyslíla jsem dokonce v duchu.
 Matka se na mne podívala poněkud zoztra: „Usuzuješ, dítě, že jeskyně vyla vždycky jen před tragédií?“
 „Ano. Anebo po ní.“ A přikývla jsem. „Byl by to dobrý případ pro pátera Browna – třeba. Ale ještě něco, mamí. Třeba ta jeskyně dobře cítí, že už se blíží konec abecedy, nemyslíš. A tak zpomaluje.“
 „V tom případě se v poslední době naštěstí už odmlčela nadobro,“ zasmála se znovu matka. „Ty jsi ale malá šťoura, vid'?!“
 Pamatuji, jak jsme se jednou na konci vyprávění o jeskyni obě dost křečovitě rozesmály, abychom si vzápětí padly do náruče. Měly jsme se moc rády a já netušila, jak brzy maminku ztratím... a jak sama zůstanu. A teď... KOMU mám vůbec věřit? Filipovi? Chová se tak podivně... Ale jindy má zas tak mile přihlouplý... anebo tedy spíš legračně vyděšený výraz... že se musím v duchu rozesmát... a vše mu vždy odpouštím. Tajnůstkář Filip!
 „Vidělas?“ zajíkl se tehdy skoro, když mě dostal z bezvědomí. A já: „Viděla, viděla – ale proč mě tím ještě strašíš?“ A říkala jsem si: Bože, ty hlavo tam v mezipatře západního křídla, co jsi zač?
 Filip mě od tebe sice odnesl, ale já tě už budu vídat pořád. Ba ne, ty nejsi jen tak obyčejná koule do kuželníku. Jsi ohavností. A rysy tvé tváře z pekelného snu mě budou strašit až do nejdelší smrti. Ano, bylo to hrozné – jak tam ležela a zírala ke stropu své ledové kobky, své mrazničky, tam ve „třinácté komnatě“ domu, kam jsem nikdy, nikdy neměla vstoupit... ba ani pokradmu nahlédnout...
 „Ale já tě nechci strašit, Zoe!“ ohrazoval se Filip. „To se ti všechno jen zdálo.“
 Vychrlila jsem ze sebe svou příhodu.
 „Byl to jen sen, Zoe. Jenom strašný sen.“ A držel mě pevně za předloktí, ale ve tváři, ve tvář byl při mém uklidňování úplně bílý.
 „Nelži mi, Filipe! Já to viděla. Já... Ji opravdu viděla...“
 „A koho?“
 „No tu ZMRAŽENOU lidskou hlavu, prokrista! Nebo JAKOBY zmraženou. Ona se zdála tak bílá! Tak se leskla a... Co ještě tam všechno asi leželo, tam dál pod tím rubášem? Pověz...“
 Mlčel.
 „A to její vypouklé porcelánové čelo... Počkej, teď... Zase... Tam za dveřmi... Někdo nás poslouchá. Rychle, rychle, otevři!“

FILIPOVY ZÁPISKY

26. října – za svítání

Svůj záznam jsem byl před chvílí nucen přerušit: někdo zaklepal na dveře mého pokoje. Čekal jsem, že to bude opět Arna, na chodbě však stála Zoe. Je neuvěřitelně hezká a TAK ŽIVÁ.

Protáhla se ke mně vzápětí škvírou v pootevřených dveřích jako nějaké hádě, a než jsem se vzpamatoval, zabouchla za sebou a otočila klíčem... a já měl pocit, že mi už, už... klesne do náruče...

Ale byl to jen pocit. Zoe se zastavila blízko, ale ne zas tak blízko. Nepatřila mi a její šaty a vlasy se mě sotva kdy dotknou. I nyní prošla těsně okolo mne a přistoupila k oknu. Zastavila se a dlaně přitiskla na sklo, jako by stále ještě byla nějakou malou holčičkou. Upřeně hleděla ven.

Opatrně jsem k ní došel a podíval se přes její útlé rameno. Tam dole v kalném šeru svítání byly jen „mohyly“. Haldy suti, které tu zbyly po zběsile (ale marně) pátrajícím doktoru Jonesovi. Ano, a teprve v tu chvíli se mi vybavila i drobná postava jeho společníka, který... Říkal si, tuším, Thomas Lawrence nebo tak nějak. Už to bylo dávno, tak hluboko zasuto v zásuvce mého dětství... a vlastně spíš v podvědomí... Ale stalo se to!

Jones – a Lawrence. Oba ty muže spojovala jediná vášeň, archeologie, která však přivodila i jejich tragický konec. Ne, nebyl na ně pěkný na pohled. Pak už ne. Ale zůstal mi.

A ještě dnes, při pouhé vzpomínce na některé detaily oněch událostí, mnou znovu projede zamrazení. Jako by ti dva tady před domem tehdy na okamžik pootevřeli samo peklo...

Ale mrazí mě i z jiných věcí. Třeba ta má naprostá osamělost v tomhle domě... Až dosud jsem si ji tak neuvědomoval, ale od chvíle, co přijela Zoe... Třesu se, nevím proč, i jen při vzpomínce na konečky jejích vlasů. Natož pak při pohledu... Copak ji opravdu...

A propána, proč jen je musí nosit pořád rozpuštěné? Dráždí mě tím přece! Nedělá to náhodou schválně?? Ne, to jistě ne, ale ty vlasy jsou tak rezavé... A opravdu trochu jako hříva... toho jejího neklidného koníka...

Zoe přede mnou celou tu dobu stála u okna, vlasy coby můj FETIŠ jí pokrývaly záda... a já si znovu a jako v jakési předtuše představil jediné: TY ALE BUDOU JISTĚ TĚŽKÝM ZÁVAŽÍM.

Ano, určitě jsem se mýlil, ale co na tom záleží, říkal jsem si, když se tě, lásko, stejně nikdy ani nedotknu! Proč jsem si to vlastně masochisticky namlouval? To ať posoudí jiní!

Stál jsem tam – a ona jako by mě nevnímala... Shlížela na mohyly... Nepředsevzal jsem si snad, že na tebe budu dávat pozor, Zoe? uvědomil jsem si konečně, jako bych se probíral z bezvědomí. A pojednou jsem si všiml malého dalekohledu. To je ale NOVUM! Zoe jej držela velmi zvláštním způsobem a nebyl ani její: šlo vlastně o jednu z praktických dětských hraček, kterou jsem asi neměl v ruce od dětství. Úplně jsem na ni totiž zapomněl a Zoe ji někde zřejmě našla a svírala ji teď skoro něžně. Vzrušilo mě to! Jako by ten dalekohledek VŽDYCKY byl její.

Zvedla ho k očím a zacílila na nejbližší z mohyl, tu se však prudce otočila do pokoje a oko přístroje se pojednou upíralo na mne, jako by se mi Zoe chtěla vevrtat až do nejskrytější duše.

„Nevedeš si nějaký deník?“ zeptala se mě naprosto nečekaně – a jako by si byla naprosto jista, že se nemýlí, rovnou dodala: „Nenecháš mě do něj třeba aspoň jednou nahlédnout?“ Sňala z oka okulár dalekohledu a její zornička zůstala ještě chvíli leskle rozšířena. „Anebo je to snad přísně tajné?“ uchichla se Zoe rádoby spiklenecky. Současně jako by mi nastavovala tvář, nevím, a pak, když se nic nestalo... mě políbila. Velmi rychle a krátce.

„Strašně nerad bych před tebou měl tajemství...“ vykoktával jsem nepřiliš odhodlaně a pak... Snad bych ji i objal, ale už to nešlo.

„Neříkej,“ hlesla – a zase už civěla dalekohledem do kraje. „Poslyš, Filipe, já si taky vedu deník. Ale to víš, je to přísně soukromé. Tobě třeba bych to číst nikdy dát nemohla.“

Škádli mě? přemýšlel jsem. A ona zatím zcela plánovitě prozkoumávala terén. Dalekohled asi moc nepřibližoval, ale jí to stačilo. A mně TO CELE už stačilo také. Jako bych toho se Zoe zde u okna velmi mnoho prožil...

„Víš, od chvíle, cos přijela...“

„Ano...?“

„...tě Arna bere jako své vlastnictví,“ vydechl jsem

Zklamaně vzdychla. Dotkl jsem se jí, přece jen. Alespoň konečky prstů. Její tělo v tu chvíli ztuhlo soustředěným napětím.

„Arna si vsugerovala, že už jí patříš, Zoe, rozumíš?“ pokračoval jsem. „Celá. A snad ještě víc než já. Od těchhle vlasů,“ dotkl jsem se jí znovu už odvážněji, „až po stěvíce... si tě omotala... a stále ještě neviděna omotává... Jako pavoučice mouchu. A... Nezdá se mi to snad! Jako by stála mezi tebou a mnou.“

Pootočila se.

„Miluji tě.“

Zoe se nehýbala. „Co navrhuješ?“ utrousila poté koutkem úst.

„Uteč se mnou.“

Misto odpovědi mi věčně vrátila mou dětskou hračku: „Tady máš, Filipe, a hraj si chvíli sám. A podívej se s tím tamhle...“

SOUKROMÝ DENÍK ZOE HARKINSOVÉ

26. října

Tak už zase sedím u stolu a píšu. Musím sem svěřit i zbytek prazvláštních událostí dnešního rána... Bavili jsme se s Filipem a já si přitom z jeho pokoje prohlížela okolní krajinu. Je tak divně zvrásněná a tonula ještě v šeru úsvitu, když tu jsem si všimla divné věci...

Něco se hnulo za jednou z vysokých mohyl. Něco se tam klikatě zalesklo – mezi bodláčím.

Zaostřila jsem malý Filipův dalekohled a ke svému překvapení v trávě za mohylou odhalila černou prohlubeň. Měla kruhový tvar a vlevo na kraji jsem rozeznala plochu z přitesaných kamenů. Ústí studny? Možná. Nečekaný objev mě v tu chvíli nepochopitelně vzrušil. Ihned jsem tedy podala dalekohled Filipovi. „Podívej se taky.“ Bratranec nervózně šrouboval přístroj a byl hrozně neohrabaný. Konečně uspěl a odhalení jako by ho vzrušilo ještě víc než mne.

„Jak je to možné?“ opakoval několikrát. Jako mlýnek. „Nic tam přece nebylo! Nikdy tam nic podobného nebylo!“

„Nu, asi jsi tu díru do středu země přehlédl, Filipe.“

„Nesmysl. Byl jsem tam mnohokrát. Je to přímo v centru kruhu, v kterém kopali Lawrence a Jones, ti dva archeologové.“

„Inu, země se občas otevírá,“ zasmála jsem se už zase bezstarostně. „Žívne si. Odkáže. Anebo zvrací. Víš? Několikrát do roka, jako třeba skály na Velký pátek...“

Nebyl však pátek a Filip měl v očích skutečnou hrůzu. KRAPET vnější civilizace by ti tedy neuškodilo, pomyslíla jsem si. A pamatuji si, jak jsem mu pak sevřela paži. A tak jo, zítra odjedeme, řekla bych už málem. A pak... jsem to řekla.

„Příští ráno!“

Domluvili jsme se na tom potichu. Zkusil mě vzápětí i sám políbit, ale nepochodil. Zkusil to tedy znovu, ale o tom tady nechci psát, nýbrž o tom, že pláču, protože Filip mi nakonec řekl o...

„Ona to nebyla nešťastná náhoda,“ pravil s jistotou.

„Cože?“ vyhrkla jsem já.

„Smrt tvé matky – já to vím. Je za tím Arna, určitě. Protože ona tě tady chtěla. Protože jsi Zoe. Protože ona tě tady CHCE!“

Jak na něco takového mohl přijít, to opravdu nechápu, ale pocit, který jsem z toho...

Ted! Už zase!

Ty zvuky zdola z domu. Ze sklepa, opravdu ze sklepa. Co jen to je? Lehnout na koberec a ucho přitisknu na podlahu a...

Ano. Áno! Jakoby odněkud z hrozně dálky to zní. Zdroj až na konci celého labyrintu klenutých podzemních chodeb, jak si snadno představím. Běda!

ZASE už ke mně doznělo to ztlumené vytí... A po chvíli... Už zase ty kroky za dveřmi...

FILIPOVY ZÁPISKY

26. října

U večere se ke mně Zoe chovala jinak než dřív. Aspoň mi to tak připadalo. Nechápu, jak jsem k ní mohl být až dosud lhostejný. Už dost. Hned zítra ji vysadím na Ponyho a... pryč odsud!

Jenže je tu ještě... TO dole.

Hned jak jsem doprovodil Zoe zpátky do jejího pokoje, našel jsem kotouč konopného lana, elektrickou svítilnu a... a rozechvěle jsem zastrčil do kapsy i příšerně ostrý kinžál, příhodnou věcičku z Arniny sbírky.

Arna mě mohla přistihnout každým okamžikem, to mi bylo jasné, její čas právě nastával... ale neobjevila se. Kdo však ví, co zase chystá. Dnes se opět neobjevila ani v jídelně...

Sestoupil jsem dolů do haly a vyšel před dům. Po nebi přímo nade mnou plula divně řasnatá oblaka, asi jako by je zrovna někdo pročísl hřebenem. Zvolna mi mizela za okrajem mohutného okapového žlabu a svou takřka jahodovou červení mi na vteřinu připomněla okoralé a třepící se lidské rty. Arniny karmínové... Vánek dotýkající se mé tváře byl sotva znatelný a mraky se pomalu ubíraly za ponuré západní křídlo domu...

Ticho rozťalo zaržání. Pohlédl jsem k černému pahýlu. Bujně tam sebou škubal rezavý koník a jako by mě k sobě lákal očima. Jezdce! Došel jsem k Ponymu a párkrát ho pohladil po hřívě. To víš, že vás nedám, jako bych tím chtěl říct... Ani tebe, ani Zoe... Já jsem přítel. Neboj!

Ale zvíře se neuklidnilo. A když spatřilo, jak odcházím kams mezi haldy, znovu se vzepjalo. NE K TĚ STUDNI! jako by zařehotal. TAM DOLE ČÍHÁ NĚCO STRAŠNÉHO. Na tebe, Filipe, na tebe!

Ale to už jsem stál u zbytku roubení. Shýbl jsem se a prsty – ještě si pamatující jeho něžnou hřívu – mi téměř bez odporu projely vonnou prstí. Byla čerstvě odhrabaná.

Lawrence se vrátil! napadl mě očividný nesmysl. Dobře jsem si však pamatoval, jak málo zůstalo z jeho drobného těla... Tenkrát... Když byl jsem ještě chlapec... a když celou tou dlouhou řadou pokojů západního křídla procházel úplně sám... Jednou jsem tam v podvečer

hledal přece Arnu, ano, už tenkrát. Už tenkrát jsem ji musel hledávat... Až nakonec stála před rodovým erbem, tím s porcelánovou hlavičkou, a v rukou držela... Ten talisman.

Pannu. Ano. Prastarou panenku.

„Lawrence je mrtev, mami!“ vypravil jsem ze sebe co nejdospěleji. „A Jones... Nevíš, co se stalo s doktorem Jonesem?“

Na její absolutní poklid a zvláštní výraz nikdy nezapomenu: „Copak? Taky se někam PODĚL?“

„Úplně zmizel.“

A nikdy jsme archeologa už nenašli a ani nikdo jiný, ale co když se tenkrát PODĚL právě někam sem? Vždyť studna mohla být i tehdy otevřená... Třeba ji právě Jones s Lawrencem během vykopávek odkryli. Ne? Tenkrát.

Ale kdo ji odhalil dnes?

Poslední zarudlý cár mračen mi právě zmizel za okapovým žlabem západního křídla. Obloha potemněla. Naklonil jsem se nad studnu. V hrůzné hloubce pode mnou se cosi blikavě zalesklo. Třpytí se tak voda? Musím tu dutinu probádat!

A přiškrtil jsem trochu svým lanem nejbližší smuteční vrbu, abych pak zbytek kotouče upustil do šachty. Ozvalo se šplouchnutí, hluboko dole. Podivně se rozlehlo a já...

Začal jsem se obezřetně spouštět.

A opatrnost byla na místě. Věru že! Mé podrážky jen stěží nacházely spáry mezi velkými slizkými kameny a vlhká studna, úzká jako rukáv, útočila na má kolena a klouby rukou. Sestupoval jsem už dost dlouho. Stále hloub a hloub.

Jen jednou jsem vzhlédl – a užasl nad tou výškou. Jak světlejší talířek nade mnou v děsivé dáli blikotalo nebe. Poprvé mnou projela opravdová hrůza: představil jsem si totiž výstup. Víc než strach mě však rozklepával chlad čišící z oble kamenných stěn. Kolik ještě metrů pode mnou asi...

PLESK! Vtom jsem šlápl do vody.

Zvedl jsem nohu a hledal nějaký výstupek těsně nad hladinou. Marně. Nezbyvalo než se spustit níž. Do živlu. A jak voda okolo mého těla ledově stoupala, rozklepal jsem se zimou už doopravdy. Náhle mi sahala až do pasu. Visel jsem stále na laně, ale mé boty a nohy už obemykalo řid'ouнкé bahno. A jako by mě vcucávalo. Propadal jsem se do něj. Stále hloub.

A pak jsem najednou stanul na pevné skále.

Podvodní, ale stabilní. Pustil jsem provaz. Rozsvítil. Přede mnou se kamsi stáčela klenutá chodba zatopená skoro až ke stropu vodou.

Mám jít dál?

Nečíhá snad na mne hned za prvním záhybem Jonesova shnilá mrtvola?

Poslední pohled vzhůru mi snad dodá odvahy! Tak! Tam někde vysoko na mne zablikala hvězda a já... já vlastně stál na dně obrovského dalekohledu, kterým bych tu blikotalku stejně dobře spatřil i v pravé poledne – jak známo. Vzpomněl jsem v tu chvíli na Ponyho zvířecí varování...

A co dělá teď asi Arna?

A zatočila se mi hlava... Noci jí dnem – a dny její nocí. Brrr! V jednom okamžiku ještě nehybně sní ve své truhle – a v příštím už zprudka rozevře oči. Anebo jen má fiktivní představa?

Arno!

Vím, co děláš. Upíři existují! A ty se teď nejspíš malátně protahuješ. Ano. Noc nastává a ty vstáváš a práskne truhla a už už stoupáš po schodech ze sklepa a znovu... a znovu napůl intuitivně hledáš Zoe. Tu mou i svou.

Hledáš – a NACHÁZÍŠ. A nehty máš náhle jako hroty ocelových hřebíků a ruce jako železné hřebeny, blesklo mnou absurdně... Ne, už nemůžu dál! Hledat TEĎ nějakého Jonese?

Copak ty, hvězdičko nad studnou, nejsi i božím signálem pro mne? Výzvou, abych se vrátil? Ne, ne. Víím, že rozhodně nehoříš jen kvůli rovnováze vesmíru. Leda tak mého vnitřního...

Stál jsem tam v té vodě... Anebo si jen ze zbabělosti ospravedlňuji skutečnost, že se teď vymrštím vzhůru... a uteču? A je ta hvězda opravdu i jakýmsi symbolem pro Zoe, dívku s dlouhými vlasy? Nu, zjisti to, Filipe! Nu, upři na ni vzhůru k ní! A ty, Zoe, přečkej, prosím tě, ještě tuhle poslední noc ve zdraví, prosím tě snažně, a stůj při mně i v snění svém na této cestě ku Řvoucí jeskyni, amen!

A znovu jsem se ponořil – a to doslova - do hlubin podzemní chodby.

SOUKROMÝ DENÍK ZOE HARKINSOVÉ

26. října – večer

A ty kroky na chodbě nepatřily Filipovi, ne, a já už věděla až příliš dobře... I KOHO si představit...

A teď zas! Anebo se pletu? Ne... Nic za dveřmi už po celou dlouhou chvíli nebylo slyšet... A přece – v tom tichu – jako bych cítila i JEJÍ dech...!

Zamkla jsem se, ale běda, vždyť já nenechala v zámku klíč (píši jako obvykle v posteli) a Arna... SAMA si odemyká!

Už. Svým vlastním klíčem. A já... Ležím tu bez vůle a bez touhy po odporu – jako zhypnotizovaná. I skrz ty dveře. A jen se dívám a dívám... na kliku.

A je to opět jako ve snu, v tom, který dolehne ze vzpomínky. A klika klesá, dveře se bezhlesně otevírají, vidím ji!

A co? Píšu klidně dál, vidíte sami. Nemá cenu se bránit! Aura – nebo něco takového... Až příliš silná aura, až mě Arna tou aurou přitahuje a... přitáhne...

Už jde ke mně! Jsem Zoe pomatená? Určitě! Z ní. Z tohoto domu „U hlavičky“. A Arna bez pozvání. Šklebí se. V ruce drží...

(Zde Soukromý deník Zoe Harkinsové končí.)

FILIPOVY ZÁPISKY

26. října - pokračování

Těžce jsem se prodíral masou podzemní vody a po pás ponořen musel při každém kroku dávat pozor na případnou zrádnou propast... Pravici jsem si svítil. Klenba chodby se zvolna, ale neustále stáčela, až se mě zmocnil pocit, že putuji v kruhu. Bylo to čarovné, ale tak, že jsem se chvěl. Podzemí navíc připomínalo bludiště.

Dvakrát už jsem minul úzké a temné odbočky... nebo spíš vysoké škvíry ve stěnách chodby, a vlnky, jež jsem rozčeřil, do nich pokaždé zabíhaly jako do hrobů... A pak dno podzemní chodby začalo stoupat a všechna voda jako by se na jednom místě znenadání vsakovala do jiné podzemní prostory. Kdesi pode mnou náhle něco bez přestání šumělo, i zdálo se mi po chvíli, že dokonce slyším hukot vodopádu. Podzemního...

A v záři mé svítilny se teď zatřpytila zrnka písku a vápencová klenba nade mnou ustoupila vzhůru, ale tak jsem si všiml... Mokvá! A šikmo doprava a vzhůru odbočovala další chodba, ale příliš nízká, než abych do ní mohl vstoupit vzpřímeně. Vlezl jsem tam tedy po čtyřech. Neústupně. Když dobrodružství, tak dobrodružství! A kde jste, Jonesi?

Asi po dvaceti metrech se chodbička prudce stáčela... A tu jsem poprvé zaslechl další divný zvuk... Ne, to už nebylo jen šumění vodopádu, zdálo se to příliš úpěnlivé. Zpěvné. Tak TAKHLE asi mohly zpívat Sirény!

Ale kéž bych měl v uších vosk! Vždyť stejně to nakonec přešlo ve...

Vytí!

A ještě jako by jej násobily jakési skučivé dozvuky či ozvěny... Pokračoval jsem za té „hudby temnot“ ale nadále v lezení kupředu, už s úplně sedřenými koleny. Načež se hrůzně ozvučená chodbička zničehonic opět čtyřikrát stáčela – střídavě doprava a doleva – a pak světlo mé svítilny dopadlo na první opracovaný schod. A pak i na druhý. Stoupaly. A na třetí. Schodiště přede mnou se ubíralo do temnot, a jako by ho vytesali permoníci. Zlí, či dobří skřítkové?

A CO KDYŽ OPRAVDU EXISTUJÍ? blesklo mnou náhle s nepotlačitelným úděsem. NE NAHOŘE. TADY. JEN TADY.

Byl zde zkrátka jiný svět. Jejich.

A já do něj právě coby vetřelec vstupuji. Svítím si, lezu. Stup po stupu... a už stačí pootevřít jen tyto okrově žluté dveře... Ale ne, nešlo tak snadno. Klika neexistovala a zámek byl mi záhadou. Konečně mé prsty zavadily o jakési skryté pero – patrně. V tu chvíli však se deska vymrštila přímo proti mně, až jsem dostal ránu, pořádnou, a málem se skutálel dolů ze schodů. Málem... Odstrčil jsem záhudné dveře a posvítíl za ně. Světlo však na nic nedopadlo.

Tušová čerň jako by se táhla kupředu, do stran, vzhůru i dolů. A přímo přede mnou obzvlášť zívla... Propast?

Ano. Šachta skrz naskrz zeměkouli se z mé fantazie doslova šklebila. Tedy konec? A neúspěch mé cesty? Vtom ale mé světlo přece o cosi zavadilo.

Byla to útlá a hrotitá věc a visela v tichu podzemí jako Damoklův meč, zdálo se mi totiž, že mě láká pod sebe. Kuželovitě se zužovala směrem dolů. Pohnul jsem paží a paprsek světla odhalil měňavou kapku vody, která se třpytila až na samém hrotu onoho meče a už už se chystala odtrhnout a padat... A padat...

Krápník.

Jehož věčná barva byla temně narudlá. Ďábelské! pomyslil jsem si. Jako by byl stvořen z postupně se zde srážející lidské krve...

A pak jsem zahlédl další dva. A další. Krvavé pahýly nehybně svěšené a rozvěšené od neviditelného stropu, všude, všude, a teprve teď mi došlo, jak jsou obrovské. Odhalil jsem tu posléze celé obrovské mřížoví přírodní katedrály. Podzemní předlohu všech pozemských gotických chrámů. I když – chrámů?

Proč jen mi vytanulo právě toto slovo? Protože tamhle...

Lépe jsem si posvítíl na TU VĚC V JESKYNI... a teď už nemohlo být pochyb. Oltář.

(Zde je z Filipova deníku vytržena stránka.)

A jaký! A běda! S křesťanstvím věru že neměl nic společného. Rozhodně tedy ne ohyzdný ropuší škleb nesčetných vypoulených plastik! A co ten vodou omletý balvan v průčelí? A co tato léty vyhlazená jamka v jeho středu? Co tyto žabí, úhledně sepjaté a modlíci se prsty na sošce pod oltářem? Anebo spíš spáry té sochy. A co ta řada jímek?

Ani to nezůstávalo vším. Na oltář s jímkami totiž shlížela z pozadí přímo úděsná řada strnulých sošek. Bůžků. I všiml jsem si jich a málem při jejich spatření zapomněl na pravděpodobně bezednou propast před špičkami vlastních bot.

Úlek! A ta monstra stála TAK blízko! A dívají se na mne! Z jakési masivní kamenné desky, na níž... Snad leží stará mapa – anebo co?

A co je to na ornamenty? Bylo to groteskní!

Jako by skupina bůžků pučela a rostla přímo z kartografem pečlivě vytažených čar. Čáry a čáry... a stranou jen pár hliněných tabulek, to vše očividně prastarého původu. Zhlédl jsem tam i jakási čísla. A pak jsem zvedl světlo výš, jenže současně s tím se přímo z propasti pode mnou znovu zdvihlo ono zavytí. Bože – a tentokrát jako by snad opravdu lákalo! Což jsem se zbláznil?

Ten záludný pazvuk propasti. A pak jsem uviděl TO HLAVNÍ!

Ještě dál v šeru, až za skupinou sošek... totiž stála ještě jedna řada soch.

A byla to úhledná řádka mladých nahých dívek.

(A zde je z deníku vytržena další stránka. Domnívám se, že obsahovala zevrubnější popisy viděného.)

A nebylo jich jen pár. Možná pětadvacet, možná třicet... A všechny ty sochy – proboha, anebo to jsou nějaké mumie?? – jako by se jen – jen chystaly vykročit ke mně. Přímou do tváří jsem jim ale přes propast a oltář neviděl, ba vůbec celé hlavy zůstávaly dokonale skryty ve stínu...

A tu... mě objala tma.

To já sám zhasl? Nevěděl jsem a nevím to dodnes, ale pokud ano, bylo to zbytečné, protože ty sochy i v naprostých temnotách určitě dál stály a chystaly se k pomstě stejně hrůzně, ba i víc, ony tančily. Přímou před mýma nevidoucima očima.

Obživlé zlo? Jako z hrobů povstalé mrtvolky? Horda divoženek chystajících se ke skoku ve vojensky vyrovnaném šiku? Kotník vedle kotníku, paže vedle paže? Ano. A dotýkaly se, i když letmě, dotýkaly se navzájem.

VŠECHNY ty dívky! blesko mnou.

Jako by byly jediným podzemním organismem s jedinou vůlí.

Co mě však vyděsilo nejvíc? Jejich velikost.

Ne však, že by byly nějak obrovské. Právě naopak! Jako by se nějaký příšerný pravěký divoch ovládající snad výrobu pověstných afrických tsants... vysušených a miniaturizovaných lidských hlaviček... jako by se naučil od nějakého démona i ještě šílenější proceduru, kterou... se zmenšují celá lidská těla, a jako by ji vykonal právě v této jeskyni. A pak... Znovu jsem rozsvítil.

Ale tentokrát zvedl svítilnu nejvýš, jak jsem dokázal, a uviděl celek doopravdy a... a můžete mi věřit, že všechny ty nahé žínky byly na rozdíl od bůžků na oltáři... úplně bezhlavé.

(Zde začaráno Filipovou rukou asi čtvrt stránky, text pokračuje až na další.)

Ó, ty gilotino žíznivá v podkroví! představil jsem si v tu chvíli bezděky... Ale ne... Vždyť jak TA, stará a zrezivělá, by s tím mohla souviset? Už proto ne, že až dosud očividně příliš pracovala má fantazie, zatímco ve skutečnosti tady přede mnou...

...stojí jen a jen řada bezhlavých dětských panenek.

(Deset stránek vytrženo!)

Ale kam se poděly ty hlavy?? Nepotřebovala je snad...

(Dvě stránky naprosto nečitelného textu. Těsnopis. Neznámé písmo?? A následuje už pouze jediná, třikrát podtržená věta:)

LEDA TAK ZVĚTŠENÉ!!!

ZVLÁŠTNÍ ZÁZNAM:

*NALEZENO VE SKLEPNÍ HROBCE JAKO ZÁPISEK V JINAK PRÁZDNÉ KNIZE
OZNAČENÉ POUZE SLOVEM ARNA.*

Konečně! Kolik století to trvalo. Jak dlouho jsem byla nucena čekat na tuto chvíli. Přišla! Konec tajemství! Přerušil se vysilující koloběh vtělení, dost pijáctví a krve a já... Budu volná?

Snad. Zoe je poslední a skutečně teď leží pevně spoutána nahoře V OKAPU a s roubíkem v ústech – a to by mi měla ještě poděkovat, protože fyzicky rozhodně trpět nebude. Však žádná Z NICH netrpěla... A jejich konce... byly pokaždé jen mžiky oka.

Šmik!

I tentokrát to tak bude, a až poslední hlava v abecedě odskočí oddělena, dostane i Zoe hlavu novou.

Zoe – má poslední porcelánová panna. A veliká!

Pak snad i Řvoucí jeskyně zavyje naposledy...

(Zde je v knize několik nesrozumitelných škrábanců.)

Nit byla jako vždycky – pavučina. I tak pevná. Především ale smrtonosně ostrá. A Filip, náhlý sestřenčin pomocníček? Nu, mohl by dělat problémy, a tak jsem ho odlákala do podzemí. K tomu stačilo málo, jen po letech znovu obnažit původní past uprostřed Lawrencových a Jonesových vykopávek – hu! A zvědavec ovšem dobrodružně putoval dolů a hned tak se určitě nevrátí... Vráti-li se vůbec... A Zoe? Nu, tak ta má novou postel. Cha. Z plechu.

Na niti jsem udělala smyčku, a tu zadrhla okolo jejího hrdla – i když ho tak miluji, anebo právě proto. S volným koncem provázku jsem pak vystoupala až ke komínu, ovinula nit okolo, vrátila se... a teprve pak vraždidlo pevně utáhla okolo okapu. Až na pár metrů volných... a ty se vypnou při pádu...

A tak DOJDE K POPRAVĚ.

Druhou nit jsem spojila s jejími pouty a koneček pustila z domu, seaběhla před něj a ulovila provázek do štipce prstů. Jediný záškub – a fíí, bezhlavý balík udělá ŽUCH do mé náruče.

Ale to nechci.

Popravčím ať je Filip.

Tot' pravé ořechové... I uchopila jsem nit špičkami prstů nesmírně opatrně a po špičkách sešla ke dveřím. I vnější klika domu trochu připomíná zmrzačenou lidskou ruku, a tak jako bych osud poslední písmene „Z“ vkládala do dlaně.

Pevně jsem ovázala, a až Filip stiskne kliku, svisle vypjatý provázek trhne tělem na krajíčku okapu... Zatím ale nit čeká – a já s ní.

A ona se úplně ztrácí v šeru, také tak jako já... Ne, neuvidí ji. Rozhodně ne včas!

A i kdyby, nikdy mu nedojde, že tam ve výši lanko překračuje okraj žlabu připraveno strhnout Zoe přímo do JEHO nenabažené náruče...

A už bezhlavou... Há.

Páni! Ta poletí.

(Zde je záznam opět přerušen, ale pokračuje ještě na poslední stránce knihy, i když trochu odlišným písmem.)

Zoe tedy čeká a nemůže ani špitnout. Zoe visí nad propastí a stačil by jediný můj dotek nebo jediné zatáhnutí zdola... a zřítíla by se. Smyčka je také zadrhnuta a posléze někde uprostřed letu plynule oddělí hlavu od trupu – křup. Ha ha. Zatím se však Zoe teprve dusí hrůzou na krajíčku propasti.

A Filip? Nu, snad jsem ho nepodcenila.

Anebo už zahynul? Nevím. Ale nejde a nejde.

Kdyby jen Zoe tušila, jak toužebně teď na něj čekám – a že stejně netrpělivě jako ona. Srdčité okénko je mou pozorovatelnou. Tak kdy už se vynoříš, File? Vždyť já tě tu PO-TŘE-BU-JU!

A ještě něco...

Potřebuji i své Stvoření. To z jeskyně... A i ty jej budeš potřebovat, Filipe.

Protože nadešel čas, aby tě také poznamenalo. Na těle – i na duši... A to alespoň natolik jako kdysi mne.

Ano, Filipe. Ode dneška se i ty stáváš prostředníkem podsvětního monstra. I ty mu budeš umožňovat kontakty s tímto světem... a čelem k zemi se budeš ještě rád vrhat před jeho oltář. Jsi odted' můj učedník, definitivně, dospěls... a tak se to také naučíš, Filipe! Kořit se... i vládnout... Protože i ty budeš od nynějška JEHO tykadlem!

Jako já.

Há! Ale až po veselém setkání se svou láskou, že ano. Ke kterému už za chvíli dojde. Tam dole u dveří, ale přece jen o něco dřív, než bys čekal... Há!

A kdo ví, třeba ti JEJÍ HLAVA ještě i slůvko na rozloučenou zašeptá... Když ji tedy se správným reflexem včas zachytíš...

FILIPOVY ZÁPISKY

A potom jsem uslyšel řev.

Přicházel z hloubi, bylo to jakési dunivé vytí snad až z nitra země, které vzápětí přímo závratným tempem dostoupalo až ke mně. Vzduch černé propasti jako by se chvěl. Ze skalních stěn se začaly sypat kaménky. Peklo, peklo! A já – jako další socha, i když ne nahá, a se svítilnou stále ještě v ruce. Bezhlavý jako ony panny, protože ne a nedokázal jsem se odpíchnout z místa... Zmocnila se mě závrať, zabalancoval jsem přímo nad propastí, a tu přímo pode mnou něco mlasklo.

Do chřípí mi vnikl pach, který mě vydráždil ke kašli. Měl jsem ovšem prchat, ale já... Ne, nedokázal jsem odtrhnout oči od hrozné propasti.

A teď. Jako by se tam dole něco začínalo vařit. Nebo snad hemžit? Vystupující páry? Dým? Znova to mlasklo. A znovu a znovu. Skála okolo se ještě víc rozkmitala a drolila se jako bábovka. A vše jako by se dělo „tomu Stvoření v ústřety“...

Ale i já jsem vlastně JEN TAKOVÉ STVOŘENÍ Z JESKYNĚ! blesko mnou v náhlém osvětlení. TAKY KRTEK SLEPĚ, ZBŮHDARMA PŘEŽÍVAJÍCÍ. Ne. A tak co? Ať tu třebas pojdu!

Jen když ukojím svou celoživotní zvědavost.

Jak jsem si to pomyslel, cosi lesklého se klikatě jako blesk mihlo vzhůru. Bílé, ach jak bílé bičíkovité bylo to chapadlo. A představil jsem si – nevím už proč – vzápětí i jeho až tvarohovou mazlavost... a pak už se změt' čehosi zrudného jak nestvůrná obří bublanina sunula po skále přímo pode mnou a stále vzhůru, stále vzhůru. Něco mezi pavoukem a

koryšem a žijící houbou, ale to vše zestonásobeno. Ozval se příšerný zvuk připomínající skřípot desítek tisíc nehtů přejíždějících ve vyrovnaných řadách po skleněné tabuli, ale následující bubláni a praskání se mi zdálo snad ještě hnusnější. A něco jako škeble... či spíš tlama... se už pode mnou začalo rozevírat... a zase svírat. Vedle chapadélek, která šla na průzkum asi vždycky první, teď už bubřela do svatyně i bradavkami posetá tykadla. A mezi nimi, jen trochu propadlá, dmula se jakási bílá bublina rosolu. Měňavý polyp pokrytý nádory. Členitý červ zmožený a nafouknutý k puknutí. A pak taky pukl... Prásk! Snad na několika místech současně. A jako prostřílený balón bez tvaru jako by teď ucházel. Fíí! Ale Stvoření dál žilo a vzhůru vystříklo sliz. A znovu. A znovu. Opět a opět však znělo i ono zpěvavé vytí. Tentokrát už bylo tak blízko a Tak silné, že jsem myslel, že ohluchnu. Skutálel jsem se náhle jak špalek po ostrých podzemních schodech... a vzápětí už se zběsile prodíral pryč, jen pryč tou dlouhou podzemní chodbou. Z kolen mi crčela krev a můj úděs nezchladila ani ledová voda. Tentokrát už jsem neměl čas myslet na nebezpečí propastí skrytých možná všude pod její hladinou a jen se brodil a brodil, stále kupředu, jen co nejrychleji zpátky a až tam na dno studny – anebo co to bylo – a snad ještě najdu dost síly, abych se z toho dna i vyšplhal za onou osamělou hvězdou. Tou na nebi – i za tou na zemi.

Ale těsně před pádem ze schodů se naše oči na vteřinu setkaly jako zraky dvou monster, dvou možná ne až tak protikladných stvoření. Stvoření z jeskyní toho kraje – a stvoření z jeskyní své vlastní duše.

Ne, a nikdy nezapomenu ten pohled. Nelze však vyličit, a duše d'áblu upsaná nikdy nepospíchá pryč z marného těla, nýbrž vykrmuje svého vlastního červa, který hlodá, až dokud ze zkažené mršiny podzemí nevytryskne odporný život a mdlí a tupohlaví požírači voskovitého mazu země jej lstivě nezmučí a monstrózně nenabubří do jeho podoby. A veliké šachty budou vykopány tam, kde zemské póry měly stačit, a TO se učí chodit, co se mělo plazit.

FILIPOVY ZÁPISKY

(pokračování)

Vyčerpaně jsem se přelil přes kamenné roubení studny. Svítalo... a temné zlo snad zůstalo tam DOLE... Ještě chvíli jsem ležel mezi plevy – přímo pod jednou z Jonesových mohyl. Nezdálo se mi všechno? Až prudká obava o Zoe zaplašila letargii. A vzpomínka na můj včerejší slib. MUSÍM ji přece jít probudit a... Rozběhl jsem se k domu a zaplavoval mě čím dál tím větší strach – o tu dlouhovlásku – a s každým metrem jako by mi neviditelný spár toho stvoření zdola z jeskyně ještě drtivěji sevřel srdce. Kuš, ty studená pracko, nedám se. Pablesky úsvitu zaplály v četných očích domu a jako by se v jednom podkrovním cosi pohnulo. Ano, v tom srdčitém.

Arna?

Jak jsem jen mohl tak dlouho zavírat oči před těmi jejími vraždami?

Před tou její zdánlivě mírumilovnou zálibou v dětských panenkách?

A v dívkách, které si modelovala... Rychle! Ještě rychleji! Přál jsem si už sevřít Zoe v náručí. A tak jsem chytil za kliku a...

POSLEDNÍ POCITY ZOE HARKINSOVÉ
(dodatečná snová rekonstrukce)

Cosí mnou trhlo a přepadla jsem do prázdna. Já – těžký kámen, letím, já – stále závratnější... a trnutí, ostrá smyčka prokrojí kůži krku jak ocelová struna, i když bolest prakticky necítím, a pak... Už se dívám jen očima oddělené hlavy a vidím své vlastní tělo točící se před mým kalícím se zrakem a... opravdu! Je bezhlavé...

A ne už mé. A já už ne jeho.

A tělo těžší než hlava se ocitá pode mnou a vzápětí dopadá přímo do náruče té postavy u paty domu. Filip. V prvních slunečních paprscích nového dne jej i pouhá má hlava... ještě poznala. Běda, jak hrozný dárek mu z výšin posílám.

Tedy dva dárky.

A pak... se mi zorničky roztočily i s hlavou v maličkém tornádu, předsmrtném asi víru pouťového kolotoče... a panorama oblohy se počalo šílenou rychlostí střídat s hasnoucími průhledy na stěny domu... na dvůr, to tamhle se vzpíná můj Pony... a zase obloha... až se oči rotující definitivně obrátí v sloup a obrazy se slíjí v matný nekrolog, jediný barevný kruh... Zatmění slunce...

A přece míč hlavy ještě cosí chytí. Nebo dokonce obejmě? A přece ještě ucítím Filipovy dlaně. Ano.

Ale promluvit už jsem nedokázala.

DALŠÍ FILIPOVY ZÁPISKY

Právě jsem chtěl vběhnout do domu, když zaržál Pony.

Překvapeně jsem se potočil – stále s rukou na klíče. Pony se zběsile vzpínal. Trhal černým pahýlem: co mi to chceš říct?

Má zběhlost v řeči lichokopytníků není valná, a tak jsem se potočil zpět ke dveřím, ale... Kdoví proč jsem pohlédl i vzhůru – a v prvních paprscích probouzejícího se slunce jsem TO spatřil!

Tak vysoko nad sebou... Tu věc. Asi devadesát devět centimetrů volně ke mně spouštějících se vlasů... A nic víc.

Nechtěl jsem právě takovéto vlasy – a tu, které patřily – snad vždycky chránit?

(V deníku něco začáráno. Nějaké vyznání?)

Ale tu se vlasy hnuly... a padaly. I tělo, ovšem. Až jsem údivem rozpráhl ruce... a tím i svou náruč. Žuch!

Srazila mě, ale stejně jsem ji svíral – Zoe, tu možná nejdůležitější součástku sebe samého. Skoro propojení poprvé – a taky naposled.

Filip... už jen s mrtvou loutkou v obětí. S bezvládnou hadrovou pannou, která je navíc bez hlavy. Běda!

Takže „nejdůležitější má součástka“ mrtva? Takže mám zemřít i já, „ten zbytek“? To vše mnou proletělo, zatímco dlaněmi jsem tiskl útlá ramena a v duchu znovu putoval Řvoucí jeskyní abecedy... Nebyly nakonec i v ní TAKOVĚTO panny? zasmál jsem se hořce.

(Půl stránky opět vytrženo. Proč asi?)

Tak, a dost. Jednu z posledních stránek – tu o bezhlavé – musím rychle a správně označit jen jako záznam své pozdější fantazie – moc a moc ošklivého snu! Chválabohu nic víc... A vlasy svěšené přes okap zůstaly, zatímco úsvit se zaleskl na niti, aby mě zachránil. Mne – i Zoe. Asi jako když zahlédnete v rákosí první ranní pavučinu, uviděl jsem i já napjatou strunku smrt... a jako uštknut odskočil od kliky.

Oběhl jsem dům, zadní vchod se poroučel a schody nahoru snad po třiceti jsem bral!

OBNOVENÝ DENÍK ŽANETY HARKINSOVÉ

Zdá se mi to samotné nemožné, ale přečkala jsem... tu strašnou noc v okapovém žlabu! Výše uvedená snová rekonstrukce mých pocitů při pádu je naštěstí jen pro úplnost uvedeným záznamem... mého hrozného snu. Tedy spíš halucinace, která mnou prošla v půlsekundovém okamžiku mdloby... než mě vzpamatovaly Filipovy ruce. Snesl mě se střechy a... snad i víčka mi odklopil a... snad ani zášleh prvního ranního sluníčka v tu chvíli nemohl být víc oslepující než světlo toho poznání, že ležím v jeho náruči a jeho prsty se mě dotýkají. Podívali jsme se na sebe. „Kde to jsem?“

„V domě už ne!“

Snesl mě až před něj a já si vzpomněla, jak mě odnášel už z Arniny komory. Ted' mě ale zbavil SKUTEČNÝCH pout. Odstranil smyčku, roubík, co nejopatrněji, i přesto jsem se ale křečovitě rozkašlala...

„Zoe, dokážeš se postavit?“

„Nevím.“ Připadala jsem si jako ochrnutá. Ruce i nohy se mi odkrvily, ale to Filip snadno uvedl do pořádku.

„Kam ses mi ztratil?“ vzpomínala jsem znovu a znovu... Už nikdy nedokážu vytěsnit hodiny a hodiny toho nočního čekání... Odpověděl mi.

„To jsem si mohla myslet. Ale proč jsi mi o tom svém výzkumnickém plánu neřekl? Šla bych TAM DOLŮ s tebou.“

Něco zahučel. „...protože i ve Řvoucí jeskyni bys byla bezpečnější,“ dodal.

„Cože. Tys ji objevil?“

Mnul mi mlčky kotníky.

„Filipe, to je tedy něco. Víš vůbec, kolik století ji všichni marně hledali? A celou tu dobu to byla jen legenda, a tys ji povýšil na realitu. Tak povídej... Vezmeš mě tam? Taky bych ráda viděla...“

„Na to zapomeň,“ ucpal mi ústa. „Musíš odsud!“

„Dobrá...“ zaváhala jsem... „Ale... snad MUSÍME. Ne? Copak ty už nechceš se mnou?“ A rozhlédla jsem se – i venku stísněně... Prostranství mezi domem a branou bylo potaženo černým stínem a působilo pochmurně. I Filipovo rameno však cosi potahovalo... Sliz! Ostrý vítr znenadání pronikl až sem dolů a zvedl odněkud z mohyl záclonu jemňounkého prachu. „Copak ty bys tady zůstal s Arnou, Filipe?“

„Ted' si hlavně musíš odpočinout,“ zamlouval to. „I když... Zkus popojít. Jde to?“

„Ano, dík. Myslím, že už to půjde.“

Ale jak jsem vstala, hned jsem byla zase na zemi, a tak nakonec i vcelku ráda, když mě vzal znovu do náruče. V očích měl prach a místo k domu mě nesl stále dál od něj. Vítr sílil a sílil a Filip šel taky s jistotou, i když vlastně skoro jako automat.

„Tak už víš, Zoe, proč se musíš Army bát. ZET! To je písmeno, kterým začíná tvé jméno a...“

„... a její hodiny končí.“

„Mýlíš se. Tentokrát ani úsvit ničemu nezabrání!“

Jak na to přišel? Někde tam v jeskyni. Nevím, ale... sama jsem necítila strach. Před ničím. Ani před „ranní“ upírkou Arnou ne. Ty se jí ale bojíš, Filipe! Mám mu to vytknout?

„Hodně toho nevíš, Zoe,“ odpověděl. „Ty neznáš síly, které se skrz NI... bez ustání derou do světa až odněkud z pekel. A navíc... Není sama...“

Svíral uzdu. Upřeně mi hleděl do očí. Stáli jsme už jen kousek od brány. Zdál se mi podstatně bledší než obvykle. Odmlčel se. Schylovalo se k bouři.

A tu se kdesi v hrozně hlubině DUTÉHO domu rozezněl „ranní“ gong. Zvedla jsem oči... a sluníčko přes mrak už neviděla. Nebo se zoufale zatahovalo hroznou tíží a na kraj se sesouval ponurý soumrak...

„A teď už opravdu...“ vypravil ze sebe, „musíš jet!“ A po chvíli mého zdráhání: „O mne se nestarej.“ A pootočil se k domu. „Vidělas jednu Arniny komory – a už v tu chvíli jsem tě měl zachránit, princezno... Kolik JICH to už odneslo před tebou... a poslední komora... vlastně ještě čeká.“

„To tak. Nepomažu dobrovolně do žádné Arniny lednice.“

A vybavila se mi ona upíří noc s ní... a pak i celé nitro sídla... Prach a ony matné průhledy trámovým a šerými schodišti. Chodby bez konce – i ta nejhorší v mezipatře západního křídla. A to její malé okénko, ke kterému jsem nikdy nedošla. A stěna a v ní dveře a dveře a dveře. Vstupy do všech těch „abecedních“ komor, běda! Z panen ku hraní... se tady tedy stávaly ženy... Anebo z žen naopak panny? Obojí? A kdo komu nasadí porcelánovou hlavu a komu kdo koňskou? Už jsem věděla dost!

„Ujížděj!“ pustil uzdu.

A gong zrovna znovu zněl. Filip sebou škubl, ale i mně se zdálo, že tím snad Arna... KOHOSI svolává. Přivolává z podzemí?? A černou magií láká bouři... a tmu? Připadalo mi, že ano. A bouře a tma, ony obě nás tu před domem teď zalehnou. Zamáčknu. I s celou touto úžlabinou, takže zůstanu po Filipově boku ležet mrtva. Zde v bahnité vodě – a jen pochmurný tón gongu v dutinách domu se bude tetelit nad námi a nést nekonečnými řadami opuštěných a neskutečných pokojů. A já... Už teď letím společně s tím tónem... A vidím!

Zase už. Tu a tam polámaná hračka, ne, vlastně všude na kobercích. Hemží se. A mezi hračkami... I ty panenky. A bez hlav. BEZ!

Leží. Tak nehybně... Popraveny. Okouzleny. Na uprášených potazích postelí, a tak to zde bude vyhlížet už na věky věků. Tento pochmurný palác bez naděje – nežli se rozštěpí a rozpadne. Království dozívajících gongů... alespoň tedy v mých snech... Brr!

A skutečnost?

Vytrhla jsem se do ní...

Pony se pode mnou ale až NESKUTEČNĚ chvěl. Proč?

Tím „nejčistším“ živočišným děsem!

Bál se čehosi, co mělo už každou chvíli přijít z domu. Protože TOMU neutečeme, jako by říkaly Ponyho zděšené, kaštanové oči.

Jen s největším úsilím jsem ho zadržovala, aby rovnou nevyrazil jak střela skrz bránu. I on tedy touží zmizet. A jistě co nejdál... od tohoto příšerného domu. Teď začíná se Pony se mnou otáčet... Jako na obrtlíku, jako v cirkuse. Anebo je snad tlačěn větrem?

„Přece tě tady nenechám, Filipe. Zachránils mi život a...“

Okolo nás se vtom vytvořily tři soustředné věnce šíleně vířících a poskakujících trychtýřů a trychtýřků. Malá tornáda? Snad také Arnin záměr? Rozhodně jako by sám vítr teď napodobil vnější tu vnitřní paniku všech nás tří. Moji, Filipovu... a ubohého Ponyho...

„Taky on tě ale vlastně zachránil. Tvůj kůň.“

„Jak to?“

„Zařehnal v pravou chvíli. Rozumíš, Zoe? Už jsem měl ruku položenou na klíce, ale pak jsem koutkem oka zahlédl nahoře... tvé vlasy.“

„Takže i vlasy mě zachránily.“

Přikývl. „Kdybys byla nakrátko, nevím nevím.“

Ještě stále se mi dařilo Ponyho ovládat, ale už to dlouho trvat nebude. Filipovy oči teď zmateně tékaly z rozvířené koňské hřívy až kamsi k mým vlasům – a zase zpátky. „Filipe, ještě včera jsi mě prosil, abych utekla s tebou.“

„Jenže to jsem ještě neznal tajemství Řvoucí jeskyně.“

„Víc z tebe nedostanu?“ V těch okamžicích jsem Filipa za jeho uzavřenost nenáviděla. „Paličáku! Tak si tu tedy zůstaň, když je důvod!“ křikla jsem se slzami v očích... a po delší době jsem zase vzpomněla na Sandyho.

Ano... Ten přece už o mne musí mít pořádnou starost.

A tak se měj, Filipe! A tak měj, co sis vybral.

Něco bílého mi podával, jenže prudký poryv mu to vyrval z prstů. Naštěstí koňská hříva kartičku jako zázrakem zbrzdila, takže jsem ji přece jenom ještě v posledním okamžiku chňapla.

„Co je to?“

„Až dodneška jsem netušil, jak jsou všechny ty tvé vlasy směšně lehké...“

Co to blábolíš? Vždyť mně se tebou tak opěvovaná záplava mele v očích. Kdepak, vlasy. Sandy vás odstříhne!

Rozhodla jsem se tak v náhlém hnutí mysli anebo spíš z trucu? Nevím. Ale ty vlasy mi vlastně opravdu překážejí.

„Filipe,“ vyhrkla jsem potom zoufale. „Copak opravdu nemáš žádný rozumný plán?“

A v očekávání jsem shlížela ze sedla – ale už plna skepse. Váhá on vůbec? A zase gong.

S ním nečekaně silný poryv a Já a Filip vprostřed kvílejícího větru. Ohlédli jsme se naposled k domu. On pak ode mě ustoupil. Tak dva kroky.

„Kéž se ještě uvidíme.“

Za ohlušujícího třesku se přímo nad našimi hlavami oslnivě zablesklo. Pony už se nedal udržet. Tryskem mě pronesl příšernou branou, překonali jsme rázem hrůzostrašnou úžlabinu plnou smutečních vrb a stanuli na malou chvíli uprostřed lysého pahorku. Odtud jsem před nepředstavitelně dávnými časy (zdálo se mi) poprvé zahlédla „pohádkové“ světýlko... Teď však bylo místo domu vidět jen čern a temnou zeleň. A mrak stínů. Tloukly se... tam dole. Tloukly se navzájem zrovna jako zběsilé větve. A žádný už Filip. A teď... Dokonce se mi zazdalo, že houštím začíná probleskovat i zář plamenů...

Ale ne. Nevím... Ponechala jsem onu snově zápalnou „oběť bohům“ radši za sebou a *po celý kalný, ponurý podzimní den, v němž se neozval jediný hlásek a v němž tísnivé mraky visely z nízké oblohy, projížděla jsem pak zcela sama neobyčejně pustou končinou země... a teprve s večerními stíny jsem dorazila na dohled k Sandyho domu.*

SOUKROMÝ EPILOG ZOE HARKINSOVÉ

A na Filipovu kartičku jsem zapomněla. Až teprve po čase mi kdosi věnoval svou navštivenku podobně nezvyklého formátu, a ta teprve mi připomněla staré události ze dna tůně. Ze zapomnění, kterému jsem si přivykla říkat ztracené sny.

Ale ty události se staly. Ihned jsem prohledala kapsy. Až v poslední jsem pak Filipovu navštivenku našla.

„Koukejme, co to máš?“ zajímal se Sandy. „Nějaký milostný dopis?“

„Možná,“ ušklíbla jsem se a Sandy mě po chvíli nechal o samotě... Ani ne tak z ohleduplnosti, jen prostě asi nepřikládal těm několika řádkům (které letmo zahlédl) ani tolik významu, aby se o ně doopravdy zajímal. V podstatě ostatně jednal správně a v zásadě se nemýlil – jak bylo jeho zvykem. Na rubu navštívenky byla plnicím perem naškrábána jen stručná básnička – a nic víc:

*Chtěl bych, aby mě tvé vlasy
pokryly mapami nových míst
a všude,
kam potom přijdu,
to bude nádherné
jako tvé vlasy...*

A na líci vizitky pak stálo i plné Filipovo jméno.
Howard Phillips Lovecraft.

(Už jsem ho nikdy nespatriila. Prý později psal jakési strašidelné příběhy a snad měl dokonce i jistý úspěch, nevím, nečetla jsem nic z toho. Ten MŮJ strašidelný příběh mi stačil ažaž...)

SOUKROMÝ EPILOG HOWARDA PHILLIPSE LOVECRAFTA

Zoe odjela. A já?

Upíral jsem ještě chvíli oči za jejími povlávajícími vlasy a Zoe se pod baldachýny větví zmenšovala a zmenšovala, až se stala jen panenkou... Stromy ji docela pohltily. Začínalo pršet. Vítr skučel. Smuteční vrby se mi možná vysmívaly. Pomalu jsem se znovu obrátil k domu.

Však mám svůj plán!

A náhle jsem byl zcela klidný.

Oči jsem ale nespouštěl z průčelí. Už?

Věděl jsem, že ať vyjde kdokoli, spatřím nejprve hlavu – vchod byl přece níže. A bude to, jako by vykoukla z bojového zákopu... „Arno, ale já nechtěl boj!“

Její kalné oči se na mne totiž už tam odtud upíraly. A koutky jejích úst se pochmurně usmívaly. JINÝ nežli sestřenčin úsměv rozhodne o mém dalším osudu?

Asi. Ale horší bylo něco jiného.

Ta Arnina hlava totiž nebyla sama. Ani ty oči zkoumavé... Desítky dalších vysvitly... a já... já vlastně věděl, KOLIK přesně. Vždyť znám abecedu!

V povojensku vyrovnané řadě se hlavy jako vějíř rozesunuly po obou stranách hlavy Arniny... A další a další, ale nebyly to vlastně OBYČEJNÉ hlavy, ne.

Spíš jako by někdo nafoukl a zvětšil hlavičky něžných panenek. Ano. V mrazivém dešti se porcelánově leskly.

A pak ty hlásky

„Nu tak... Pojd’!“

Vykročil jsem přímo k nim...

DOSLOV

Docela nedávno nás v redakci navštívil velmi sympatický muž jménem Mystify Hoax, civilním povoláním amatérský literární psycholog. Čtenáři si asi vzpomenou na senzaci vyvolanou publikováním neznámých textů Edgara Allana Poea a Ambrose Bierceho, které pan Hoax vypátral za nemalých obětí. Ač několikrát surově inzultován oficiálními historiky, zastává tento muž i nadále svou teorii tajných otřesů.

Jak známo, většina lidí má pro své jednání dvojí důvod: ten, který uvádí, a pak ten skutečný. „Zjistil jsem,“ tvrdí Hoax, „že právě u spisovatelů bývá průnik těchto množin nejmenší... a že skutečnou motivací vzniku děl celé řady literátů se stala dobře utajená traumata z mládí.“

Mystify Hoax je srdnatým chlapíkem vzácného charakteru, povzneseným nad neutuchající štekot závistníků, a svěřil se nám i se svým nejnovějším objevem. Jde o jím samým sestavenou kompilaci několika deníků, kterou opatřil i poznámkami v závorkách... a z níž vyplývá, CO vlastně doopravdy podnítilo pozdějšího ducha a charakter tvorby jednoho bezpochyby z největších amerických spisovatelů tohoto století.

„Jako jsem si poradil s Edgarem, tak jsem vysvlékl i jeho,“ řekl nám Hoax doslova a odpřisáhl při jméně onoho autora, že veškeré podklady jsou pravé. „Ačkoli netajím, že jsem je odpovědně upravil. Jak je mým zvykem.“

Třebaže těsně před návštěvou naší redakce Hoax opět vyhořel, přičemž originály všech deníků prý vzaly za své, věříme badatelově přísaze a právem se domníváme, že nejde o žádnou mystifikaci.

Podepsán

*M. M. Hoax,
odpovědný redaktor a mecenáš redakce*

ZÁVĚREČNÁ POZNÁMKA

V prvé a poslední větě svého deníku Zoe Harkinsová parafrázuje úvod klasické Poeovy povídky Zánik domu Usherů.

Verše věnované jí Howardem „Filipem“ Lovecraftem jsou zase kupodivu shodné s jednou básní Richarda Brautigana. Na vcelku logickou otázku, jak se to mohlo stát, odpověděl nám pan Mystify Hoax způsobem sobě tak vlastním: „No comment.“

Text Filipova deníku dále obsahuje krátkou pasáž, kterou známe z pozdější Lovecraftovy povídky Účastník slavnosti. Období roku 1906, kdy bylo Howardu Phillipsi šestnáct, je bohužel jeho životopisci zmapováno dost chabě, i tak se však pan Hoax ocitl ihned po prvním uveřejnění hororu Stvoření z jeskyně v palbě dotazů a byl obviňován z mystifikace, neboť vyznavači kultu pana HPL si dali tu práci a všemožně dokládali, že jejich miláček nikdy se žádnou Arnou nežil a v udané době se taky stěží mohl vyskytovat v kraji zachyceném v denících, a tím pádem výše vyličené události sotva mohly nějak ovlivnit ducha a charakter pozdějšího Mistrova díla, jak podotýká i jeden z předních specialistů na klasiku, pan Fernando Porres: „Ony příhody se totiž přihodily někomu jinému, pokud se vůbec kdy přihodily jinde, nežli ve fantazii pana Hoaxe.“

Mecenáš naší redakce Mystify Hoax ale panu Porresovi velmi rád a USPOKOJIVĚ odpoví přímo na tomto... anebo raději na tomto místě.

Hoax: „Ty deníky četl už Frank Belknap Long zvaný, jak snad víte, Lovecraftova oběžnice. Ale k vaší smůle se o tom nikde nešíří.“

PŮLNOČNÍ POŠŤÁK

/ 1 /

„Není nic hroznějšího, než půlnoční pošťák,“ řekl mi večer místní farář... Ta vesnice kdysi zapadla pod úpatí hor a většina obyvatelstva trpěla až dosud chronickou pověřivostí. Ne, nemusíte mi vždycky důvěřovat (a všemu, co řeknu), ujišťuji vás, ale TADY každý druhý doopravdy věřil na vlkodlaky, mûry a upíry... Před NĚČÍM dokonce zabodávali vidličku do prahu (vždycky po klekání) a... jacísi efriti a undiny v nich vzbuzovali posvátnou hrůzu. Spiritismus zde jen kvetl, ne, nesmějte se... A černé mše se prý až dosud pravidelně slouží na nedaleké Salamandří hůrce... Majitelé slepic (dodala) se pak nejvíc ze všeho obávají zlopověstných bazilišků. Ano, mají strach, že právě z jejich vejce... se některý vylihne... i vybíjí kvůli baziliškům ropuchy v širém okolí, aby tyto stvůru nevyseděly. Ale tohle všechno ještě nic není... O tomhle všem se alespoň neostýchají mluvit...

Zatímco o NĚM...

Ne. S výjimkou faráře mi nikdy nikdo nepodal podrobnější informaci. A už jen při vyslovení těch dvou slov – půlnoční pošťák – jektali zuby, a ti, kteří mu údajně o půlnoci otevřeli, dostávali málem hysterické záchvaty... Byl někým, o kom se nehovořilo a snad by se raději nechali až k smrti vyděsit pověstným Obchazečem v půlpatře nebo i Voskovou smrtkou... než aby o půlnoci dobrovolně otevřeli JEMU!

„Pochází z rodu pekelníků Goga a Magoga,“ pošeptal mi ještě bledý farář. „Hlavní je nevzít od něj nikdy žádný dopis. A ani nic jiného, co by vám nabízel!“

„Ale proč ne? Pročpak?“

„Byla by to vaše smrt, Carmillo!“

/ 2 /

Ono místo bylo až na samém konci vesnice. Chatrč na spadnutí! Ale co... Řádně jsem se napila brandy – a šla spát.

Asi okolo dvanácté jsem zničehonic procitla. Co mě probudilo? Nevěděla jsem. Ticho leželo přímo na mně – jako noční můra. Najednou se TO ale ozvalo znova.

Zvuk, jenž mě zburcoval? Možná, ano, určitě, už jsem si vzpomněla... Lehké a sotva slyšitelné zaťukání na dveře.

V tu ránu jsem se posadila na lůžku. Díky!

(A Carmilla se trochu napila. Potom vyprávěla dál.)

„Kdopak to je?“ vyhrkla jsem. Ticho. Ticho coby jediná odpověď.

Nic víc než mrtvé ticho. Ale také nic méně... A pak... Ach ne, to už nebylo zaklepání. Šlo o škrábání. Proboha! COSI neznámého mi rylo zvenčí do dveří, hrůza... A věřte mi... Víte... Znělo to TAK ZVLÁŠTNĚ!

(„Jak asi?“ zeptal jsem se.)

Asi jako když se současně troy tisíce, desetitisíce lidských nehtů o sklo!

„Kdo je tam?“ opakovala jsem. Lorenci, a ty... kdybys to se mnou zažíval... Ne, nemyslím, že bys můj děsem stažený hlas – hlásek... v tu chvíli poznal. „Kdo je tam?“

„Já!“

Zdalo se mi to?

V každém případě jsem najednou... jako zhypnotizována tím prazvláštním hrdelním hlasem... vstala... a přistoupila k venkovním dveřím. V šeru...

Pak jsem prudce odsunula závoru – a otevřela. Ne, počkejte, já sama... si naliju. Díky... (Pak Carmilla pokračovala ve vyprávění.)

Stála jsem na prahu tváří v tvář temnotě, abych tak řekla, a přepadla mě zároveň s tím... opravdu šílená hrůza, jakou jsem až do té chvíle nepoznala. Nu, byla tady však... a úplně mě ochromila. Pamatuji se jenom, jak jsem se bezděčně zahryzla do všech prstů na obou rukou a...

... a jenom jsem bezhlesně zírala na postavu, která stála asi tak dva a půl kroku od prahu. V záři úplňku.

Nejprve jsem spatřila pouhou siluetu: jako ostrý černý obrys na světlejším podkladu nebe... Zřetelně byla vidět čepice, panebože, snad opravdu pošťácká, ale jaksi... starobylá, nu, a přes rameno měl přehozenou nějakou brašnu. Do tváře jsem mu neviděla, ale zdálo se mi, že tato je velice, rozumíte, ale opravdu velice světlá... a že ten listonoš – anebo kdo – má i v noci tmavé brýle. A vzápětí se mi (ještě stále při pohledu na ten obličej) už vybavilo jen jediné: malomocenství.

Ale to nebylo všechno. Jsem si jista, že z figuríny proti prahu (vůbec se totiž nehýbal!) sálají dovnitř do chatrče jakési neviditelné paprsky hrůzy. Běda! pomyslíla jsem si. A ještě zcela pragmaticky, že jako by ten přízrak někdo „natankoval“ ultrazvukem, který ale já samozřejmě neslyším... Nu, jak mě to napadlo, to opravdu nevím, ale šlo to pod kůži a hloub a hloub, až do morku, a letělo to skrz mé ubohé tělo od konečků těchhle prstů až po krční obratle... (A Carmilla si po nich přejela rukou.)

A ten Půlnoční pošťák s velkým P ke mně bezhlesně vztahoval levou ruku s rukavicí z černého sametu, nebo tak mi to aspoň připadalo, a v prstech toho pařátu vězelo něco stejně sinavě bílého... jako už jeho tvář.

Dopis!

A na obálce se leskla veliká rudá pečeť.

A pod tou pečetí pak stálo čitelnými tiskacími písmeny:

CARMILLA ROCAMBOLOVÁ

/ 3 /

Neber si to psaní! Neber si to psaní! roztočil se mi v uších mlýnek. S ním i vzpomínka na bledého staříka jak věchýtek, který byl ve vsi farářem. Ten samý den mě totiž oslovil a varoval. Říkal... Aha, promiňte, já zapomněla, že už... Počkejte, ještě se trochu napiju, ano...?

Tak tedy: navzdory varování jsem napráhla ruku a... ten bílý dopis mi zůstal v prstech... a pak... Vykřikla jsem... a teprve hlasivky jako by uvolnily mé ochrnutí. Povolilo a najednou jsem se přestala ovládat a... Místo, abych té stvůře zabouchla dveře před nosem, vrhla jsem se na ni – skok až na samý konec strachu. No, a ten černý pošťák noci se vůbec nebránil, a není divu.

Byla to loutka.

/ 4 /

Obrovská loutka, zopakovala Carmilla s náhle opět vytřeštěnýma očima... a pak skutečně jako by se onen mlýnek vůle, až dosud ji pohánějící, ZASEKL...

Loutka, která ale přece SAMA nemohla přijít! mlela Carmilla v hrůze...

Loutka, která tedy už nikdy ani neodejde, jak jsem v úděsu pochopila...

Loutka, která se však pohnula, protože MI PODALA DOPIS!!!

Loutka, kterou dal někdo ze vsi z žertu před mé dveře? Ne! Loutka, která hovoří! Loutka, která se mi teď zhroutila do náruče. Jako mrtvola. Měsíc zmizel právě v tom okamžiku za závojem husté mlhy, naneštěstí, a já se ocitla sama s tím hloupým žertem, tak sama v naprosté temnotě. I zatáhla jsem tedy svého pošťáka do dveří a zatínajíc v hrůze víčka, abych víc neviděla, zastrčila jsem ho do komory...

Suše zaharašil, jak se tam skládal na podlahu. Potom jsem komoru uzamkla. Na dva západy. Sotva však zámek zapadl, zatočila se mi strašně hlava a patrně hned potom jsem ztratila vědomí... Probudilo mě až zakokrhání a sluneční paprsky. A teď teprve jako bych úděsem zavoskované oči otevřela dokořán – a ihned jsem uviděla onu velkou bílou obálku. Ležela na podlaze, těsně u mé ruky. A stále s tou rudou pečeti. I sáhla jsem po ní a všimla si až přitom, že v téže dlani ještě stále křečovitě tisknu veliký klíč. Ano, máte pravdu. Klíč od komory.

Skoro jsem se bála dopis otočit... Chvíli. Na odvrácené straně obálky stálo, jak už jsem řekla, moje jméno. Rudě, jakoby krví napsáno. Ne, nebyl to tedy všechno jen strašný sen. Vstala jsem a podívala se do zrcadla na zdi. Zatímco ještě včera byly mé vlasy krásně zlatavé a hodily by se k úsvitu, zářila teď dobrá jejich polovina bílým jasně padlého sněhu.

A ty zbylé? Šedavé, šedavé jako popel.

/ 5 /

Ale to není možný! blesklo mnou. Tyhle vlasy se mi líbí. Nemůže to být popel, ono se to vrátí. Nic se však nevrátilo. Nic nebylo sen, nikdy nic není. Všechno, co cítíme, je pravda a realita. Jenže já to poprvé pochopila až tam před tím zrcadlem v chatrči a...

Kousla jsem se do rtu a prudce roztrhla obálku. Potom jsem popošla o několik kroků (jako bych se stále viděla – tam v tom zrcadle) a otočila jsem se i s dopisem k oknu. Svítalo. Uvnitř obálky stála na jinak neposkvvrněném papíře jen jediná lakonická věta napsaná opět úplně červeným inkoustem:

OTEVŘI MI KOMORU!

/ 6 /

Jak je to možné? Jako v mrákotách jsem si přehodila těžký klíč z ruky do ruky. A pak... Stačilo přistoupit ke dveřím komory a odemknout.

Až teprve při tomto aktu jsem si také vybavila i zbytek nočních podrobností – včetně onoho děsivého zaharašení... Ale kýho výra, na podlaze už neleželo nic. Zvedla jsem oči... a vtom ucítila ostrý stisk na hrdle. A prsty, které se mi začaly do krku jak ostré spáry dravce, nebyly jenom tak obyčejnými prsty. Zdály se kostlivě článkované!

Zkroutil mi hlavu... A hu! Do tváře mi zavanul zatuchlý pach hrobu.

Poslední, co jsem viděla, byla jeho pošťácká uniforma. Ale ne NA NĚM, ještě stále TAM V KOMOŘE, tam na zemi totiž přece jenom ALESPON něco zůstalo, a jen to bylo odkopnuto až do šerého kouta... Kriste pane – jako by se ten nebožtík svlékl!

A vedle i boty.

A hedvábné rukavice – pohřební čern... A brašna, ta brašna s vysypanými dopisy a všechny ty dopisy byly tak bílé, tak jako padlý sníh...

Ale má hlava znovu zkroucena, a tak jsem uviděla dva hluboké, černé a úplně prázdné důlky. TAK TEDY NE BRÝLE! Ne. Jako malé červí jeskyně se důlky propadaly do lebky

přímo proti mému vřeštícímu obličejí. Bělostná tvář škrtičova, uprostřed níž se COSI neustále a s cvakotem otevíralo a zavíralo... a pekelně šklebilo.

Ústa.

A vidíte, přece tu teď s vámi sedím uprostřed tohoto, TAKÉ tak bílého pokoje, a přece vám vyprávím nechutnou zabijáckou historku nevalné ceny. Cesty osudu jsou zkrátka nevyzpytatelné...

(a zde se Carmilla Rocambolová významně odmlčela)

... a tak teď i já budu tvou půlnoční pošťáčkou...

(Zde přepis magnetofonového záznamu pořázeného panem T. R. Lorencem náhle končí.)

SVĚTLO NA KONCI JESKYNĚ

Po tom strašném horském neštěstí se mi stal život jeskyní. A kobkou. Gotickou, mrazivě a goticky černou kobkou, jejímiž útroby jsem se kupředu prodíral jen tak šátravě a po paměti, jako bídny červ, jako krtek z tunelu, jako osamělá podzemní housenka, která si ublíženě mumlá: „Tak kde už jsi, ty mé vytoužené SVĚTLO NA KONCI KOBKY? Ty záblesku úlevy na konci jeskyně? Kdy mi už konečně zablikneš ve vzdálených temnotách?“

Co říkáte? Že jsem byl slaboch a nedokázal na ty mrtvé včas zapomenout? Máte pravdu. Nikdy jsem nezapomněl. A nejen to.

JÁ SE DOKONCE VRÁTIL NA MÍSTO TRADÉDIE!

Po letech, ale přece. Ač už napůl odumřelý. Ale přijel jsem, přijel jsem do kraje lanovek a lyžařských vleků s nitrem daleko chladnějším než ony VRAŽEDNĚ lesklé skalní štíty, co se BEZE SVĚDOMÍ zdvihají všude okolo Hradlářovy horské chaty. Vynořil jsem se v místech tisíce vzpomínek coby chodící mrtvola, aby mě bílé ledy na úbočích vymanily z mé „jeskyně“. **VRÁTIL JSEM SE NA MÍSTO SMRTI, PROTOŽE JSEM SE MUSEL VRÁTIT!**

Zdá se vám to trochu patetický? Tak dobrá. Má duše tedy nebyla chladnější než velehorské štíty, nýbrž třeba... Byla chladnější než to pivo ve sklenici přede mnou.

Právě jsem ho do sebe hodil. A ta bíle oblečená holčička mi pohotově přinášela další. A další. A chodila tak lehce, jako by se vznášela... A tolik, tolik se k té své věčné sklenici nehodila.

Snad správčova dcera? Nebo spíš vnučka? Při pohledu na její dlouhé vlasy se mi však do mysli nevtránil on. Nýbrž...

Zatraceně! Proč mi jen cosi v obličeji té dívky tolik připomíná Věru?

„Ahoj!“ pozdravil jsem ji otcovsky. „Je to daleko k nádraží?“

„Tady nemáme žádné nádraží, pane.“

„Tak snad nějakou zastávku, ne?“

„To jo. K té je to půl hodiny. Ale poklusem, jako běhám já.“

I v tom jejím hlase mi zazvonilo něco strašlivě povědomého a známého a já si toho holčičího pikolíka podezíravě změřil. Šerá místnost s obrazy horských krajin ostře kontrastovala s jasem jejího obličeje. „A bezelstná okna v jejích očích zase s tou zadumanou tmou páru nočních oken, co ODTUD zírají do mrazu,“ zarecitoval jsem si v duchu se svým věčným patosem...

Ale tvář té dívky především zářivě kontrastovala s mou vlastní vnitřní „kobkou“... To děvče, co tu stálo, jako by bylo mým pravým opakem.

A vysokohorská zima nás dokonale izolovala od světa.

A obkličovala mě v Hradlářově boudě s tou povědomou dívkou, a jinak jako by zde nebylo živáčka. Venku mrzlo, až praštelily ledovce. Po celodenní horské túře jsem se právě před chvílí ocitl v teple, a tak jsem si ho chtěl užít, než zase vypadnu do chladu. Uveleben v koutě zadní místnosti lil jsem do sebe pivo za pivem a vynikající čaj s rumem taky vykonal své. A čím víc jsem pivo hltal, tím větší mě popadala žízeň. A já se jako obvykle nedokázal zastavit. A říci si DOST!

A není to pití nakonec spíše důsledkem někde hluboko ve mně tutlaného neklidu? Který procitl tak blízko MÍSTU TRAGÉDIE? A který jsem si jenom nerad připouštěl?

Snad. Ale na tom vcelku nezáleželo, za chvíli z kraje nepěkných vzpomínek stejně navždy odjedu. Vypadnu do zimy a... A ZMIZÍM Z MÍST BRUTÁLNÍHO UMÍRÁNÍ. A už se sem nikdy nevrátím. To jsem si sliboval, jako že se skalní štíty pnuly nade mnou.

V NEBE NAD SEBOU jsem totiž nevěřil.

Dopil jsem snad milionté pivo. Už volněji. Celá šerá místnost mi teď plavala před očima, jako bych se díval skrz akvárium. A na jednom obraze jsem si náhle všiml železničního mostu, který ústil do tunelu. Vysokohorská železnice se umně zavrtávala pod ledový štít. Pod nechutně mi povědomý štít. A jako by ji prorazil krtek, nějaký velekr – jeskyňář...

Ano. Byl to TEN štít.

A bílý. Tak sinavě, mrtvolně bílý... Zrovna jako tenkrát.

A rejem smolně černých stínů se ke mně ten den už po milionté vznášelo to děvče, taky bílé, a s další vražednou sklenicí. A tvářilo se zrovna tak nevinně jako má Věra vteřinu před smrtí.

Tou strašnou smrtí tenkrát ve stěně.

„Máte prý radši zůstat na noc, pane!“ řekla holčička najednou. A že prý mi to vzkazuje dědeček od výčepu. Upřeně mě přitom pozorovala. Připadalo mi, že tak trochu jako brouka.

„Na noc?“

Vtom jsem se poprvé otrásl hrůzou.

„To nemůžu. To je vyloučeno.“

„Ale proč? Pročpak?“

„Prostě... Prostě to nejde, víš? Já... Já zaplatím... A půjdu na rychlík.“

„Jenže tady teď žádný rychlík nestaví.“

„Ale...“

„Až ráno.“

Pohlédl jsem jí upřeně do velkých očí. Ne! Ne! Tohle docela jistě nebyl obchodní trik. Ani její, ani toho jejího dědy. Kdepak! Tohle děvčátko by nedokázalo zalhat.

„A kolik stojí vyspání?“ zamručel jsem odevzdaně. „Dlouhovlásko?“

Tu vykřikly její jemné rty cifru, při níž by se kreslené postavičky dvakrát či třikrát protočily panenky. Jistě, žil jsem si už hezky dlouho „jako prase v žitě“, alespoň co se „hmotna“ týče, takže ta nekřesťanská částka pro mne stejně znamenala pakatel, ale i tak jsem dostal chuť tu horskou vyděračku na oplátku aspoň taky maličko udivit. A tak jsem schválně jen co nejflegmatičtěji přikývl.

A tím jsem byl V TOM.

Pokoj nahoře se zdál menší než náprstek a měl jedno jediné úzké okno, jehož rám mi připomínal křivolaké rámy okolo mé křivolaké cesty sem, cesty podniknuté pod tíhou nepřekonatelného nutkání.

Nutkání SE VRÁTIT. Nutkání démona zvrácenosti.

Přistoupil jsem k tomu oknu do hor. A dlouho, dlouho jsem u něj postával. S jakousi matnou hrůzou. Ne, teď už se nedala potlačit. Ta mrcha. A vzpomínky jako by proletěly prostorem nebe a přisvištěly ke mně s vichrem od oné obří hory nad chatou. Žahavé, pálicí vzpomínky. Na jednu horolezeckou výpravu.

Civěl jsem oknem na strnule se vypínající skalní štít a zimničně se chvěl, jako bych byl nějakým kusem kosodřeviny, a zas TO měl všechno před očima. Jako by se to seběhlo včera. A jako by se to odehrálo v dobrodružném filmu snímaném panoramatickou kamerou. Ten krajně nebezpečný výstup slizkou, zledovatělou stěnou smrti. A tvář horského vůdce Raye Mesnera ve chvíli, kdy mně a mé ženě veledůležitě uděluje další pokyny... Jeho trochu kočičí pohyby a mrštnost hodná veverky... Ale i Věřina zručnost. Při vázání dračí smyčky. A její ostrý dech... A ostrý cepín, CEPÍN v mojí, navzdory mrazu se potící dlani. A náš zcela krkolomný výstup. TROJICE ve stěně. A Mesnerovy frajeřinky. Věrou uznaným smíchem kvitované. Způsob, jímž ji jistil. Její oči. Jak zářily. A jeho stále méně skrývané pohledy. A zase jsem prožil ty dva momenty vysoko ve skále, kdy VĚRA VĚŘILA JEMU v momentě,

kdy mohla zrovna tak důvěřovat mně. A zase jsem jak z perspektivy nějakého zvolna kroužícího kondora viděl celou naši trojici visící právě uprostřed stěny a náhle uslyšel ten táhlý, dunivý rachot. Zase jsem viděl bariéru shora se k nám řinoucího ledu. Tu horskou vlnu tsunami. A Mesnerův úžas v zarostlé tváři, když ho tři metry vedle mne sebral její ostrý okraj... A znova jsem s ozvěnou slyšel Věřin výkřik. Výkřik hrůzy, ale i bolesti. Bolesti nad Mesnerovou smrtí. Bolavý výkřik jejího srdce, pojmenoval jsem si to už tehdy s tím svým patosem. Vyjeknutí uprostřed štítů, které jsem však nikdy, NIKDY neměl zaslechnout.

A pak, pak přišla za první vlnou laviny i druhá vlna celé té strašné tragédie. A ta vymazala ze světa i moji manželku.

Milence právě tak „šťastně“ zbavenou.

A já zůstal ve stěně sám. Až dokud pro mne nepřišli. A sotva jsem se trochu zotavil, odjel jsem daleko do nížin a k moři a tam se mi vedlo díky mnoha okolnostem stále lépe a lépe... Ale mou duši, či co to v sobě nosíme, opředla lepkavá pavučina, a ta za léta zkameněla ve stěny úplné kobky, jak uhel černočerné a jaksi goticky mě tísnící a ze všech stran svírající. Dostal jsem se prostě „do jeskyně“, jak mi sdělil můj psychoanalytik.

A ačkoli jsem ujel z hor, obludně hluboká a dlouhá horská jeskyně mě nepustila. A vládla mi. Pevnou a panovačnou rukou, zpod níž jsem se nedokázal vymanit. Dlouhá hladká jeskyně. Nemilosrdná, a přece čímsi „milostná“, ta tyranka vyplněná ledovým průvanem, který jí tak divně pohvizdoval. Od rána do večera. A od večera do rána. Kazila mé plány na štěstí, bestie. Ta temná skvrna vzpomínky. A věznila mě bez jediného zazaření světla na konci. Ale já CHTĚL zpátky DO SVĚTLA. Tak jako můra CHCE! říkal jsem si.

Do světla! Jen zas do světla!

A PROTO jsem nakonec podlehl onomu úpornému nutkání. A démonu perverznosti, jako vystřiženému z mého milovaného Edgara Allana Poea. Podlehl jsem volání bělavých sněhů a křídově zářících útesů a pitomému patosu své vlastní mysli. Vzdal jsem boj s pokušením a vrátil se na MÍSTO LAVINY.

Vrátil jsem se k jeskyním, protože jsem chtěl z jeskyně.

Protože jsem tak toužil po záblesku světla NA JEJÍM KONCI...

Ale dost vzpomínek! Trhl jsem hedvábnou záclonou. A zastřel okno. Jako bych zastíral bílou tvář mrtvoly. Rouškou či rubášem. Zastřel jsem sklo, a tím ten sípavě arkticky bílý štít za ním. A vklouzl jsem do postele pod stejně sněhovou pokrývku. A vzpomínal na Věru a nemohl usnout. Zdmi Hradlářovy boudy zřejmě probíhali obrovští mravenci. A jejich kradmý šepot mě po chvíli dováděl skoro k šílenství. Ty jejich tunýlky! Ty jejich hemžení plné TUNÝLKY VE ZDECH! Představoval jsem si nesčetnost těch nožek... A úzký, tak rakvovitě uzounký obdélník okna ukazoval navzdory zácloně siluetu MÉ HORY. Nebo spíš té VĚŘINY hory. Té NAŠÍ hory. A já... Snad celé hodiny jsem se na to vzdálené úbočí díval a jektal zuby pod tenoulinkou přikrývkou. V pokoji byla strašná zima, a to mi připomnělo astronomickou částku zaplacenou za postel do dlaně toho horala dole... A promítal jsem si i tvář jeho vnučky a znovu mě napadlo, jak se TI DVA K SOBĚ NEHODÍ.

V mé pošetilé fantazii ji zneužíval. A týral. A vykořisťoval. A ona byla pouze jeho ubohou schovankou. Něco jako v „červené knihovně“. Ale „naživo“...

A rovněž jsem si tam v té ledové posteli poprvé uvědomil jednu velice podivnou a zvláštní věc. Že jsem TY DVA ani jednou neviděl pohromadě.

Byla to jenom náhoda? Ne! NĚCO DIVNÉHO ZDE VISELO VE VZDUCHU. Pod těmi věčnými horskými štíty, tak daleko od lidí z měst. Něco zlověstného.

Ale ne! ujistil jsem se vzápětí. Jsou to jednoduší, dobří lidé. A že nasadili takové ceny? Z čeho by žili?

A pak jsem usnul. A zdál se mi zvláštní sen. Nebo to nebyl sen?

Nejprve vrzly dveře. Ale jak to? blesko mnou. Vždyť jsem TADY V TOM POKOJI ZAMKL NA DVA ZÁPADY! A dvakrát to zkontroloval!

Přesto se dveře začaly zvolna otevírat a... kdosi jimi vstoupil a... stanul přímo nade mnou.

Dívka,
Ta holčička? Ne.

Byla to Věra.

Má dávno mrtvá žena, jejíž hebké vlasy se vlasům toho děvčete zdola z hospody tak podobaly...

No jistě, musí to být jen sen. A zeptal jsem se úplně poklidně: „Ty jsi asi Věřin duch, že ano?!“

A Věra zvolna přikývla.

Stále jsem byl docela klidný.

„Přišla ses na mne podívat?“ Najednou jsem prudce vyskočil zpod přikrývky, pod níž jsem ležel úplně oblečený. „Tak si mě tedy prohlídni, miláčku.“

„Vypadáš, jako by se ti nevedlo zle, Ellery,“ podotkla uznale. „Ale poslyš, nejsi tady v bezpečí!“

„S tebou asi ne...“ ušklíbl jsem se.

„Počkej, Ellery. Nejde o mne.“

„A o koho tedy?“

„O TY DVA DOLE.“

„O tu holčičku a...“

„Ano. Chtějí tě totiž zabít!“ řekla zřetelně.

„Zabít? Co to meleš...? Kvůli čemu by...“

„Pro peníze.“

Rozechvěle se odmlčela.

„To přece není možné,“ povídám.

„Je to jisté, Ellery. JAKO ŽE TĚ STÁLE MILUJU! Já je znám. A oni... ONI TO DĚLAJÍ.“

„Proboha! Spolu?“

Přikývla. „A dělají to často.“

Současně jsem na ruce pocítil dotek. Ne, nebyl studený. Ani z páry. Připadal mi docela jako dotek živoucího masa a kostí. Zase jsem si vzpomněl na spoustu věcí s Věrou navždy spojených. Lásko...

„Ty odtud musíš okamžitě vypadnout, Ellery!“ řekla. Stroze a rezolutně.

Jediným máchnutím paže rozrazila ono úzké, obraz připomínající okno směřující ke štítu její vlastní záhuby.

„Skoč!“

A vystrčila mě na špičku jakési kuželovité haldy zledovatělého sněhu. Skutálel jsem se po boku té hromady, a když jsem vyskočil na nohy, stála už Věra pevně po mém boku.

Mrtvolně bledá, ale zcela hmatatelná. A stále taky docela svůdná. Až jsem skoro zalitoval, že jsme tak nakvap opustili ten pokoj. Třebas nevyhřátý...

Ale nesmysl! Je to jen sen! Je to pouhé zdání, opakoval jsem si. A ona vedle mne stála jako ta nejvěrnější manželka z okultního románu. Má žena, poněkud bezostyšně se navrátilší ze záhrobí. O němž mi třeba bude i vyprávět... A její útlé prsty mi zcela lidským stiskem drtily zápěstí.

A pak se hnula. A počala mě vléci. Směrem k tomu „svému“ skalnímu štítu. K tomu NAŠEMU štítu.

Hradlářova bouda se za námi rychle zmenšovala a my stoupali a stoupali. Vzhůru po uzounké stezce a do sněžné říše strnule bílých skal. Vysoko na šedém nebi se taky cosi běhalo. Rozpitá skvrna měsíce. A ostré štíty se třpytily povlakem z ledové tříště a nekonečné hory zimmně voněly. Trochu jsem se vzpamatoval z toho všeho až za chvíli.

„Kam jdeme?“ Začínala mi totiž být docela zima. Právě ta mě vytrhla z polosnu. Z polosnu ve snu.

„Neboj, neboj!“ odušila Věra mrazivě. Jak ledová královna. „Ještě chvíličku – a jsme tam!“

„Ale kde?“

„No, u zastávky!“

„Ale vždyť vlak tu staví až ráno, Věro.“

„Lhali ti.“

„Cože?!“

„Jistěže ti lhali, ty naivo. Tenhle PŮLNOČNÍ VLAK tu staví KAŽDÝ den. A právě za chvíli.“

„Půlnoční expres?“ vydechl jsem chraplavě.

„Ne. OSOBNÍ vlak. Jen počkej! Už za chvíli je tu!“

Stále jsme stoupali, teď takovým skalami sevřeným údolím, a útlé řasy šedavých mraků náhle překryly onu měsíční skvrnu. A bylo vidět sotva na pár kroků. Z údolí hluboko pod námi se zvedl mírný vítr a celého mě rozklepal. Kradmo jsem koukl po Věře. Ani se nezachvěla. Šla a šla. Jako stroj. A zrovna jako kdysi. Ta výdrž. Ve všem. Horolezkyň jedna zatrolená! Nevěrná, ale krásná!

Vedla mě a našlapovala jako kočka. Jako veliká a zralá, za noci lovicí kočka s těma nejnádhernejšíma, do tmy zářícíma očima ze smaragdů.

Pak vítr zesílil a rozčeřil jí vlasy. Jak strašně se podobaly vlasům té holčičky z hospody!

A motaly se mi před očima, tak divně motaly... Jako se motaly i mé nejasné city. A snová Věra šla stále přede mnou. Sebejistě. Znale. A záhadně.

Byl to neuvěřitelně ŽIVÝ sen.

Tak živý, jako byla ona mrtvá.

Anebo bdím? A jsem jen tak neuvěřitelně opilý? Zachvěl jsem se i čímsi jiným než chladem. Jako by do toho zatraceného piva bylo cosi přilito, napadlo mě. A TO NĚCO právě teď zapřičiňuje, že tu teď za svou obětavou průvodkyní kráčím jak nějaká mechanická loutka z hororu. Tak apaticky. A bez vůle. A odevzdán na milost a nemilost tomu přízraku.

Mé ženě, avšak přes to všechno přízraku, s nímž jsem kdysi toužil mít i holčičku. Valérii...

Ale místo děcka přišly ty zatracené zimní sporty, které budiž pochváleny. Lyžování: A horolezectví. A Ray Mesner. Kdysi můj přítel... Než přišla ta Věřina láska k němu. Láska a zrada a... lavina.

Šli jsme s Věrou nocí k zastávce horské železnice a jen půl úkroku doleva by mi zřejmě stačilo k smrti. Tam totiž pevné horské úbočí jaksi končilo v prázdnu. A celá krajina se kamsi propadala a zelo tu vakuum obřího dolu. Fičící a závratné duto... A já a má žena jsme šli jako dvě malinké figurky po LEMU SVĚTA. A za okrajem lemu už nic nebylo. Jen chladná propast. Kotel par, tak podobný „jeskyni mé duše“, té pseudogotické kobce, která byla rozlehlá a plná podobné prázdnoty.

Kéž by tak, kéž by už konečně NA KONCI TÉ KOBKY vytrysklo záchranné světlo! Tolik jsem po teple takového reflektoru toužil. Velmi, velmi jsem toužil po záchraně od toho KONEČNĚ SE KE MNĚ BLÍŽÍCÍHO SVĚTLA...

„Proč se tak ženeš?“ křikl jsem na Věru. „Klouže to! A já nechci skončit TAM DOLE!“

Táhl jsem při řeči zmrzlé prsty po skalní stěně napravo, jako bych se jí chtěl už každým okamžikem zachytit. Vždyť stezka mezi ní a propastí byl skutečně jen uzoulinký pásek. Ale Věra se po ní přede mnou skoro vznášela. To já byl nemotora. „Tak počkej přece!“

„Nepočkám, Ellery! Musíme si pospíšet!“ A pootočila se jen na chvíličku. „MÁME ZPOŽDĚNÍ!“

Slovo ZPOŽDĚNÍ mi před očima vykreslilo útulné, vyhřáté kupé v nitru pryč od tohoto všeho uhánějícího vlaku. A tak jsem sklapl a přidal do kroku. Stoupali jsme a v ústřety nám spolu s větrem cosi nepatrně drobného přilétalo a naráželo mi to do tváří a do čela. Jako docela seschlé lístky z hrobu. Věřina hrobu v propasti.

Byly úplně zkroucené. Ty lístky. Jak rámy obrazů.

Ale nejspíš se mi to všechno jen zdálo a to „listí pohřbených“ musely být zmrzlé vločky. Každou chvíli se mi některá otřela o bradu nebo o ústa. A my tím šustotem spěchali už snad celou věčnost...

Tu překryl věčný šelest jiný zvuk. Pravidelnější. A jaksi mechaničtější...

Brzy se z něj stal zběsilý rachot. Odněkud ze tmy jako by se proti nám řítily mohutné nápravy. A lomozily a lomozily. A blížily se a blížily...

Ten charakteristický, strašidelný zvuk nočního vlaku.

„Rychle! Tak rychle!“ vykřikla Věra. A vyrazila.

Jako kamzík. Po nebezpečné stezce kupředu. Radši jsem tedy přestal vnímat hrozný chřtán dolu nalevo a taky se trochu pohnul. Někde v mlze před námi duněly nosníky, obrovské nosníky nějakého neviditelného mostu. Mostu nad propastí. Snad právě toho z obrazu v hospodě...

A po tom mostě mi přijížděl vlak. Ten můj vytoužený. Záchranný. A v tom vlaku VEVNITŘ na mne čekalo ono vlídné kupé. Ve snu tak měkounce vystlané jako domeček pro panenku z Andersenovy pohádky. Ano, to bylo přesné! Pro panenku té nikdy nenarozené holčičky... A já, já se chtěl a toužil stát jejím spolucestujícím. A do nejmenšího detailu si její doupátko představil.

A tak se mi k ní chtělo naskočit! Do pojízdného pokojíčku. Do odjíždějícího domečku, co mě odveze z tohotohle mrazivého snu... I OD MRAZIVĚ VĚRNÉ VĚRY!

A tak jsem se rozběhl ještě rychleji.

A vtom se má levá noha smekla. A hrůzo, já padal. Neodvratně. A do propasti.

Skoro jako tenkrát má nebohá žena...

Ale tu mě pevně zachytila její ruka.

A přidržela mě a druhou paží ještě stihla jaksi odevzdaně ukázat do tmy. Pohlédl jsem tam... A spatří TO také...

Ty OČI.

Tu řadu žlutě žhnoucích oken oné noci se řítící soupravy. Oči rachotícího vlaku v dáli.

A pak ty žluté body jeden po druhém mizely. Jako nějaké pralinky, které mi byly právě odepřeny za dávný hřích... Až i poslední vagón s praskotem zmizel za siluetou hory.

Nastalo ticho, rušené pouze šustotem ledových krystalků, které nám kropily tváře jako ony sychravé lístky ze hřbitova.

Toho hřbitova, na němž byli nedaleko odtud pohřbeni Věra s Mesnerem. Ona ovšem jen symbolicky, protože tělo se nikdy nenašlo. A tak jako kdysi její mrtvola, odešel teď nenávratně i můj vystlaný pokojík ve vlaku. A já tu zůstal zase tak sám jako tehdy ve stěně. Sám s přízrakem a mezi povědomě „gotickými“ skalami.

Ve své kobce. Ve své jeskyni.

A úplně bez světla. A bez dcery, napadlo mě už zas. Úplně bez všeho...

A věděl jsem to teď s jistotou nejhoršího: Ano, PRÁVĚ MI UJEL POSLEDNÍ VLAK.

Sprostě jsem zaklel. A div nezačal nadávat i Věře. Sen nesen. Duch neduch.

To jsme nemohli běžet rychleji? Najednou jsem se od Věry docela chladně odvrátil a začal sestupovat zpátky k horské boudě. Přece se nezaleknu mrňavého děvčátka a lakomého starocha! A bez ohlédnutí jsem se prostě rozběhl. A snad jsem čekal, že se Věřin přízrak po

nesplnění svého předsevzetí musí hned nějak rozplynout... A snad jsem čekal, že tím rozběhnutím konečně vyrvu ze spánku sám sebe!

Ale v tom obojím jsem se přepočítal.

Neboť Věra zůstala. I její snovost a krása. A už mě zase doháněly zcela HMOTNÉ kroky těch štíhlých nohou...

„Počkej na mne, Ellery! Počkej na mne přece, miláčku!“ A to poslední slovo mi již chraplavě šeptla do ucha. Z bezprostřední blízkosti. „Ty zpátky do chaty prostě nemůžeš!“

„Ale můžu!“ Ani za mák jsem na ni už nedal. Prostě nechtěl dát. „A nikdy v životě jsem ti vlastně nevěřil!“ náhle jsem na Věru surově vykřičel.

„Že ne?“ hlesla zuboženě. „Já tobě vždycky, Ellery.“

Zase lhala. Ale bylo mi to už fuk.

„Tvoje chyba. I ve stěně, JAK SI JISTĚ VZPOMÍNÁŠ!“ podotkl jsem pouze studeně. A chtěl se jí vytrhnout.

„Počkej přece,“ řekla. „Nechtěla jsem, ale... Vezmu tě tedy NA NOC K SOBĚ!“

A já to nedokázal odmítnout.

Několik minut nato jsme spolu ostře kráčeli po úzkém skalním hřebenu. Větrném až běda. Půda se teď už propadala po OBOU mých bocích a já se znovu a znovu proklínal. Ne, neměl jsem na Věru dát. Ne, neměl jsem ji poslouchat! A už vůbec jsem se neměl nechat zavléct až sem, do těchto šílených končin! To je čiré bláznovství!

Problém byl v tom, že mě ta má bídnic opravdu stále víc a víc přitahovala. I teď – a zrovna tak jako kdysi. JAK LAMPA SVOU MŮRU... A já se tomu magnetismu nedokázal ubránit, protože Věra zdaleka nepřipomínala rozkládající se mrtvolu. A navíc, BYLO TU COSI, ČÍM JSME BYLI SPOJENI NAVŽDY.

Spojení jako dva horolezci navzájem se jistící ve stěně.

To ta LAVINA. Nás spojovala. TA – a ještě něco...

A mně to nešlo: stisknout nůžky, jimiž bych tu pupeční šňůru rozstříhl. A tak jsem Věru prostě MUSEL následovat. Tou pekelnou velehorskou krajinou svištivého větru. Musel jsem za ní, i kdyby mě lákala na nejkrkolomnější horské chodníky nad kotli pekelnými.

Odkudsi ze dna hlubokého dolu napravo teď zurčela bystřina. A z jícnu vlevo zas jako by sálalo ticho hrobu. Takže teď už mě mučily „kobky“ dvě. A navíc ta třetí uprostřed, ta v mé hrudi... Něco tam strašně bolelo, abych použil slova klasikova. Mé srdce? Ne. BYLO TO ŽIVÉ.

„Je to ještě daleko, láska?“

Neodpověděla. A stezka pod našimi botami jako by vedla do nenávratna. Hory jsme v husté tmě spíš cítili, než viděli. Sledovaly nás svrchu a z povzdálí jak obři dva červíky.

A od matně lesklých štítů klesaly do údolí cáry mlhy. Bylo to jako bílý dým. Zase jsem uklouzl a Věra mě zase dostala na nohy. A já se cítil v jejím náručí jako dítě, vždycky jsem jím ostatně nejspíš zůstal – a znovu jsem si díky tomu vzpomněl na onu holčičku z hospody. Tak byla podobná Věře! Tak strašně, prapodivně jí podobná!

No ano. Musím se na tu malou zákeřnou vraždkyni konečně vyptat. A to co nejrychleji. Než ten sen skončí.

Ale hrozná malátnost jako by mi už ani nedovolovala rozevřít čelisti. Motal jsem se po stezce pod břemenem jakési horské únavy. To všechny ty poloviditelné skalní štíty mám na hřbetě, mihlo se mi stísněně hlavou... A dodělám tu snad pod tou strašnou vahou velehor. Jako pod kamenem prašticí chrobák. Jak omylem předčasně pohřbený ubožák pod žulovým víkem sarkofágu. Jako moderní poustevník pod bortícím se stropem jeskyně. Jako starý Robinson Crusoe, který už se nedokáže doplazit ku SVĚTELKU JESKYNNÍHO ÚSTÍ... Ta myšlenka na světlo na konci jeskyně se mi prostě pořád neodbytně drala do hlavy...

A tu Věra stanula.

„Ellery?“

„Ano?“

„Tak jsme tu.“

A já se díval. Na TO. A díval... A civěl. Zíral jsem na TO neschopen slova.

Že jsme tu? blesklo mi hlavou pouze krátce. Můj i jindy chabý mozek (alespoň tedy třeba vedle Věry) byl v posledním tažení a dodělával jaksi zmožen pivem a rumem a kdoví čím ještě... U TEBE DOMA ŽE JSME? VĚRO! TADY A TOHLE? To že má být to tvé zamilované a ženskou rukou zútulněné DOMA?

Hleděl jsem na ostře vykrojenou jeskyni v boku mohutné skály.

Hleděl jsem na černočerné ústí jakéhosi loupežnického brlohu.

Bože můj. To snad může být sídlo Lipse Tuliána! Nebo Rinalda Rinaldiniho. Nebo Alí Babových čtyřiceti loupežníků... Ale tvoje, Věro? Tvoje?!

Leda snad opravdu ve snu.

Ta hora okolo ústí byla mrtvolně ledová, když jsem se o ni vrávoravě opřel dlaní: „Jeskyně!“

Ano. A tak podobná jeskyni ve mně.

„Ovšem, Ellery. Jeskyně... Ale neboj, neboj... Máš před sebou tu nejútulnější jeskyňku ve vesmíru...“

„To mluvíš vážně?“

„SMRTELNĚ vážně, Ellery.“

Mozkem se mi mihlo mé vysněné kupé s panenkou. Pak holčička z hospody a pokojík velikosti náprstku, z něhož jsme před ní před chvílí uprchli. To obojí leželo za mnou. A přede mnou se skvělo tohle.

Která verze osudu však byla lepší a která horší?

„Tak si tu poustevničím,“ broukla mi Věra do ucha. S úžasnou, neodolatelnou samozřejmostí a pevnou vírou v mé pochopení všeho. „Tak trochu. Ale spokojeně. Víš?“

Šílená! došlo mi jako ve zkratu.

A není to sen!

Ne, ani trochu ne. Tohle je od samého počátku realita. Ač třeba lehce groteskní. TO JÁ JSEM VÝCHYLKA. Z ní. To já se tou realitou pohybuji na vodítku šíleného přízraku. DOKONCE I PO JEJÍ SMRTI JSEM ZŮSTAL V ZAJETÍ MILUJÍCÍ MANŽELKY...

A tu mě známě jemná bříška na konečcích prstů mé poustevnice postrčila dovnitř. Do jeskyně. A hned jsem tam skoro zakopl. A opile se motal naprostou temnotou, v polospánku škobrtaje o divné nerovnosti. CO TO TU JENOM BYLO ZA VĚCI...?

„Jenom se neboj, miláčku. U MNE SE VYSPÍŠ JAKO VE VATĚ! A ráno se DOČKÁŠ SVÉHO VLAKU!“

A nejde ti spíš o mne než o můj vlak? blesklo mi ješitně hlavou spolu s rojem něžně vášnivých vzpomínek. Ale to už jsem padal jako kámen do polosnu a STRAŠLIVĚ, STRAŠLIVĚ MOC jsem náhle toužil usnout úplně. A nadobro. A spát a spát a snít a jako obvykle tímto způsobem unikat ze své reality, ze své „gotické“ kobky. Ze své jeskyně...

Nebo teď vlastně Z JEJÍ jeskyně.

Z NAŠÍ jeskyně...

A vy už tušíte, po čem jsem toužil. Dotápat tak konečně ke světlu naděje NA JEJÍM KONCI! Anebo ho aspoň v dáli uvidět! Jak zazáří, jako by se ke mně blížilo... To by bylo něco!

„Tak tady je postel!“ zašeptala vtom Věra.

A jemňounce a něžně mě shora tlačila do ramen. Jako malého chlapce. Automaticky jsem sklesl. A současně se asi propadl i do spánku. Vytouženého. Léčivého. A tentokrát snad konečně už OPRAVDICKÉHO!

Ale běda. To nebyl pokojný spánek v pokoji. Byl to spíše spánek poněkud „jeskynní“. A COSI HRŮZNÉHO MĚ V NĚM VE TMĚ ČEKALO. A namísto MĚKKÉHO prachového peří jako bych se náhle ocitl v pekelně žhnoucí, gotické mučírně. Nebo na nějakém zledovatělém MLATĚ! Na Prokrustově loži... Protože Věřina postel se náhle zdála až děsivě krátkou a pelest jsem ucítil až pod zátylkem, a byla tak mrazivě hladká jako ze železa. A ta druhá, ta pod mými kotníky, jakbysmet... Brr, to je mi zima! Aspoň v tomhle snu... A teď už jen přiskočí trojhlavý obr a beng! Roztříští mi dubovým kyjem lebku na kaši. Tak vstaň, ty blázne! pokusil jsem se přikázat sám sobě. A uteč!

Nakázal jsem si, leč marně.

Nešlo a nešlo se vzchopit. Z temné jeskyně osudu, která jako by byla pánembohem ušita přesně na tělo mému patosu a smyslu pro melodrama... Nešlo už se nikam vrátit, ne, za žádnou cenu to nešlo!

Ale copak jsem ochrnul? Anebo je to jen kouzlo, jímž prostě pokračuje další ze snů, které jsou v sobě navzájem zasuty jako matrjošky? „Věro!“

Najednou tu nebyla.

Ale COSI ve tmě přesto ŽILO. Uslyšel jsem nesmírně vzdálený zvuk z hloubi jeskyně. Snad řvaní jakési podsvětní příšery v hrozně dáli. Stvůry z toho nejšerednějšího snu.

A můj bože! Ten řev se ke mně z hloubi jeskyně BLÍŽIL!

Znovu jsem se pokusil vstát, a tu se mi do masa s rozkoší začaly dráty. Tenké, tak tenoulinké. Jak rezná nit!

Jen jsem zachroptěl. Byl jsem náhle velice pečlivě připoután k ledovým pelestem pod hlavou a pod kotníky a nemohl se takřka pohnout... A z hloubi jeskyně se TO blížilo. To zvíře z mytologie. Či co to bylo. A já slyšel blíž a blíž COSI jako stereotypně se opakující, přerývaný dech, a právě ta jeho hrůzná pravidelnost se mi zahryzla do mozku nejbolestněji. A já chtěl zase vyskočit – ale nemohl jsem sebou ani cuknout, nechtěl-li jsem znovu pocítit tu strašlivou bolest od drátů. A cosi obrovitějšího než největší jeskynní medvěd se řítilo jeskyní a blížilo se a blížilo a pravidelně chrochtavě supělo. A já, sešněrovaný balík masa, jsem trpělivě čekal na porážku. Jak u řezníka. Čekal jsem bezmocně na příchod „svých“ čelistí. A na chřtán... Anebo...

Anebo na něco JEŠTĚ OHAVNĚJŠÍHO!

„Věro!“

Ze tmy mi však stále potměšile odpovídal pouze onen rychle se přibližující hlas netvora. A JEHO KOPYTA, můj bože! Tlukotem kopyt bizoního stáda se rozezvučela Věřina jeskyně. Anebo spíš dusotem nestvůrného MINOTAURA z báje! A ta kopyta dopadala jako prudký mravenčí lijavec na kamennou podlahu a úder za úderem mi pronikala přímo do týla. A sadistický zvuk si vzal za vzor dráty. A zařezával se mi do celého těla od hlavy až ke kotníkům. A běda – teď to ještě zesílilo! Teď to už zní jako ďábelsky rozkmitaný perlík těch nejkrutějších permoníků podzemí! A druhá, stejně rychlá kovadlina tomu odpovídá z centra té uzoufané kobky mého mozku...

Tak kde už konečně jsi, ty mé světlo? Kdy už konečně zazáříš? Na konci jeskyně?

„Věro! Tak Věro! Tak nech už tý pitomý hry!“

Pobavili jsme se přece dost! Mně už to stačí. A UŽ JSEM SI SVÉ ODPYKAL!

Nezasloužím si tohle mučení! A to ani ve snu ne!

Prosil jsem a škemral. Marně. A dusot zrůdného Minotaura mé fantazie se blížil stále rychleji!

A tu jsem ji uviděl. Tu dívku.

Ale ne Věru. TU MALOU!

Stála tam ostatně v temnotách nejspíš po celou dobu mého vřeštění, které jsem si ani neuvědomoval. Stála tam jako pěna a zřejmě mi zcela chladnokrevně naslouchala. Ta mrňavá, útlounká vražedkyně! Která by docela dobře mohla být mou dcerou...

Spatřil jsem ji, protože v jeskyni se trochu rozsvětlo... A ona tam stála nehybně, bělavá soška dítěte u mých dráty stažených nohou. A hleděla mi do tváře svýma obřima očima. A stále tak nevinně. A stále tak Věře podobna.

„Rozvaž mi dráty!“

Neodpověděla. Ale poslušně se shýbla k mým kotníkům. Chválabohu.

„No tak rozvazuj! Rozvazuj!“ cedil jsem skrz zuby, jat hroznou netrpělivostí. „Dělej! Na co, sakra, ještě čekáš?“

Neřekla nač, ale opravdu čekala. A může se to zdát šílené, ale ta dívka se sklonila k mým nohám a přiložila ucho na pelest.

Lebkou mi mrtvičně duněla kladívka a šero řídlo, až jsem spatřil dlouhovlásku docela jasně. Už zase stála. Předě mnou. Vzpřímená a s útlýma rukama založenýma na prsou.

Zachrčel jsem už bez sebe vzteky a zběsile zacloumal pouty. Dráty se mi však zaryly do těla, že jsem zavyl bolestí. „Tak na co ještě čekáš, ty prašivá, d'áblem posedlá mrcho!“ vyjelo ze mě zničehonic.

„To ty jsi d'áblem posedlej, TÁTO!“ řekla.

Celý jsem ztuhl. V pletivu z ryjící oceli. A jen jsem vyvalil oči a koukal a koukal se na ni a stále v ní viděl svou Věru. A pak už ne V NÍ. Pak už tam najednou STÁLY OBĚ.

Vedle sebe.

Ta starší, která byla matkou, a ta mladší, která byla dcerou.

A nezáleželo vůbec na tom, zda si mě sem do jeskyně přivedla ta první či ta druhá. Protože POMSTU, pomstu právě vykonávaly společně. Ty d'áblovy dcery.

A stály tam nade mnou se založenýma rukama jako dvě běloskvoucí bohyně smrti na nejčernějším pozadí mé dávné kobky. Jako sinavé sudičky smrti. A onu SMRT mi pilně přivolávaly z hloubi jeskyně.

Ale já přece nejsem žádný tvůj otec! pomyslel jsem si v strašlivé hrůze. A zase viděl Mesnera – a lavinu – a Věru a svou RUKU, KTERÁ VĚŘE PO PRŮLETU LAVINY PROSTĚ UVOLNILA UZEL. A zase jsem viděl její oči a to nepřepřítelné horské pleso úžasu v nich... A ples sněžných vloček doprovázející její táhlý pád. Lehounce slétla do mlhy. Poskakujícími lístky sněhu. Na ty jsem nezapomněl. Jak zimní ledňáček se Věra tenkrát naposled zatřepotala... A bylo mi jí tenkrát opravdu líto, ubožátka... Chuděry. Ale... když já v těch jejích pohledech předtím prostě nějak vyčetl s Mesnerem strávenou noc... A DOKONCE SNAD I TO JEJICH BUDOUCÍ, BEZDĚKY ZPLOZENÉ DÍTĚ!

„Na světě zplozena, po smrti zrozena!“ poskočila si vtom vesele ta strašná bílá holčička a vyprskla v příšerný smích. Anebo se mi ta její slova opět jen zdála?

V příštím okamžiku se děvčátko znovu skrčilo, tentokrát však bleskurychle. A její ucho se znovu přilíplo na pelest. Na onu ocelovou, chladnou, chvějící se pelest...

Anebo to vlastně nebyla pelest?

Anebo jsem vlastně vůbec neležel v posteli?

Malá mstitelka napjatě naslouchala. A MĚLA PROČ. TA STVŮRA JEJÍ POMSTY UŽ BYLA TADY! Ten Minotaurus již přicválal! A šero jeskyně se pod jeho vlivem definitivně rozpadlo a já trhl křečovitě krkem, a přece jen se mi povedlo pootočit hlavu, aby viděla do jícnu hory.

A tam, v hloubce podobné studni, se lesklo jeho jasné oko! Jak rychle rostoucí oko!

Probaha! JAK STRAŠNĚ DLOUHÝ A ÚZKÝ BYL KRÁTER TÉ JESKYNĚ! A šílenou rychlostí hnal se jím teď ke mně dunící červ obludného podsvětí, cosi nestvůrného, jako z Howarda Phillipse Lovecrafta... A zářivá bulva rostla. A rostla. A obě ženy ode mě v jakémsi strnulém nadšení odstoupily.

A zběsilý klepot kladívek se řinul z nitra pelesti do týla mé lebky jak řeka smrti vnikající do skořápky odsouzené k záhubě...

A vítězné obličejové přízraků se rozplynuly.

A já se díval a díval přímo do SVÉHO, tak dlouho očekávaného světla. Které se blížilo... A blížilo. A prozářilo mou kobku. A které už v příští vteřině dorazí ke mně...

A konečně jsem to pochopil.

To světlo na konci mého TUNELU patří rychle se blížícímu vlaku.

Mému vlaku...

„A dokonce i plod děvy svedené, který jest až po smrti její zrozený, se bytostí astrálu věrnou navždy zaručeně stane.“

(Thomas Ripley Lorenc: Privátní průvodce mladého okultního léčitele)

ZLOČINNÝ ŽIVOT ELLERYHO HARKINSE

(The Criminal Life of Ellery Harkins)

/ 1 /

Ellery Harkins byl posmrtně jmenován řádným členem Klubu přátel Fantomase. Stalo se tak po zralé úvaze a s laskavým svolením samotného Elleryho prostřednictvím média. Jako čestný předseda Klubu přátel Fantomase jsem byl na zmíněné seanci osobně přítomen.

Odehrála se dne Alfa v podkrkonošském městečku Omega a kromě mne se zdařilého vyvolání ctihodného pana Elleryho Harkinse ze záhroby zúčastnilo ještě pět osob, blouznivců nejenom našich hor, nepočítáme-li mezi ně osobu vůbec nejdůležitější, totiž citlivé médium...

Těmito všeobecně známými osobnostmi našeho veřejného a politického života byli pánové R, S a T... a také dvě velmi půvabné dámy jménem V a Í.

Ne, nehodlám přítomné blíže identifikovat, alespoň zatím ne, a to čistě z toho důvodu, že zde opísmenkovaní si to nepřejí.

Tudíž nechť se laskavý čtenář těchto řádků (jakožto i spanilá čtenářka) smíří s mým jako krokety suchým konstatováním, že ani R, ani S, ani T, ani V, ba ani sličná Í... bohužel nepatří mezi šťastné členy Klubu přátel Fantomase.

Jsou ostatně členy a členkami jiných klubů a part.

Tak například inspektor R nadále zůstává dopisujícím členem Spolku pro záchranu Fantomasovy rodné chalupy, až tato bude nalezena.

Ctihodný profesor S je zase místopředsdou České společnosti Sherlocka Holmese se sídlem v Hrdlořezích.

Doktor T pak byl a nebude spravedlivým pokladníkem Ligy českého parlamentního bufetu a současně i tajemníkem Organizace umírněných sběratelů platných státovek.

Kněžna V pak řádnou a spanilomyslnou členkou Fanklubu Karla Gotta, zatímco slečna Í tajně pracuje v Lize pro potírání spiritismu.

Ale abych nepředbíhal, ve dvacet nula nula středoevropského času dne Alfa jsme se všichni sešli v bytě profesora S a na hostitelův pokyn se rozesadili okolo kulatého stolu, který byl údajně zcela prost kovu.

Tedy skoro tak jako Artušovi rytíři, i když spíš tímto způsobem:

Já sám seděl přímo proti Í (opravdu velmi, velmi hezká žena!!).

Í měla po levé ruce policejního inspektora R a po pravé doktora T. Mezi mnou a inspektorem R si pak našla místo kněžna V, původem Ruska... Mezi doktorem T a mnou sedělo nejdřív médium... a potom profesor S. Uvádím všechny tyto podrobnosti, protože budou, jak se záhy ukáže, více než nedůležité!

Během následující seance hořela pouze malá lampa na petrolej (jak se aspoň domnívám), stojící na nedaleké skříně vyrobené z přírodního dřeva – a POZOR, dveře do sousedního pokoje byly od první chvíle hermeticky uzavřeny.

Už se zdálo, že začneme, když mě vždy milý a sympatický profesor S požádal o malou laskavost.

„A co mám udělat?“ zeptal jsem se ho.

„Buďte tak laskav,“ řekl mi doslova profesor, „a vstaňte a přineste mi prázdný kýbl...“ Ano, vždy puntičkářský a vzorově vyslovující profesor opravdu užil tohoto patvaru.

„A to je všechno, profesore?“ ohradil jsem se.

„Ne. Ještě přineste mokrý a nevyždímaný hadr.“

Udělal jsem, co mi nařídil, ačkoli už v tu chvíli se něco ve mně proti tomu všemu vzpěchovalo.

„Jsem vaším dlužníkem, majlorde,“ pousmál se poté profesor, ačkoli podobný titul mi nikdy žádná universita v Čechách nepřikhla. „A budu vám za tu službičku zavázán ještě i dlouho po své smrti.“

„Děkuji, pane profesore.“ Skoro jsem z toho začal blekotat. „Ale...“

„Profesor S jemně žertuje, můj milý mladý příteli,“ ujistila mě v tu chvíli kněžna V. „Tak držte hubu.“

„Rozprostřete hadr, majlorde,“ pokračoval mezitím naprosto nerušeně profesor S, a to vše pronášel smrtelně vážným tónem.

„Vykonáno!“

S ještě asi deset nebo dvanáct vteřin zarputile čučel na své hodinky. V místnosti panovalo naprosté ticho. „Teď. Teď přehodte svůj hadr přes kýbl.“

„Ale jde o vědro...“

Neodpověděl.

I stalo se, jak poručil, ale začátek seance byl navzdory všem našim snahám neúspěšný.

Profesor se nicméně nevzdával. Nakázal, abychom vstali a obrátili všechny židle v místnosti vzhůru nohama. „Ne hned. Až zatleskám!“ Když jsme to udělali – a já uskočil od malého pavouka – začala se slečna Í z nepochopitelného důvodu hystericky smát. A nakonec takto vypískla: „Í!“ Že by další pavouk?

Rozhodně MÁME něco společného – my dva. To mi v tom okamžiku došlo poprvé.

Profesor nicméně kázal, abychom Í umlčeli. „Jakkoli!“ dodal, ale když jsem se postavil na pištilčinu stranu, ba přímo před ni postavil, položil sekáček zase zpátky ke stříbrným příborům. „Útlomit k ženám zasluhuje odměny, majlorde,“ pravil ke mně poté, nicméně s hodně patrnou ironií. „Snad jste si však nemyslel, že bych ji... Copak vám židům není vlastní smysl pro humor?“

Zatrnulo mi. „Je humor a humor, profesore.“

„Aha.“ Nato kázal vrátit všechny židle přesně na původní místa a potom celou proceduru ještě šestkrát zopakovat. Neustále přitom lezl okolo našich nohou jako chrobák s červenou křídou a bezostyšně čmáral po koberci. „Naštěstí je dost tuhý,“ konstatoval nakonec, když se konečně postavil, zapjal poklopec a oprášil kolena.

„A kdyby nebyl?“

„Nešlo by zakreslovat pozice nohou a vibrace z židlí by mohly přejít i na nás,“ odpověděl tajemně. Nato se sarkasticky rozesmál a s ním kupodivu i celá ta divná společnost. „Máme tady nováčka, postřehli jste?“ ukončil pak ten řehot profesor jediným rázným gestem. „Chovejme se útlomit k muži, kterého zasvěcení teprve čeká. Buhehe!“

„Nejsem už žádný panic, profesore, a jestli chcete...“

„Držte hubu,“ zopakovala kněžna V.

I profesor chvála bohu přešel můj nepodařený vtip s kamenným výrazem, tak jako všichni ostatní s čestnou výjimkou slečny Í.

Ale i u té už jsem očividně ztrácel body. Proč však? Krev se ve mně vařila a dostával jsem vztek. Začal jsem litovat, že jsem pozvání na přiblblou seanci přijal. Rozšiřovat obzory lze přece i jiným způsobem – a znovu jsem pohlédl k půvabné slečně Í. Její oči ale beznadějně ulpávaly jen a jen na našem hostiteli, tak jako by to byl nějaký Aleister Crowley.

„Do práce,“ řekl pak blouznivec.

Řetěz jsme sestavili tímto způsobem: Levá ruka každého z nás ležela na pravé ruce sousedově, zatímco každá noha se dotýkala nohy cizí. Proč? Ruce i nohy všech musely být po celou dobu seance kontrolovány.

Chvíli jsme takto seděli a vůbec nic se nedělo. Začínal jsem se potit, a k tomu se mi chtělo na stranu. Nedokázal jsem však projevit dostatečnou vůli, protože celá skupina mě svým fanatismem strhávala stále hloub a hloub do nitra svého zvráceného bludu. Seděl jsem

následkem toho jako oukropeček a aspoň se těšil z lepší přítomnosti Í – a toho, že se jí mohu dotýkat.

A pak to začalo!

Nejdřív se ozvalo klepání pod podlahou. Krtek to nebude, pomyslel jsem si. Klepání zesílilo a postupně procházelo pod stolem a pod námi... až se ocitlo ve zdi a kudysi pod tapetou vystoupalo až do nitra stropu, tedy přímo nad naše hlavy. Nastala chvíle ticha.

Pak se klepání znenadání ozvalo přímo uprostřed stolu. Ještě zesílilo. Celé to působilo dojmem, jako by do kulaté desky Z OBOU STRAN bez přestání zběsile bušila neviditelná pěst nějakého okovaného rytíře – a to velmi rytmicky.

Zatímco my se ani nehýbali, celý stůl se ukrutně třásl.

Í už skoro znovu vypískla. Najednou údery ustaly – jako když utne.

Profesor se sklonil.

Díval se dlouze pod stůl. Po chvíli se vzpřímil a požádal mě „jako nejmladšího“, abych „laskavě“ přinesl kleště. Oslovení majlorde už si raději odpustil, a já to vítězně a hrdě kvitoval. Vždyť v pouhých několika chvílích jsem se stal v očích celé společnosti ze zelenáče už sekundantem a z pomocníčka ubohého veledobrym spiritistou. NE? Cítil jsem rozhodně vnitřní přerod. Všechno se lámalo. Už jsem nezuřil. Zmocnilo se mě vzrušení. Rovněž Í se zdála vzrušena, ale vlastně i všichni ostatní. Oči jim hořely. I přinesl jsem kleště.

„Kdo se odváží, kdo se odváží?“ zeptal se dvakrát a velmi záhadně pan profesor.

Ihned jsem se přihlásil, ještě dříve než Í. Nevěděl jsem sice, do čeho jdu, ale chtěl jsem ji zachránit od jakékoli ostudy nebo dokonce nebezpečí. Navíc zde přiznávám, že mi náš hostitel již začal silně imponovat... A vůbec. Všechny dosavadní události na mne zapůsobily tak silným dojmem, že už jsem takřikajíc „přešel na víru“ – jak on tomu říkal. Vlezli jsme si s profesorem pod stůl a on tam rozsvítil malou zlodějskou baterku.

„Vidíte?“ zeptal se mě.

V první chvíli mě napadlo podívat se ke střevícům a nohám slečny Í, ale náš hostitel ukazoval kupodivu jinam. Přibližně uprostřed stolní desky vězel odspoda zčásti zatlučený hřebík. Byl dlouhý asi dvacet centimetrů.

„Vidíte, můj příteli?“ zopakoval profesor skoro lahodně.

„Hřebík,“ povídám. „No a?“

Jeho čelo se zvrásnilo jako kasárna při poplachu. Zřejmě jak usilovně přemýšlel nad nějakým hvězdným problémem. „No – a nic. Ten hřeb, víte, Lorenci... Ještě včera tady nebyl.“

„To víte najisto?“

„To vím najisto.“

Společně jako jeden muž jsme pak dlouze patřili na oblou hlavičku hřebíku.

„Ba nebyl tu ještě ani před hodinou,“ dodal ke mně profesor šeptem.

„Chcete snad říci...“

„Ba ještě ani před chvílí.“ A velevýznamně se pousmál.

„Takže ty hrozné rány...“

„Ano, můj mladý příteli. Takže ty rány.“

„Proboha!“

„Boha nechme stranou. Ten s tím nemá co do činění.“

„Takže... Co uděláme, profesore?“ zvedl jsem bradu.

„Vytáhneme ho.“ Prakticky mi to rozkázal.

Chytil jsem tedy hřebík a... Šlo to kupodivu hladce.

Potom jsme zkroušeně vylezli zpod stolu a já hřebík opatrně odnesl úplně do jiného pokoje. Cestou jsem si ho prohlížel a zdál se mi normální. Prostě hřebík – a nic víc. Vrátil jsem se a znovu doplnil řetěz. Slečnu Í jsem ale tentokrát pevně chytil za ruku... a ona můj stisk jemně opětovala.

Když byl řetěz dotvořen, pokynul profesor doktorovi T, který se mimo jiné pyšnil překrásným barytonem, a doktor T veledůležitě pravil: „A nyní: Můžete rozumně odpovídat?“

Tato otázka byla bezpochyby určena médiu. Šlo o mladou, inteligentně vypadající ženu, jejíž jméno jsem se nikdy nedozvěděl, a v onom okamžiku už byla několik minut v kataleptickém stavu. Odpověděla: „Ano. Mohu.“ Jako by to však už ani neřekla ona sama, nýbrž někdo jiný, jehož hlas vycházel přímo z jejích útrob.

„Vaše jméno?“ zeptal se tedy doktor.

„Ellery Harkins.“

Měli jsme ho tedy chyceného naštěstí hned napoprvé. Jak vlnu z rádia.

„Chtěl někdo zabránit tomuto našemu kontaktu?“ zeptal se doktor.

Žádná odpověď. Buď Ellerymu nevyhovoval přešlechtěný doktůrkův hlas, nebo měl k mlčení jiný temný důvod.

„Zeptejte se ho, zda souhlasí se svým posmrtným jmenováním za čestného člena Klubu přátel Fantomase,“ požádal jsem rozechvěle doktora T. „No tak, proč se nezeptáte?“ Všichni jsme byli v obrovském napětí.

„Souhlasíte...“ začal poslušně zpovědník... a ústa média se znovu pohnula. „Ani náhodou.“

A tu rozčilený doktor zbytečně rázně přešel přímo k meritu věci. „Kolik jste za svůj život dohromady zavraždil lidí, Ellery?“ zeptal se.

/ 2 /

Na tomto místě bych dodatečně rád uvedl několik faktů z pohnutého života pana Elleryho Harkinse. Tak především výpis z jeho trestního rejstříku:

Místo narození: Braxington.

Rok narození: Neznámý.

Rodiče: Harry Harkins, majitel soukromého voskového panoptika nejvýznamnějších zločinců, a Margaret Taylorová, nevěstka.

Národnost: Údajně britská, ve skutečnosti však jiná, zahalená rouškou naprostého tajemství.

Základní vzdělání: Nedokončená autoškola.

Zvláštní znamení: Na tváři pod levým okem malá jizva od hřebíku. Kouří výhradně doutníky. Obvykle nosí tmavý plstěný klobouk se světlejší krempou.

Obvyklá znamení: Chronický odpor k právníkům a politikům.

Vyznamenání: francouzský Řád Čestné legie druhé třídy (podle Elleryho vlastních slov poskytnutý „za pomoc tonoucí dívce“), americký Řád purpurového srdce, polská Polonia Restituta, německý Železný kříž a Řád pohádkového hřebíku.

Členství v mezinárodních organizacích: Interpol (tajná externí spolupráce), Intelligence Service (rovněž tak) a řádný člen Spolku pro ochranu zvířat v Praze.

Stav: Svobodný (z věznice Newgate propuštěn naposledy jeden rok před smrtí).

Zdravotní stav: V současné době mrtev.

Děti: Úředně neregistrovány.

Zaměstnání: Vrah.

To přeškrtnuto a do kolonky rudě vepsáno: Masový vrah. To opět přeškrtnuto a modře už pouze: Údajný čekatel Klubu přátel Fantomase.

Údajné Elleryho zločiny: Celkem dvaadvacet vražd a šestnáct pokusů. Dokázáno mu však nebylo nic.

Poslední místo pobytu: Hrob číslo 223 na městském hřbitově.

/ 3 /

„Kolik jste za svůj život zavraždil lidí, Ellery?“ zeptal se tedy doktor T.

Médium však neodpovídalo – ona mladá žena seděla jako socha a na další otázky už nereagovala. Vyměnili jsme si s Ivanou nazývanou zde Í navzájem krátké pohledy. Půjdeme? znamenaly v druhé řadě. A v té první?

Ano, také tě miluji. Ale nezvedl jsem se už, protože zrovna v tu chvíli jsem pocítil zvláštní zamrazení... A když jsem pohlédl na doktora, byl bych přísahal, že se vpravo od jeho ucha vynořila téměř dokonalá materializace Elleryho tváře (bože, i ta jizvička pod okem!) a levého nebožtíkova zápěstí. Kynul nám? Nevím. Obličej ihned zmizel v mlze či plazmě, která se sama rychle vypařovala kamsi do mimoprostoru. Doktor po celou tu dobu očividně nic nepozoroval, dál se napjatě díval na médium v očekávání odpovědi a jen v obličeji byl náhle až smrtelně bledý. Dočká se?

„Dvacet tři,“ pohnula se ústa psychicky týraného média.

„Snad dvacet dva, ne?“ vyhrkl podrážděně policejní inspektor.

Žádná odpověď. A bylo to také naposledy, co jsem kdy slyšel charakteristický Elleryho hlas. Víc už jsme z jeho ducha totiž v ten večer nedostali.

A to je také všechno a jen chci ještě poznamenat, že když jsme se poté na profesorův pokyn s mou budoucí ženou a všemi ostatními zvedali, pan doktor T jako jediný nenásledoval našeho příkladu... Seděl dál... a zíral jako uhranut stále do téhož místa.

„Co je vám, doktore?“ rozesmála se kněžna V.

Ani jí však neodpověděl, a ostatně, co je na jeho mlčení až tak zvláštního?

Nebo už jste slyšeli u soudu či kdekoli odpovídat právníka, který má v zádech vtlučen dvacet centimetrový hřebík?

Pokud tam vězel také až po hlavičku, tak jistě ne.

HVÍZDAJÍCÍ CHATRČ

Pokud vás tento příběh nevydělá, tak už jste mrtvi. (Anebo taky ne.)

Venku byl tichý a chladný večer. Rolety opuštěné usedlosti se zdály být pevně zataženy. Z kachlových kamen UVNITŘ sálalo horko. Ellery Harkins byl spisovatel a já ho navštívil se svou přítelkyní. To vždycky ožil.

On ano, ale TAM VENKU teď už všechno zmrtvělo a okolo domu se „shlukovaly fantomy soumraku“, jak Ellery těm chvílím někdy pošetile říkával. Večeřeli jsme pstruhy. Pili víno. Obojí za to stálo. Před jídlem jsme si živě povídali, ale teď rozhovor umlkl. Panovalo ticho. Jen příbory cinkaly o talíře. Na zdi pravidelně odtikávaly čas Elleryho starobylé vyřezávané hodiny. Vedle nich mě už před chvílí upoutala bledá, oválná skvrna. Jako by tam kdysi ještě něco viselo.

Putoval jsem pak očima po nábytku, a tato cesta okolo pokoje byla jako cesta okolo Elleryho uzavřené duše. Jeho psací stůl, jeho židle, jeho knížky... Knižky, ty obzvlášť. Písař Bartleby – stálo na nejbližším hřbetu. Dorazil jsem očima až k oknu a všiml si, že roleta vlastně není stažena až úplně dolů a že mezi ní a rámem se studeně černá tenoulinká štěrbina. Brr. Napadlo mě, že kdokoli by nás tři TUDY mohl pozorovat.

Ačkoli bylo Elleryho okno dvojité a pevně zavřené, z té zrádné škvíry jako by dovnitř čísel chlad. Sem k nám. Dvůnitř. Spolkl jsem další sousto. Pstruzi křupali. Říjen toho roku byl sychravý a pochmurný. Byli jsme tu za Ellerym na návštěvě, snad abychom s Ivanou zažehnali splín – anebo co já vím. Znovu jsem se rozhlédl po docela útulném pokoji – a snil...

Ellerym pronajatý dům stál na samotě a bude jistě TAK MALINKÝ, třeba z ptáčích perspektivy, připadalo mi. Taková nicka – tady „v těch pustinách“, představil jsem si. V duchu jsem ale najednou spatřil ještě menší, ba docela malinký domeček, takový ten pestře omalovaný kýč s panenkou a panáčkem, kteří střídavě vycházejí na zápraží... a zase ustupují do pokojíku, to podle rozličných rozmarů počasí. Podobný domek stál totiž Ellerymu venku na římse. Právě tam za roletou. Minuli jsme ho s Ivanou při našem příchodu a ona se na ty dvě figurky zvláště usmála. Světlá panenka se jí trochu podobala. Vzpomněl jsem si na to. Přestal jsem najednou jíst.

Ivana se taky zarazila. Někdy (až to bývalo úmorné) mi Ivana pilně dělávala stín. Bezděky? Anebo vědomě? Tak půl napůl. Býval jsem jí věrný, a ten její stín, ten taky věrný byl. Ivana nyní seděla přesně proti mně a upřeně mě pozorovala (ne ale jako na střelnici!) těma svýma prazvláštníma očima... Tak širokýma. „Co je to s tebou, Sandy?“ zeptala se pak – a jako by jí přitom až hluboko v krku zazvonila stříbrná lžička. To se dělo vždycky, když promluvila. Byla to ale vlastně lžička? Anebo klíček?

Nevím. Nejspíš magický klíč k nevyslovenému tajemství. Prostě vždycky cink cink! I nyní. Zpytavě si mě prohlížela, ale já se už zase díval spíš k oknu. I Ellery teď roztržitě vzhlédl, jenže pozdě, příliš pozdě, on už TO neviděl. Už ne.

Ta ZRÁDNÁ ŠKVÍRA už zase zela prázdnotou.

A panovalo TAKOVÉ ticho... Jako v hrobě. V tu chvíli mého ÚLEKU. Ivana mě vzala jemně za ruku. Věnoval jsem jí krátký, ostražitý pohled, pokud vím. „NĚCO... NĚCO – TAM – BYLO,“ zablekotal jsem. „Cosi tam po parapetu... přeběhlo... Víte?“ A znova jsem se upřeně zahleděl do štěrbiny. Ta MONOMÁNIE má... Ellery se od okna naopak bezstarostně odvrátil. A on UMĚL být bezstarostný, když chtěl. Jako by k tomu pokaždé byly i důvody. Obdivoval jsem ho za to. „Ale to asi jen Pergla,“ podotkl.

„Per-gla? Jaká Pergla?“

„No, má kočka,“ objasnil nám dosti flegmaticky. A dál se zabýval pstruhem. Poklidně. Pustil to vyrušení z hlavy. Zkrátka. Tenhle záhadný Ellery Harkins... Na první pohled vypadal tak vyrovnaně, aspoň tedy vždycky, když jsme ho navštívili... Ale co bylo skryto vlastně tam vevnitř? V Ellerym?

TADY byl dnes poprvé naším hostitelem a já, víte, musel jsem se pousmát. Tomu svému strachu ze škvíry – ale i nad Ellerym. On mívával vždycky pro strach uděláno a já tak nějak věděl, že „nás nedá“. Jinak to nešlo říct. Kratičce jsme na sebe v tu chvíli s Ivanou pohlédli.

„Tak ty máš kočku, Ellery?“ zeptala se ho dost překvapeně. A ještě si dloubla – hlasem pohádkářky: „Vidíš, a my jsme si mysleli, jak tu žiješ docela sám.“

„Sám? Ne! S kočkou.“ A žvýkal pstruha.

Ellery. Toto poměrně zvučné anglické jméno bylo ovšem pouze jeho pseudonymem a my sice večeřeli na samotě, ale ne za Londýnem, nýbrž jen pár kilometrů od visky jménem Lítice, ano, LÍ-TI-CE. Kde že leží ta ospalá díra? Řeknu jenom, že když se odtud pokorně vydáte po silnici směrem na Klatovy a po chvíli opatrně pohlédnete doprava, spatříte... nu, rozhodně moc podivné místo. Je to zahrada – a není... to zahrada. A přinejmenším je tato poli ohraničená pustina příjemně tajemná. Spí a sní, my ji vidíme a nevíme: jde o nikým neudržovaný háj satyrů – anebo spíš o strašidelný sad s kouzelnými jablky Hesperidek? Nejspíš všechno dohromady a ještě něco k tomu. To, o čem tady napíšu.

Ellery zdejší usedlost pronajal teprve nedávno a s Ivanou jsme tady ještě nikdy předtím nebyli. Právě jsme se vypořádali se pstruhy. Vlhký podzimní večer TAM VENKU ostře kontrastoval s vytopeným a příjemně osvětleným vnitřkem Elleryho pokoje. Pro Ivanu to tu ale asi přece jenom nebude „to pravé ořechové“, napadlo mě najednou. Cítil jsem se od toho POHYBU ve škvíře už pořád trochu stísněně. Do nitra Elleryho domu jako by se začalo neodbytně vtlačovat ono hrobové ticho zahrady venku. Protože TAM za okny opravdu jako by zel hrob. Usedlost ležela v úžlabině a vítr zde býval vzácným hostem. Krajina strnulá a bez pohybu, jednou a provždy zkamenělé větve seschlých stromů se místy nehybně dotýkaly zvolna opadávající omítky a okenních říms. Já a Ivana jsme věděli, že má Ellery TAM za domem dlouhou, prý velmi dlouhou zahradu, na jejímž konci „už od nepaměti“ stojí jakási prastará dřevěná chatrč.

„A ta že je divná? Jak? A čím?“ ptal jsem se ho překotně.

Ellery Harkins ale jenom bezradně pokrčil rameny. Takhle... A pak povídá: „Slyšeli jste už o GENIU LOCI? Nebo o něčem takovém? Tak tam...“

Napili jsme se a Ellery se vrátil k nakousnutým řečem a pokračoval v jakési „pavoučí historce“ nevalné ceny, a když tu říkám pavoučí, nemíním tím jen ledajakou příhodu o MALINKÝCH pavoučcích poutníčcích pro štěstí, kdepak! Ellery nepatřil mezi ty spisovatele, kteří zaujmou rozteskněnou švadlenku. Vymýšlel výhradně hrůzostrašné a šokující příběhy. Ostatně I POD JEJICH VLVIVEM mě Ivana doma přemluvila k této návštěvě, a tak jsme teď dojedli pstruhy uvnitř osamělého domu – hrobu, kde se náš spisovatel dobrovolně a zaživa „zakopával“, aby prý „mohl snáz tvořit“. Jak nám jednou euforicky vysvětlil. Ivana možná prostě chtěla slyšet pár jeho nových „hororů“, a tak jsme se jednoho dne trochu znuděně sebrali... a přijeli sem, ale naše auto teď zůstalo daleko, až tam kdesi na začátku úzké stezky k domu. To auto nikdy neuslyšelo žádné starodávné příběhy o kostrách...

Elleryho povídání vždycky bavilo, mlčenlivý byl jen zdánlivě. Bavilo ho ale jenom tak dlouho, dokud i nás, a byl ve svém živlu hlavně při vyprávěních, která aspoň trochu děsila. „Ellery Harkins, specialista bezedného strachu“, stávalo dokonce rudě na přebalech jeho literárních výtvořů. Ty psal s chutí a používal v nich všechny osvědčené triky. Jeho vzorem byl Poe a jeho nejoblíbenější metodou bylo vymyslet nejprve tu nejabsurdnější situaci... a pak

teprve logicky a „před ní“ dopisovat co nejpravděpodobnější příběh o tom, jak k té situaci mohlo dojít. MUŽ VE STŘÍBRNÉ MASCE VEZE ALEJÍ ŠICÍ STROJ A JE PRONÁSLEDOVÁN HOUFEM ŠVADLEN, kupříkladu. Anebo: POŠTÁK POKRYTÝ ŽIVÝMI MRAVENCÍ ZPÍVÁ PÍSEŇ ÚPLŇKU, ZATÍMCO JEHO DOPISY VZAL ČERT. A podobně.

Dnes si ale Ellery vzpomněl na jeden „pavoučí strom“, který jsem s ním kdysi náhodně objevil uprostřed náhorní plošiny kdesi v Karákorámu... Ale abych tu hned od začátku moc nebájl, stalo se to vůbec? Třeba taková Ivana nám to rozhodně nikdy příliš nevěřila a říkala, že prý si z ní jen „hloupě stílíme“. Nevěřila nám ani tak zřejmá fakta, jako že celá koruna oné „jabloně hrůzy“ tehdy mizela v chuchvalcích jemňounkých, bílých pavučin. „Ale vy mě šidíte!“ stěžovala si jako malá holčička, avšak neúnavný Ellery i nyní nerušeně rozprávěl dál... S rozhodností. A já mu pomáhal, já mu ještě tajemně přikyvoval. V té historce šlo, pokud vím, o jakési „hnízdo“ snad jedné miliardy „šikovných přadlenek“, ale když se tyto naše historické objevy Ellery chystal ještě zasvěceněji osvětlit, Ivana mu najednou nevybíravě vskočila do řeči. I už s trochou únavy: „Tak a dost, pane Prášílku. Je to docela hezký, ale jde už od začátku o ukrutnou hloupost. Víme?“ A poklepávala modře nalakovanými nehty na spisovatelův stůl. Bývala na Elleryho obyčejně dost hodná, jak jsem věděl, a i já se ho obvykle zastal, když bylo potřeba, ale všechno mělo své meze. A on teď ostatně žádné zastání nepotřeboval. Vyprávěl nerušeně dál, líčil nám bezuzdně různé situace – a zbytečně je dramatizoval. Až moc přeháněl. A přidával si. A vysníval si celé nové věci. Vztahy. Bylo to s podivem...

Konečně zmlkl. Uf. Dost bylo fantazie? Konečně? Dost vzpomínek? Asi.

A tu Ivana pravila až s jakousi snad záměrnou naivitou: „Heleď se, Ellery, poslouchej mě! Malé miminko, kterému maminka snaživě předčítá pohádky, se takovýchhle věcí hrozně vyděsí, jistě, jenomže dospělý člověk roku 2000 se musí veškerým příběhům podobného typu už jen hezky od srdce zasmát, Ellery, a ty to víš! To se týká povídání, ale i tvého psaní! Né, peklo nevězí v pavučinách, Ellery – a na půdách strašidelnejch. Ani neleží nikde v podzemí. Peklo fakt bejvá v nás, jak se říkává.“

„Ale našťestí ne pořád. Jenom čas od času.“

„Jistěže.“

Díval jsem se na ni. Zkrátka už zase mudrovala. „Máte nějaký názor? Máte? Tak já jsem proti!“ To bylo její heslo. Tím se obvykle řídila. Měl jsem ji ostatně v lásce i pro tuto neústupnost. A snad i za to, že ona VŽDYCKY SOUVISELA SE ŽIVOTEM. TAK PEVNĚ. Má láska k ní NEMĚLA důvod, tak jako ho žádná pravá láska nemívá, ale některé věci k ní napomohly, a ona JÍ byla od té doby jako prošita. Prostehována. Křížem krážem. Tou láskou mou. A i když jsem spal, celá tato Ivana se mi zdávala. Tak často!

Ellery si neklidně zapálil cigaretu. Nebylo mu Ivanino rozumování po chuti? Asi moc ne. Kdysi se ho poťouchle zeptala: „Jak to vůbec přijde, že neumíš zahvízdat?“

„Myslíš jako na prsty? Anebo jen tak na pusu?“ zčervenal. Jako bych jej při tom znovu viděl... „To máš fuk, neumíš ani jedno!“ vysmívala se mu a on se tenkrát DOOPRAVDY rozhněval, což u něj nebylo právě obvyklé. Zlobil se na ni a vypadal pak vždycky směšně – a tak trochu i teď. Ivana ale nerušeně pokračovala. Tak trochu řečnický: „A vůbec, ptám se vás, proč se vlastně bát? Není to k ničemu!“

„NĚKDY bývá VELMI důležité NAJÍT v sobě schopnost bát se,“ zamumlal Ellery. Na pomuchlaném papírku na psacím stole, vedle jakési kartotéky s nápisem NÁMĚTY, jsem zahlédl napsáno toto: „Mravenci zhypnotizují člověka a způsobí jeho smrt!“

„Bát se, to je ukrutná hloupost,“ pokračovala nerušeně Ivana, ale Ellery byl stále příliš chlapcem – a ti se bát toužívali. Tak rádi! Seděl tam a podíval se na Ivanu zničehonic úplně jinýma očima. Moc ráda ho dráždila a on to věděl. Seděli šikmo proti sobě a každý z nich uvažoval o dost jinak. Jedna pracovitá žena, jeden opuštěný spisovatel. On býval pošetilejší,

Ivana zase... nu, přímo vykutálená. Ellery moc rád psal, ona vnímala svět spíš zrakem. On miloval strašení, Ivana řešení. I hřešení, ale to Ellery nevěděl. On rád horory, ona Agathu Christie. Ellery nebyl hlupák, ale Ivana... Odhaduji, že její mozek mohl být dvakrát tak dobrý jako můj. Řekla: „Bát se podobnejch pitominek je ta největší hloupost na světě, jakou znám. Tak řekni mu to i ty, Sandy!“ obrátila se najednou ke mně. Ale já mlčel.

„Je hloupost bát se minulosti,“ říkávala Ivana, „protože to, co uplynulo, už leží šťastně za námi a my nic nezmařili, pokud jsme ochotni se z vlastní minulosti poučit. Je ale stejná hloupost bát se přítomnosti, protože ta se přece okamžitě stává minulostí, ne? A JE minulostí už v té chvíli, kdy se zrodila, a ihned ztrácí sílu. A je hloupé bát se i budoucnosti, poněvadž to, co visí jako na nitkách od šití tam v budoucnu před námi, to je vždycky moc a moc nejisté... a může se to ještě šťastně změnit.“

Zmlkla. Zase už panovalo ticho a jenom vyřezávané hodiny tikaly. Blížila se půlnoc. Sotva jsem ten fakt postřehl, oči mi samy sjely z ciferníku na stěnu hned vedle. Jako by je TA PODLOUHLÁ SKVRNA magicky přitahovala.

„Víte...“ odkašlal si najednou Ellery a jeho oči se bedlivě věnovaly stropu i různým imaginárním bodům kdesi za Ivaninými vlasy. „Jsou lidé, kteří nikdy opravdu neprožili pravý strach. Nikdy se nedostali do situace, kdy by stáli docela sami tváří v tvář něčemu, co by se zcela vymykalo všem jejich každodenním zkušenostem. Rozumíte mi?“ Díval se na nás na oba. „Taková... Nikdy, nikdy si TO nevyzkoušeli, a tak nevědí, co by se s nimi stalo v extrémní situaci, budou-li kolem dokola obklopeni...“ A nejistě se zasmál. „Budou-li krutě zajati v kruhu čiré hrůzy a odkázáni jen a jen na vlastní ruce a na vlastní mozek...“ Pak se zasmál znovu, tentokrát rádoby suše a sarkasticky. „Taková lidé pak nejčastěji kážou o směšnosti a bláhovosti strachu, jenže na to nemají právo. Oni TEN PRAVÝ strach nikdy skutečně nepoznali!“

„Já ale ano,“ namítla Ivana. „Já strach poznala,“ nedala se, a mimochodem, moc jí to slušelo. „A velikej.“ Rozhlédla se po pokoji. „A nejen strach o sebe. I o druhé.“ A přitom se na mne přes stůl usmála. I z toho jsem žil, i když je to k smíchu. „Třeba můj strach tady o Sandyho.“ Ellery radši vstal a šel k oknu, které vedlo do oné nekonečné zahrady, opřel se o něj a upřeně zíral do černé škvíry pod roletou. Ještě byl mladý jako my dva, ale... I z tebe bude jednou chatrč AŽ NA KONCI zahrady, blesklo mnou v tu chvíli bezděky. Chatrč, o kterou třeba ani nikdo nebude mít strach. A ty stejně ani nezahvízdneš o pomoc, Ellery. Protože... Stejně by žádná nepřišla...

Ivanu, TU jsem si nejčastěji vykresloval coby symbol takové pomoci. Kdoví proč...

Ale ne! Proč jen tak uvažuju? Co mě to popadá zase za splín? Přijeli jsme se ho sem přece zbavit, ujist'oval jsem sám sebe. K Ellerymu. A nikdy nebude úplně zle, ani ve stáří... Tak zle, aby to bylo vyloženo... až hrůzné!

ANEBO JEDNOU BUDE?

„Myslím, že ve skutečnosti jste ani vy dva nikdy nepoznali skutečnou hrůzu,“ řekl nám pak Ellery. „Jasně, párkrát v životě se každéj domnívá, že ji právě poznává, že se to děje, ale přitom... Pch... To bývá sotva desetina, setina té SKUTEČNÉ hrůzy, té, která se podobně jako láska... slovy ani nedá vyjádřit.“ Odmlčel se. „A která se dá stejně jako láska jen prožít.“ Inu, asi se tím Ivaniným mudrlantstvím právě nakazil – nebo co.

„I jdi k šípku!“ smetla ho Ivana do stoupy i s těmi jeho braky. A to ještě slušně.

Ellery se bezelstně odvrátil od okna a znovu se posadil – a ticho, jen ticho dál vládlo tomu domu v úžlabině, jako bychom byli všichni tři dokonale odříznuti od světa lidí. Ano, toto byl ostrov. Momentálně ostrůvek nás tří, napadlo mě. Aspoň pro tuto chvíli. A OKOLO jen fantomy soumraku – a okolo jenom šatrávé stíny a podvědomé fantomy noci.

„Já mívám často strach, pánové,“ zadeklamovala Ivana ještě jednou. „Ale z věcí, které mi ZA STRACH STOJÍ!“ Tak ráda všechno SHRNOVALA! Svoje vlasy, své myšlenky... i pocity.

Ellery se tomu zasmál, jako by ženám vůbec, ale vůbec nerozuměl. „To já se spíš bojím vlastních snů,“ přiznal se pak najednou. Zaváhal.

„Mít strach ze snů?“ podivila se Ivana, které se snad nikdy nic pořádného nezdálo, jak mi aspoň vždycky ráno tvrdila. „A z jakých? Z jakýchpak, Ellery?“

Rychle, krátce na ni pohlédl. „No, to je různé,“ začal s rozvahou. Přemýšlel. „Včera se mi zdálo dokonce o vás dvou.“

„Ale nepovídej!“

„To asi, jak jsem si večer předtím vzpomněl na to, že dnes přijedete...“

„No, to je od tebe hezké.“

„Hráli jste v tom snu karty, ale JAKO BYSTE TÍM SPÍŠ VYVOLÁVALI DUCHY, a já jsem k vám zvolna přicházel takovou dlouhou alejí, až jsem došel k vašemu kulatému stolku... a tu jeden z vás, asi to byla tady Ivana, pokývl, abych si tedy taky přisedl, což jsem udělal, i když stísněně, a hráli jsme pak dál ve třech, ale až moc vážně a beze smíchu a bez jakéhokoli odlehčení nějakou šťavnatou historkou, ani se mi to moc nelíbilo, ačkoli právě ty, Ivano, jsi neustále žvýkala párátka, a to vypadalo docela komicky – až tak filmově.“

„Dík.“

„Hrál jsem s vámi tedy karty, ale... ale stále a stále jsem v tom snu i čekal, nevím na co, až ses, Ivano, konečně zasmála. To asi právě nějaké kartě. Už nevím. Usmála ses a já... Dávalo mi pak v tom snu čím dál větší práci se soustředit a nořil jsem se do těch vašich karet hloub... a hloub, jako bych vstupoval až dovnitř do vějířů těch karet a jako bych se hroužil i sám do sebe. Propadal jsem se zkrátka do hry jako do svého vlastního světa a vy dva jste se mi zatím kamsi vzdalovali. Však to znáte: každý má hlavně ten svůj svět. Ne? Tu jsem ale vzhlédl. I vy jste se otočili, tváře ke mně namířené JAKO HLAVNĚ a místo nich mi vybuchly do očí dvě grimasy démonů, dvě lebky bez očí, dvě řvoucí masky, ale bez hlesu, dva obličaje chrlicí po mně dlouhé jazyky svého pekelného ohně.“

Zmateně, unaveně zmlkl a Ivanina jemná dlaň se jenom na krátký okamžik ocitla na hřbetu jeho ruky. To píchlo jak jiskra, Elleryho to očividně vzpamatovalo. Natolik, že se po chvíli pustil i do reálnějšího vyprávění. „Slyšeli jste už někdy slova stříbrná maska?“ zeptal se nás.

Klidně jsem se s Ivanou důkladně napili a zavrtěli jsme zvědavě hlavami.

„Jak ta maska vypadá?“ zeptala se svědomitě Ivana.

„No... Usmívá se. Víte?“ vyrazil ze sebe Ellery trochu zasněně.

„Aha. A co je s ní – vůbec?“

„Visí v zahradě. Tamhle. Tímhle směrem. Na jedné zdi.“ A máchl paží opravdu jakoby do hlubin zahrady. „Visí tam a zlověstně se usmívá!“ A sám se v tu chvíli zlověstně usmál. NA TVÁŘI MASKU SMÍCHU, ALE MÉ PORANĚNÉ SRDCE SI ČASTO SAMÝM ŽALEM ZAHVÍZDÁ, parafrázoval oněhdy K. H. Máchu. Elleryho obličej byl nyní bledý a on celý nám s Ivanou najednou připadal jak bytost, která snad právě nedopatřením vypadla z některého brakového románu. Toho, který předtím sama zplodila.

„Hele, nech toho, Ellery. To NENÍ strašidelné!“ ohradila se najednou Ivana. Ale já pohotově ukázal na zeď vedle hodin: „Visela snad ta maska tamhle, Ellery?“ Rychle, skoro se strachem přikývl. Stísněně se také podíval na zeď. „Ano, ale sundal jsem ji.“

„Sundal? Ale proč? Pročpak?“ vyčítavě si ho změřila Ivana.

„Poněvadž...“ zblekotal Ellery. „Ne... nevydržel už jsem ten její pohled.“

Potutelně se ušklíbla. „A KDE je ta maska teď?“ zajímala se.

„Ona... Visí tam na chatrči. Tam na konci zahrady,“ máchl rukou, jako by chtěl odstrčit celou litéckou krajinu až na samý konec světa.

„A kdes k ní přišel, k té masce? Snad ne na letošní pouti v Líticích?“

Podíval se na Ivanu přísně a velice vážně – až jsem se tomu pousmál. „Je to zvláštní příhoda. Nebudete mi věřit!“

„Budeme!“ vyhrkli jsme spontánně – a jako jedněmi ústy.

„Ostatně, všechny tvoje příhody jsou hodně zvláštní,“ dodala Ivana uštěpačně. A pak už jen drsně sykla, což zaznělo vyloženě jako rozkaz nějaké „dominy“: „No tak?! Vyprávěj!“

Zívl jsem přitom neomaleně, ale Ivance se ještě ani zdaleka nechtělo spát... a Ellery nám pak svým charakteristickým, starosvětským způsobem vylíčil přibližně toto:

„Letos v létě už jsem tu bydlel a měl jsem plné ruce práce: psal jsem novou hrůzostrašnou povídku a jistě Howard Phillips Lovecraft mi byl při tom vzorem,“ ušklíbl se sebeironicky. „Ta povídka se, tuším, jmenovala...“

„Zločinný život Elleryho Harkinse, ne?“ zasmáli jsme se.

„Ale kdepak. Název zněl: Pod pavoučím stromem... A při psaní jsem většinou seděl zrovna támhle pod těmi hodinami...“ A jak nám to Ellery vyprávěl, představoval jsem si ty chvíle a dokonce jsem uslyšel i tlumené skřípění jeho pověstného plnicího pera (dostal ho od nás kdysi darem), a to skřípění se moc a moc divně rozléhalo pokojem...

„Psal jsem tedy a dával do toho jako vždycky celé své srdce i svou krev – a můj příběh se zdárně rozvíjel,“ vyprávěl nám tak trochu s patosem Ellery. „Zdárně a spádně – a já měl z toho dobrý pocit. Současně jsem však byl permanentně tak trochu mimo. Mimo tento svět, jestli mi rozumíte. Tak jako vždycky, když píšeme, tak jako každý, kdo něco tvoří. Nu, a tu se mi ten svět připomněl. A víte čím?“ Ivana jen sotva znatelně zavrtěla hlavou.

„Začalo to poškrábáním. Takovým zvláštním svrběním na ruce. PAVOUK! pomyslel jsem si: psal jsem přece právě o pavoucích, i když cizokrajných a obrovských. Podíval jsem se na svůj prst, ale nešlo o pavouka, lezl po mně jen ohromný rezavý mravenec. Cvrnkl jsem do jeho tělíčka a on odletěl někam na tenhle koberec, skoro až ke kamnům, jenže to už mi uháněli po rukávu další. A další! Lekl jsem se skoro. COPAK UŽ JSEM STUDENÁ MRTVOLA, ŽE PO MNĚ TAK SAMOZŘEJMĚ PUTUJÍ? Štítím se navíc, jak víte, hmyzu, trpím nespíš arachnofobií, prudce jsem tedy vstal (tak vida, přece žiju! pomyslel jsem si přitom)... ba vlastně jsem se přímo vymrštil... a to s takovou razancí, že tahle židle odletěla až tamhle pod hodiny... Ale stejně pozdě! Po celém těle už se mi míhali. Ti rezatí, tak rezatí mravenci. Div jsem z toho nekřičel...“

„A nepřeháníš trochu, Ellery?“ svraštila Ivana čelo s nedůvěrou. Už ho znala.

„Nepřeháníš, jak je tvým zvykem?“ dodal jsem s matným pousmáním.

„Nementorujte! Přesněji řečeno se ti mravenci rojili v takovém pásu,“ pokusil se to napravit, „který se táhl od špičky mé levé boty... až po okraj mého pravého rukávu... a byla to jenom náhoda, že mi nikudy nezalezli i pod šaty, ty malé bestie! Proudý a proudý tělíček, rozumíte, se po mně ubíraly jako po dálnici, a jak jsem byl zabraný do práce, prostě jsem je včas nezaregistroval, ačkoli sta a sta drobných nožek... se rytmicky přilepovala k mým rukávům, přilepovala a zase odlepovala. Brr, s odporem jsem je setřásal – a běžel jsem pro nějaký spray a nemilosrdně pokryl podlahu bílou pěnou. Jó, vždyť vraždit je tak snadné! A ti umírající mravenci se z té pěny vzpínali jako dodělávající poníci po nějaké nerovné bitvě. Ano, a tak skončila jejich marná válka s titánem.“

„No a dál? Nenatahuj to!“

„Objevil jsem vzápětí i celou jejich silnici. Zrzavě se táhla po podlaze a rohem pokoje, škvírou pode dveřmi a dál i spodním rohem chodbičky a já šel podle té výpadovky a jako krutý, krutý obr jsem ty tvory masakroval. Ubíhali jako o závod, ale nebylo jim to nic platné. Vyšel jsem z domu a pokračoval sadisticky ve vraždění, jako zhypnotizován. Rezavá páska vedla po vnější zdi, ubíral jsem se tedy pořád podle ní a ničil a ničil ty drobečky a obcházel jsem přitom bezděky celý tenhle dům. Jako ve snu nebo opravdu jak v hypnóze...“ rozpráhl Ellery vzrušeně ruce, „a ten odporně živoucí pruh doopravdy MAGICKY OBEPÍNAL celou tuhle barabiznu a... víte... Bylo to tak divné...“

„Bylo to jako rituál, vid', rituál, ke kterému tě sami donutili, snad za cenu vlastních životů,“ zasněla se nadšeně Ivana. V tu chvíli vypadala ještě půvabněji a přitažlivěji než jindy.

„Byli jako nějaký zrezivělý řetízek OSUDU vyslaný sem z vesmíru, připadlo mi. Kosmické vlivy vhodné k tomu, aby spoutaly mou až dosud příliš svobodnou, a tím i nebezpečnou duši, víte?“

„Aby tě oženili!“ poklepala si Ivana kotníkem na levé koleno.

„Né,“ namítl prostě. „Šlo tu o víc. Šlo možná o to, aby mě pomyslně spoutali zrovna ve chvíli, kdy bych už díky trpělivému, soustředěnému psaní... třeba připadl na nějaké... strašlivé tajemství přírody a vesmíru, které ale musí zůstat neodhaleno.“

„Ale Ellery!“ pousmála se. „Nedramatizuješ to přece jen až příliš?“ Měla hebce světlounké vlasy, hrozně jemné, a vždycky mi připadala až jaksi zoufale krásná. A krásný snad může být i příběh, nicméně já i ona jsme dobře věděli, že nadsázka a přehánění patří k trikům, které měl náš přítel ve zvyku přímo nadužívat. I proto padala jeho dílka tak často do dětských přihrádek anebo rovnou do poliček s literárním brakem.

Ellery pokračoval ve vyprávění na povrchu nevinně, ale se světylky v očích: „Postupoval jsem těsně podle opadávající zdi a systematicky jsem kosil řady a řady rezavých bojovníků. Najednou však všichni zbylí mizeli v díře. Důkladně jsem tedy i tu zanesl svou bílou kaší – a mrtvolky jen pršely ke špičkám mých bot, to mi věřte,“ stal se krvelačným, „a mohl to být docela dobře konec všeho, jenže... Jenže PAK jsem si povšiml, že z jiného místa zdi vychází další živý proud. Ale ten už se hemžil směrem OD DOMU a mířil až kamsi do HLOUBI zahrady.“

Ellery si přejel rukou po čele. Měl jsem ho takhle nejradši. Dívali jsme se na něj přátelsky. Stále jsem byl ale přesvědčen, že jako obvykle dramatizuje banalitu. Někteří spisovatelé už jsou takoví, že vám z každého komára nadělají velbloudů... a ty pak surově a zaživa protahují ušima jehel ze šicích strojů a bohužel i ušima vašima a ještě se dušují, že právě „toto“ nic a nic jiného není nežli „ta jediná a pravá umělecká pravda“. Podíval jsem se opatrně na Ivanu, a ta se tvářila dosti zaujatě. Dlaně jí volně ležely na stehnech. Poslouchala.

Ellery se pousmál, jenže jaksi pochmurně: „Víte, bylo to v poledne. Všude okolo mne panoval těžký a řekl bych až mrtvolný klid – spíš jako ticho před bouří. JAKO POLEDNE NA HŘBITOVĚ, znáte ho, ne? Taková tichá hrůza, a to na mne, na mou duši, moc a moc působilo. I TA MAGICKÁ MOC TOHO. Ale má zahrada je, jak víte, hrozně zarostlá a hluboká.“

„A HLUBOKÁ,“ zopakovala pochmurně Ivana. „Urychli to, Ellery, jo?“ Přikývl.

„Zacílil jsem proud ze spraye i na tuto novou mravenčí stezku a pustil jsem se zahradou podle ní. Obklopily mě brzy přízraky. Chci říct: skoro lesní stromy – a po chvíli chůze jsem se už docela ponořil do věčně zvlhlých houštín vlkodlaků. Ta zahrada je opravdu úplně zanedbaná. Víte?“

„A dál?“

„Jak jsem se tak prodíral mezi keři, vysoká tráva mi pojednou dosáhla až do pasu a zaživa mě pohřbívala – a šimrala mě, pomalu a pak rychleji a rychleji, no, skoro jako ti mravenci... A byla tak seschlá! Tak MRTVOLNÁ. A jemný byl dech stvolů. Pod nohama mi ale taky hrubě praštěly uhynulé, ulámané větve, černé a stočeně pavoučí, zatímco jejich prozatím živé sestry se mi pokoušely vydlobnout oči z důlků. Ale marně. Ještě jsem viděl, i když příšeří lesa bylo nazelenalé jako tůň. Tak podobně si asi představujeme ovzduší nějakého pralesa v povodí Amazonky a já pronikal stále hloub a hloub a byl vzrušený, a ani dusno skleníku mě nezastavilo. ODBILO POLEDNE ÚDĚSU a tu rezavou pásku jsem jako zázrakem pořád rozeznával pod botama a likvidoval brutálně veškerý cílý pohyb na ní. Proč vlastně? A proč jsem šel stále dál? Nevím, už nevím, a všechno bylo jako v mlze a snad jsem si ani nevšiml, že během toho bezuzdného vraždění sestupuji hloub a hloub do lítické úžlabiny, a víte, nikdy jsem tam ještě nebyl. Tam AŽ NA KONCI.“

Anebo byl? Zatrnulo mi. Ne! Leda snad ve snu. Ale ve skutečnosti? Došel jsem AŽ TAM DOZADU třeba při pronajímání pozemku? A byl tam už vůbec... někdy někdo?

Jako by se tou neproniknutelnou a mdle ztěžklou vegetací přede mnou ještě nikdy žádný jiný badatel neprodíral. Těmito místy! Usmál jsem se ale. Ano: tak podobně mohl zmizet i legendární plukovník Fawcett!

I o něm jsem nedávno psal... Ale teď byl stůl daleko... Zdálo se mi, že snad sestupuji do hlubin země. V pitomé roli prvního objevitele a dobyvatele zároveň. Ano, já, nálezce NEZNÁMÉHO SVĚTA ZA HOUŠTINAMI. Ale nebylo to jen k smíchu, věřte mi, cítil jsem i smrtelně vážné okouzlení zvědavého chlapce, skoro už zapomenuté. Já je měl za pohřbené s hračkami, a ono zatím... Znova přišlo – a vevalilo se do mne jako krev do žil, můj bože, a bylo tady. Najednou. A O TO ŠLO. A jen díky mravenčení jsem tady, věděl jsem. To jsou věci! Ó, jak TEĎ se mi bude psát! pomyslíl jsem si. Jak teď mi to nejspíš zase půjde! Až se vrátím DO DOMU.

Vrátím-li se vůbec...

Zároveň jsem totiž pojednou pocítil i jakousi těžkou, jakoby až hnilobnou sklíčenost. Jak to jinak vyjádřit? Snad tu tíseň vyvolal onen všudypřítomný zápach tlejícího listí, které se rozpadalo přímo pod mýma nohama, kdo ví?

Šel jsem ale prostě dál za mravenci, tak jako pravěkem. Já, zde v trní poloviční slepec. Vliv toho prostředí na mne byl příšerný. A věděl jsem to, ale přesadil jsem se přece SÁM a dobrovolně do tohoto nebezpečí. A jenom na chvíli. Šel jsem kupředu a upíral jsem zrak na zem, abych i nadále co nejpřesněji zasahoval a vraždil pěnou onen NIKDY NIKDE nekončící proud života, a jak jsem byl skloněn, ani jsem si nevšiml, že už jsem přímo před stěnou... totiž před STĚNOU TÉ CHATRČE. Té chatrče tam vzadu.“

„A dál?“ broukla mechanicky Ivana.

„Zrezivělá, živá stužka u mých nohou se zničehonic lámala a stoupala vzhůru po zdi a po mechem pokrytém, zelenkavém prkně. Stál jsem u té chatrče, jako by se nechumelilo, ale pak... OPAŘILO MĚ TO! Pohled na... Protože přesně ve výši mých očí VISELA NA ZDI USMÍVAJÍCÍ SE TVÁŘ.

A skoro současně mi došly zásoby smrtící pěny. Divné! Jako by mě sem ti mravenci z kosmu přivedli schválně... A ledový mráz se mi roztočil okolo páteře ve spirále bolesti a dotkl se jaksi ZVNITŘKU i všech konečků mých prstů. Na rukou – i na nohou. A běda: ta maska až příliš dokonale napodobovala lidský obličej. Ale čím?

Nevěděl jsem. A copak... copak se dívám na... na nějaký POSMRTNÝ ODLITEK? Ne! Místo bělostné sádky se na mne se zdi té chatrče usmívalo spíš bílé stříbro. A všechny vypukliny masky plasticky vystupovaly do zahrady. Ztělesněné peklo. A tak plastický chichot, řekl bych, že jsem měl v první chvíli opravdu ten hrůzný dojem, že se na mne ODTUD dívá živý člověk. Musel by ovšem být zaživa zarostlý do hnijícího dřeva – a do prostoru by se šklíbily jen jeho rty a jeho nos, víčka – a tváře...

A jeho oči? Ne. Ty ne. Namísto očí zely v masce otvory a mravenčí proud se před nimi rozštěpoval. Část říčky mizela v ústech jak nějaká odporná pochutina – a zbývající dva proudy se čile nořily do obou očí. Bylo to jako z Dalího. Stál jsem tam oněměle, po pás ve vysoké trávě, která se vlnila, ale nezdálo se mi, že by se mezitím zvedl vítr. Divné. Taký ticho bylo naprosté a já... Civěl jsem zkrátka na TU MASKU jak z nebe spadlý.

A ne, neměl jsem předtím ani tušení, že by se v zahradě NĚCO TÉ MASCE PODOBNÉHO nalézalo. Pronajal jsem dům od jakéhosi přestárlého krejčího a o tom, co je snad VZADU, řeč určitě nebyla. Stál jsem tu nyní jako u vidění, a tak sám, a tím úlekem jsem pozbyl i veškerou svou nenávist k mravencům... a na chvíli dokonce zapomněl i na podivný řetěz tělíček, jehož smyčka DNES obepjala můj dům, přičemž její východisko bylo právě v ÚSTECH TĚTO STŘÍBRNÉ MASKY, která jako by se sem snesla z vesmíru.

Zapomněl jsem i na známou teorii, podle níž jsou mravenci jen součástkami jediného mocného organismu, zapomněl jsem v tu chvíli na všechno a překonal na okamžik dokonce i

svou vrozenou arachnofobii a... a... Klidně jsem natáhl ruku a CHTĚL JSEM SUNDAT TU MASKU SE STĚNY. A tu se to stalo. Poprvé...

Jako by zahradou zazněl tenoulinký hvizd.

A tráva, tráva jako by se vzdula – a tam ZA OKNEM CHATRČE... Jako by se rýsovala nejasná silueta. Ale čeho? Podíval jsem se lépe a uviděl už jen staré pavučiny. Divné poledne! Ale pokračovalo ještě divněji. Pavučiny splývaly z okenních rámců tam vevnitř pokryty mnohaletým nánosem prachu, ale na mně, na mně žádný prach neležel, a tak jsem rázně přistoupil k činu a... Vrazil jsem prsty rovnou do očí – i do úst té... té stříbrné masce.“

„Jinam to nešlo. A dál?“ zeptala se stereotypně Ivana, snad aby Elleryho povzbudila, což vždycky potřeboval...

„Dál? Nu, můj následující úděs byl tichý. A pro mne tak nový. Onen prazvláštní, jakoby varovný hvizd pokračoval, ale už i zanikal... a zanikal, jakoby v naprosté hlubině nějaké zahradní studny. Anebo se mi již od počátku jen zdál? Možná. Víte, někde v levém uchu mi rozhodně vytrvale zvonilo, jako by na mne někdo... někde... velmi intenzivně myslel.“

„Vzpomeň si na TU PRAVOU – a vždycky přestane,“ broukla Ivana potichoučku a s až nečekanou pokorou.

„Na tu pravou? Jenže já v tu chvíli dokázal myslet jen a jen na masku. Vážně. Díval jsem se na ni jako zhypnotizován... A ta tvář... Víte... Byla tak jemná... a tak lesklá, bože můj...“

„Hele, Ellery, uklidni se. Byla to prostě tvář,“ upokojila ho unaveně Ivana a vstala, protože už ji očividně začínal bolet zadek. Přecházela pak se založenými rukama po pokoji a pravděpodobně litovala, že se předevčírem „navždycky“ vzdala kouření.

„No tak... Povídej!“

„Na té masce se nedokázal zachytit ani ten mravenec, ani jediný z celého magického proudu. Držel jsem hrůzný obličej v ruce a obrátil ho, jako bych se chtěl podívat na šlachy uvnitř, ale fuj! S odporem jsem upustil tu věc do trávy, neboť celý vnitřek hrozně tváře byl doslova vystlán živými mravenci a jejich velikými larvami.“

„I někteří lidé ostatně nosí na tváři po celý život neviditelné závoje a obličejové jiných jsou zase TAKTO zevnitř vystlány... víte už čím!“ zafilozofovala si půvabná Ivana, jak už bylo jejím zvykem...

Ellery na to nijak zvlášť nereagoval. „Ivano! V té masce snad bylo hlavní mraveniště. Centrála energie. Rozumíš? Centrála toho všeho.“

„Aha.“ To znělo spíše jako odfrknutí. A jako by dodala: „Hod' už sebou. Nečekám!“ Však jsem ji znal...

Ellery pokračoval těmito slovy: „A pak jsem se podíval na stěnu, kde předtím ta maska visela, a na mou duši, uviděl jsem tam malý otvor, zrovna jako prve ten tady ve zdi domu, no, a živoucí proud křehkých tílek se do té díry nerušeně propadal. Cesta tedy ještě pokračuje? Určitě. Lezli dál, až tam do nitra chatrče. Půjdu tam taky?“

„Šels?“ zastavila se Ivana.

„Ale CO mě TAM čeká? Neměl jsem samozřejmě ani ponětí, jenže přijít na kloub tomu neznámému tajemství jsem samozřejmě musel, to snad oba uznáte, ne?“

„Já na tom nic tajemného nikde nevidím,“ posadila se Ivana zase na původní místo. „Nevíte, jak dopadl hokej?“

Ellery ji ale asi příliš nevnímal. „Ještě předtím jsem však věnoval svou pozornost znovu té odmrštěné masce, která mi nyní klidně odpočívala u nohou. Ty kukly se zčásti vysypaly do trávy, víte, a pár mravenců se najednou vrhlo na moje boty a další a další hbitě šplhali vzhůru, A NEJEN po stéblech trávy, a ano, už už se dostávali do výše mého pasu, a ti další... Br, br, všechny jsem setřásl. A do toho stříbrného obličejové jsem ještě s chutí kopl. TUMÁŠ, TY HNUSE!

A znovu. Ale jen tak zlehka jsem kopal, spíš jen abych masku zbavil jejích obyvatel... a mohl ji znovu bezpečně uchopit. Do pravé ruky. Snažil jsem se o to zrovna, když tu ona...

Výsměšně se na mne usmála svými strnulými rty.

Alespoň mi to tak připadalo. Raději jsem odvrátil oči. A přistoupil jsem k další části programu: k pavučinovému oknu. Asi vteřinu jsem před ním váhal. Pak jsem ale přitiskl čelo na onu divně šupinatou okenní tabuli – a díval jsem se. Skrz. I skrz cáry rozedraných pavučin, právě přes ně jsem však nedokázal nic rozeznat. Něco sice stálo přibližně uprostřed místnosti, ale co to bylo... Zničehonic se vrátilo ono zvonění v mém uchu a zesílilo a přepadl mě zvláštní pocit, jako by se dokonce začalo přemísťovat z nitra mé hlavy až do středu mého čela a tím čelem pak do studeného skla a tou tabulí TAM DOVNITŘ. Ale už to nebylo jen zvonění.

Bylo to zase ono hvízdání.

Ale ne obyčejné hvízdání, takové, co vydáte lehce našpulenými rty. Ne. Toto bylo jiné. Chvěl se v tom rytmus. A ještě cosi mi příšerně povědomého a známého. Něco, s čím jsem se setkal už víckrát – a vy dva jakbysmet. Zurčelo to chvílemi skoro jako potůček, ale nebyl to potůček... Ne, nedokázal jsem si původce toho zvuku vybavit, a jako bych U NÍ hledal odpověď, podíval jsem se znova na stříbrnou masku. A ona... Usmívala se. Stále. Jak jinak. Její rty modelovaly onu grimasu už od nepaměti. Ztvrdlou a bez pohybu. A jak jsem se na masku tak díval, jako zhypnotizován, a jak jsem tam tak stál, s ní v ruce, až tam docela vzadu, v hloubi pusté, polední zahrady, u okna hvízdající chatrče a po pás v trávě, v trávě, která se co chvíli bouřlivě rozvlnila, inu, jak jsem tam tak stál, přepadla mě najednou strašná a nevyjádřitelná hrůza.

A já se otočil a dal jsem se na šílený útěk zahradou. Pryč, jen pryč od té boudy hrůzy! Ale jak jsem se rozběhl, tráva znovu ožila. A běda, rozvlnila se jako moře plné hadů a úponky v ní se bleskurychle natahovaly, jak mi aspoň připadalo, a strhávaly mě při každém skoku zase zpátky. Země pode mnou snad ubíhala dozadu. Jejda! Větve mě šlehaly po ramenou a po tvářích a zase už útočily i na mé oči. Jako ti mravenci, kteří ještě před chvílí daličovsky pronikali do očí onoho obličejce na zdi.

Toho obličejce, který jsem ale já stále pevně držel. Který už byl můj. A já... Uhánějící zloděj v zahradě o polednách. A ne, ani při takhle zběsilém útěku mi maska nevyklouzla z prstů. A pověsil jsem si ji tamhle. Jako maskota. Dobyl jsem ji a byl to od té chvíle můj talisman.“

„Byl?“

Ellery pokrčil rameny. „Nějakou dobu tak visela, ale... Nu, nedělalo to dobrotu.“ Přejel si rukou po čele. „Od té doby se mi zdálo, že se I TADY v domě dějí podivné věci, a tak jsem tu masku nakonec radši sundal – a odnesl.“ Ellery unaveně zmlkl. Jako by ho to banální vyprávění dost vyčerpalo.

„Cože? Ty jsi tu masku... Snads ji nakonec neodnesl zpátky k chatrči?“

Ellery přikývl. Stísněně.

„Víš, Sandy, měl jsem pocit, že bych ji měl vrátit tam, kam patří. A to ovšem znamenalo jediné. VRAŤ KLENOT ZPÁTKY ZAHRADĚ.“

„Dals ji zase na stěnu. Na stěnu chaty?!“ vzhledla znepokojeně Ivana od konečků svých modrých prstů. Ellery se najednou křečovitě zahryzl do spodního rtu, jako by mu před očima defilovalo cosi strašného – snad ve vzpomínce. „Jo, Ivano, nebudeš mi to věřit, ale nakonec jsem ten obličej radši zavěsil na totéž místo, z něhož jsem ho sundal.“

Chvilí bylo ticho. Chatrč – a její „genius loci“...

„Doufám, že ses aspoň při té příležitosti konečně podíval i dovnitř do chatrče,“ zabručel jsem. Neodpověděl – a jenom nás oba napjatě pozoroval. Měl nás opravdu tak rád – anebo se nás spíš bál? Anebo obojí? Ivana tu proti němu tak vzpřímeně seděla a celá hořela. Netrpělivostí? Nebo co je to s ní? A o čem sní? Chce už rychle odejít? Se mnou? Utéct?

Dívali jsme se na ni. Zřetelně zopakovala: „No tak, Ellery! Už ses vůbec někdy podíval... dovnitř do té chatrče na konci zahrady?“

„Ještě ne.“

„Hm. A kdy tedy...“ Najednou byla velmi neklidná. Ellery zase nerozhodný „jako nějaký jinoc“, jak říkala.

„Jednou,“ zabreptal. „Jednou snad.“

„Jednou?“ vychrlila. „Proč ne třeba hned?“

Nikdy neodkládala věci na zítřek, ale to už jsem věděl dávno. PROČ NE TŘEBA HNED? Aniž to tušila, vyřkla větu, která snad nikdy neměla překročit práh jejích úst. Ellery na Ivanu pohlédl skoro zděšeně. Jako by ho nutila, aby připravil nějakou dívku o panenství – anebo já nevím. Díval se na ni a Ivana nosila vlasy obvykle rozpuštěné a dnes byly opravdu dlouhé a hebké snad než ty pavučiny z chaty. Měla velmi hluboké oči (to bude asi nějaká ta studna, z níž hvízдалo, pomyslel jsem si) a právě jí do nich asi muselo cosi spadnout. Jistě, a vězelo TO až na dně! A prach to tedy zaručeně nebyl.

A ONA SAMA, ona celá? JAKÁ byla vůbec? Málokdy přece známe doopravdy i toho, s nímž žijeme. Díval jsem se na ni.

Měla pověst nejstatečnějšího a nejhezčího děvčete v okolí, jak psával Ellery ve svých příbězích... Měla takovou pověst, aspoň tam, kde jsem ji našel, když jsem se s ní seznamoval. Nebyla včerejší a hodně toho znala. A tak jako tehdy já, ani Ellery z ní NYNÍ nedokázal spustit oči. Nebo jen ZVOLNA mu to šlo... Těžké bývá někdy vzdání se pohledu, psával Ellery do svých braků. Jeho oči se zachytily ciferníku vyřezávaných hodin. Byla už opravdu skoro půlnoc. Bledá skvrna se pitvorně šklíbila se zdi. A škvíra škvír zůstávala pod roletou.

„Proč ne třeba hned?“ zopakoval Ellery chraplavě Ivaninu otázku. A tu pojednou skoro vyjekl: „Lidi zlatí, znáte mě. Já přece nejsem strašpytel, ale za živého boha bych teď v noci nevšlechl do zahrady ZA TĚMIHLE OKNY!“

Tak vida! Takového jsem Elleryho neznal. Musel jsem se zhluboka napít. Kradmo jsem znova pohlédl na svou Ivanu. Elleryho reakce na její výzvu byla tak přehnaná! Ostatně, dost patetické bylo i celé jeho předchozí vyprávění – a navíc: stále mi tikalo JAK BOMBA hlavou, že tu k nám PLYNNĚ hovořil zkušený autor hrůzyplných povídek. Takže?

Tahá nás Ellery jenom za nosy? (Přitažlivá Ivana si teď na ten svůj rozhodně sáhla...) Tahá? Ano – anebo ne? Jaký na to vůbec máš, Ivinko, názor? Potřeboval jsem si to ověřit.

„Tak to by snad pro dnešek stačilo. Půjdem!“ řekla však najednou.

„Ale kam byste chodili?“ měl správně říci Ellery další větu ze svého románu. Jenže on mlčel jako zařezaný. Ivana nikým nezdržována vstala. „ALE VEZMEM TO OKLIKOU OKOLO CHATRČE!“

Ellery se rozkašlal. Postavil na stůl sklenici se zbytkem vína. „To vás nesmí ani napadnout!“

„Už mě to napadlo, Ellery,“ odsekla. „Ostatně, něco ti povím...“

„Nic mi...“ Ucpala mu pusou. „Zadrž, milánku. Užs mluvil dost – a já nepatřím mezi ty, které si nechají všeset bulíky na nos. Ellery! Ta černá záhada je mi jasnější než slunce! Chtěls nás jen vylekat, že? Anebo mi dokázat, že na těch tvých TEORIÍCH o strachu... něco bude. Aspoň chloupek pravdy. Hm. Fajn. Ale pocity hrůzy, to jsou stejně jenom okamžičky, víš? Nepřetrvají. Leda u dětí. To já znám. Takže... Strach nakonec nikdy není silnější než zdravý rozum a bát se, to je fakt ukrutná hloupost. Na mne jseš zkrátka krátkej, holenku. Já se hned tak něčeho nevydším. Mne jen tak neopiješ rohlíkem, ty bambulo. Ro-zu-mě-no? A neleknu se rozhodně ani nějaký pitomý plechový masky.“

„Plechový? Ale ona je ze stříbra.“ Puntičkář! Z jeho tváře jsem stále nedokázal vyčíst, zda předtím žertoval. A zda s námi jen hrál potměšilou hru... Mínil snad celé to groteskní vyprávění vážně? Vzal jsem Ivanu za ruku a tu druhou jsem podal panu Ellerymu. „Měj se!“

Zase nereagoval. Ivana mi najednou stiskla rameno. „Ještě moment! Momentik... Já jsem tady přece ŘEKLA, že se NELEKNU. Ne? Že se nepolekám nějaký pitomý stříbrný masky. No ne? Řekla? Řekla! Takže to i dokážu!“

Napadlo mě, že jí víno stouplo do hlavy o trochu výš než jindy. Zbláznila se? Chtěla to snad doopravdy „vzít k autu zahradou“?

„Ivano!“

„Hele, nech mě. Půjdu sama.“

A já... Objal jsem ji. „Ivano, pojďme domů, prosím. Už je tak pozdě!“ UŽ JE AŽ PŘÍLIŠ POZDĚ! jako by za mnou přitom zahvízdalo. Táhl jsem ale svou lásku k Elleryho dveřím, když vstal.

Ivana se mi však najednou nerudně vymanila ze sevření. „Pust’!“ A dodala: „Jestli si myslíš, že jsem se opila, tak to se tedy šeredně mylíš, hochu. Já moc dobře vím, co chci, a vždycky jsem to věděla a dneska jakbysmet. Takže... Chci tam dojít!“

Ta paličatá beranice! Ne nadarmo se narodila v sobotu dne prvního dubna.

„Pánové,“ oznámila nám Ivana. „Stavte se třeba na hlavu, ale já si chci dojít pro tu zatracenou masku!“

Konejšil jsem ji – už vzápětí. Všelijak. A mimo jiné i povídám: „Dobře, dobře, ať je tedy po tvém. Nemusíš se hned rozhořčovat. O. K. Vemem to tedy dom OKOLO CHATRČE – a poohlédnem se přitom po... po té stříbrné masce. Máš to mít. Tu výpravu do lesů. Tedy do zahrad... Koneckonců,“ pohlédl jsem s trochu hranou přezíravostí na Elleryho, „koneckonců k tomu není potřeba zas tak velikého kusu odvahy, ne?“ A rádoby srdnatě jsem se rozesmál. Ale víte... VE SKUTEČNOSTI ve mně byla dost mrňavá dušička.

A náš přítel Ellery? Po mých slovech se znovu odevzdaně posadil. Teď ale k psacímu stolu. A na mou duši, že byl ve tváři bledý jak tak skvrna nad jeho hlavou! Pozoroval nás? Ano, ale jenom tak nenápadně. Jakoby se studem. Pozoroval vlastně důsledky toho, co sám způsobil...

A Ivana mi pohlédla do očí, jako bychom stáli v nějakém Elleryho pošetilém románu, a řekla: „Ne, TAK to neuděláme, Sandy. Uděláme to jinak. Rozdělíme se. Ty tu na mne počkáš s Ellerym a já si zaběhnu sprint trávou k chatrči. Sama. Víme? Tam sejmu se stěny masky, zanechám otisky prstů na prkně – a zase se k vám vrátím.“ Překrásně se usmála. „Živá – zdravá – a neporušená.“

Díval jsem se na ni sklesle. Nešlo tu vyhrát! Byla zoufale štíhlá a zoufale klidná. S rozpaky jsem hleděl do těch jejích zvláštních očí. CO to v nich jenom leží, když ne prach? Které vzdálené země? A KDE se tam ZA téma očima a pod tím jejím jemným čelem... kde se jen líhnou všichni ti mravenci jejích střelených nápadů? Třeba tenhle? Nechápal jsem tu věc ani trochu. Vtom Ivana přistoupila až těsně k Ellerymu. „Poslyš, ty písálku,“ řekla, „a tím, že SEM tu stříbrnou masku přinesu, dokážu, že jsem takřikajíc v pohodě... a že jsem došla až k chatrči. Víme? A že vás dva nechci nijak balamutit! Platí?“

„Fajn.“

Zamyšleně jí podal ruku. Vzpomněl jsem si přitom na bobříky vymyšlené kdysi Jaroslavem Foglarem. Ivana šla teď ulovit bobříka odvahy a moc neváhala. Chtěla se okolo mne hned prosmeknout ven, tam do tmy, ale zachytil jsem ji za konečky jejích vlasů – i za konečky prstů. „Poslyš, Ivano, nechod’ tam. Prosím tě! Já ti tu tvou odvalu věřím, úplně, ale... Už to stačí. Ne? Ivano! Nesmíš se vystavovat žádnému nebezpečí.“

Očividně nechápala, o jakém nebezpečí tu blábolím.

„Heleď se, Sandy, ty to víš... Já nečekám žádný miminko! Nebo tak... Copak tě Ellery téma svýma historkama opravdu tolik vyděsil? Bylo snad na jeho zážitku u chatrče něco NADPŘÍROZENÉHO?“ A píchla prstem do vzduchu směrem k našemu příteli. „Ne, nebylo. Ellery má prostě až nezdravě, až chorobně bujnou fantazii – a to je celé. On vidí přízraky zahrad i tam, kde rostou konvalinky.“

To jistě přijde vhod u psacího stolu při vymýšlení napínavých povídek a románů anebo při popíjení vína s přáteli a při planém tlachání... ale v normální skutečnosti, kde TAM to má místo? Copaks to ještě nepoznal sám, Sandy? Psaní hororů je jedna věc, a svět okolo nás věc druhá. V něm jde spíš o peníze. A pak ovšem taky o...“ A přejela si hranou dlaně po paži. Hovořila, mám ten dojem, typicky žensky. „Ne, Sandy, o mne se nemusíš bát. Nikdy. Ani dneska ne. Nemusíte mít, vy dva, ani takhle malinkej strach!“ ukázala a k Ellerymu se ještě pootočila s dodatkem: „Nic ve zlým, brachu, ale skutečně si myslím, že ty tu SVOU CHATRČ děsně dramatizuješ. No, dost řečí. Skočím tam pro masku.“

A namířila si to ke dveřím.

„A zejtra ráno, už za světla,“ ušklíbala se s lehounkou ironií, „se snad, Ellery, odvážíš TAM zajít zpátky, pokud se domníváš, že TAM TA STRAŠNÁ HLAVA má strašit komáry a mravence až do soudného dne.“

Ellery si mlčky oklepal popel z nenápadné cigarety. Najednou se zase zdál docela klidný. Jeho tvář zůstávala obličejem dlouholetého hráče pokeru a vybavil se mu najednou ten jeho karetní sen o mně a o Ivaně, podivný sen o nás dvou coby páru „lític“ nad kanastou... Ne, nikdy jsem se v Ellerym docela nevyznal a onoho osudného dne o půlnoci už vůbec ani trochu. Byl pokladnicí vnitřních záhad.

„Stejně mám o tebe strach,“ zachytil jsem znovu, teď už až u dveří, lehounkou Ivanu, „a nepustím tě TAM samotnou.“

„Budeš muset!“ A kratičce se zamyslela. „Jinak je mezi námi konec!“ plácla.

Nemyslela to vážně, ale neznělo to pěkně.

„Počkej, ty hloupá. Chci bojovat s tebou!“

„Vyloučeno!“

„Ale PROČ nemůžu jít s tebou, Ivano? Pročpak ne?“

„Copak jsi neposlouchal Elleryho?“ odpověděla přemoudře. „Neposlouchals, co vykládal o lidských zkušenostech se strachem a o lidech, kteří v životě neprožili tu SKUTEČNOU, pravou hrůzu, a to jenom proto ne, že se nikdy nedostali do situace, kdy by se chvěli strachy docela sami uprostřed cizí, cizí a neznámé zahrady plné větru, tváří v tvář NĚČEMU, co se vymyká všem dosavadním jejich zkušenostem? A kdy by byli odkázáni jenom sami na sebe? Sandy! Já si to zkrátka chci zkusit. Zkusit, jaké to je. Poněvadž jsem přišla na to, že jsem se před chvílí mýlila,“ dodala nečekaně, „když jsem tvrdila, že jsem už poznala strach. Ano, jistě. Poznala jsem ho, poznala, a třeba jsem pochopila, jaké to je bát se o tebe, jak už víš, ale toto bude ještě něco jiného!“ A pak ještě, myslím, řekla: „Tuším totiž, že Ellery možná zas tak úplně neblábolil. Existuje určitě ještě jinačí hrůza než ta obvyklá. Jo. Ta prapůvodní. Ta živočišná. A já si opravdu, tak jak tu stojím, nejsem, nejsem jistá, jestli už vím, o co při ní jde. Víš? A tak to chci zkusit!“

A zatímco Ivana takto mudrčky promlouvala, musel jsem se chtě nechtě dívat na Elleryho. Pane bože! Vždyť on se nám smál, i když skrytě. Vždyť on Ivinku dostal! ON JI NAČAPAL! Anebo se pletu?

Pokuřoval a jaksi flegmaticky se před sebe díval, aniž bylo jasné, zda nám vůbec naslouchá. Daleko pravděpodobnějším se mi zdálo, že už v duchu zase splétal pomlázku nějakého toho svého pošetile fantaskního hororu. Ostatně: nebylo možno mu nic vyčítat, zatímco já pracoval už po léta v závětrí velkopošty, on žil podle všeho jen z honorářů.

Ivana zatím domluvila a odhrnula si teatrálně své hebké vlasy z čela. V nepřímém osvětlení vypadala vřdycky ještě přitažlivěji. Díval jsem se na ni a dobře jsem věděl, že od jejího rozhodnutí, jednou už učiněného, ji nemůže nic odvrátit. Nikdy. Prakticky NIC. A vřdycky to s ní takové bylo! Ve všem. A tak si půjde. A tam kdesi uprostřed zahrady ji TO tedy POTKÁ.

A tam kdesi uprostřed mé hlavy mi nepřestávala zvonit její slova, pronesená s TAKOVOU jistotou. Slova o tom, že „bát se je hloupost a není čeho, není proč...“

A že nemáme důvodu obávat se ani minulosti, ani přítomnosti (která neexistuje)... a snad ani budoucnosti. Znovu jsem pohlédl na Elleryho. TO ON JI OVLIVNIL! blesklo mnou. Záměrně? Ne, dosud jsem si nebyl jist.

Ellery stál mezi námi. Mrtvý mezi dvěma živými. Stále velmi klidný – ale i velice bledý. Až když Ivana opravdu domluvila, pohnul se... Přece jenom tedy mou přítelkyni poslouchal, neboť řekl: „Nechceš si to, Ivano, ještě rozmyslet?“ A přál bych vám slyšet ten tón, tak spořádaný, ten TÓN onoho dotazu. A věděl jsem to už jistě. Lidi! ON ji nechce varovat. A TO PROTO nezní jeho slova ale ani trochu přesvědčivě!

A Ivana odpověděla schválně opět úplně, ale úplně teatrálně (a napodobila tak Elleryho pavoučí román): „Nikdy neměním svá rozhodnutí, Ellery. A Sandy ti to dotvrdí!“

Lhala. Tak proč jsem sám sebe uviděl, jak přikyvuji?

„Tady je baterka!“ uslyšel jsem pak jako ve snách Elleryho vstřícný hlas. No páni! On byl připraven! Snad se jen dělal tím prostáčkem. A Ivana se té baterky chopila. LAČNĚ – ne, jiné slovo nemohu použít. Baterku chňap! A už byla i s ní u dveří. Přistoupil jsem k Ivaně a vzal za kliku... „Radši sám.“

„Sandy!“

„Nejdřív já!“

Vyšli jsme ven. OBA. Ven do tmy ze světla. Obklopila nás vlhká noc. Stáli jsme na zápraží. Vzduch jako by byl nasáklý zápachem tlejícího listí. Oblohu zastíraly nehybně kalné mraky, mraky to ututlaného, ale zlověstného smíchu, jak mě napadlo. ZLO EXISTUJE – tak kalná byla pravda. Zlo, ta zkalená protiváha pánaboha. Věděl jsem to. Najednou docela jistě. V tu noc. Prsty větví se takřka dotýkaly našich tváří, protože Elleryho stavení se chvělo v obklíčení stromů. TAK JAKO BYLO ONEHDY OBKLÍČENO I TĚMI MRAVENCI Z KOSMU... Podíval jsem se do tmy a nejasná stezka mizela v mokvajícím tunelu, jehož stěnami byla na počátku ostřice, ale tam dál... se jimi stane KDOVÍ CO! Keře zahrady se ani nepohnuly. Stáli jsme jen kousíček od místa, kde se před chvílí hovořilo, ale ono to stačilo. TADY VENKU bylo najednou VŠECHNO JINAK. Nevěříte?

Říkáte: to jen malé děti se bojí. JEN děti. Ano, už slyším, jak to opakujete. Ale vy jste tehdy nebyli na mém místě. Tehdy – a TAM. A slova, která jsme ještě před chvílí vznosně pronášeli v teple a na světle, ta samá slova už tady venku a v našich vzpomínkách neobsahovala žádnou ironii. Slova TU našla novou váhu. A i „chrabrá“ Ivana se ke mně přitiskla. Ucítil jsem, jak se chvěje. I Elleryho usedlost jako by se chvěla. Mravenčením? A co on? Byl opravdu taky TAK USEDLÝ?...

„Tak tys přece dostala strach,“ povídám jen tak nezávazně.

Zavrtěla půvabně hlavou a mezi tlející listí pronikla vůně jejích sladkých vlasů. „Ne, ani trochu,“ namítla. „Je mi jen ZIMA.“ Choulila se a já si vzpomněl na Perglu, tu Elleryho kočku. Kam asi zmizela? A proč se nám teď jemně neotírá o kotníky?

„Zima je ti? Tak pojď zpátky! Anebo pojedme opravdu domů. Já tě mám strašně moc rád, i když o tom nikdy nemluvím.“ Proč jsem jí to najednou říkal? Tak pošetile? „Ivano! Nepustím tě do té zahrady!“ Líbal jsem ji. Snažil jsem se ji za každou cenu přivést k rozumu, ale toho se, až teď mě napadá, obvykle dosahuje právě opačným způsobem. Řekla mi na rozloučenou: „Já tě mám taky moc ráda, Sandy, ale pochop, tohle, TOHLENCITO si musím zkusit. Rozumíš? Už jsem se rozhodla. Jinak už bych si vždycky připadala jako zbabělec!“ A s těmi slovy se mi vytrhla – a hup a skok, seskočila z verandy do trávy. Ta jí zde sahala jen po kolena, ale tam dál to bude perné... Ivano! Vždyť ty se nám V NÍ utopíš!

Šla však. Odcházela. Baterku svírala pevně. Zamířila do nitra zahrady a rychle se od nás vzdalovala. Ó, běda, pomyslil jsem si napůl s ironií – a napůl s pravou hrůzou. Tušil jsem nastávající konec čehosi... Snad Elleryho literární tvorby.

Zvuk Ivaniných kroků šustivě zanikal v tichu té podzimní noci. Stál jsem v osvětleném obdélníku dveří a smutně se za ní díval. Ne to, co vyprávěl Ellery, ale tohle tady bylo melodrama, a já... Ne, nikdy v budoucnu jsem Ivanu nechtěl opustit. JÁ JI NE. Díval jsem se za ní. Ale kdyby ona někdy opouštěla mne, vypadalo by to asi dost podobně.

Co milujeme, o to se bojíme. A o co se bojíme, to chráníme. Ivanu jako bych najednou už chránit nesměl. Odešla, a prý že to bude „na chvíli“, CHVÍLE ale někdy přetrvávají léta, jak už jsem správně tušil.

U obrovského trnkového keře se Ivana ještě jednou zastavila a ohlédla se přes rameno. „Nebojte se, vy dva tam, já budu zpátky jedna dvě,“ dolehlo ke mně – anebo už i to bylo jen zdání? Určitě. Umíráček by nicméně nezazněl méně vesele než tenhle její čistě zvonivý hlas ze sna. A pak zmizela, tam za tou trnkou. IVANA V ZAHRADĚ, opakoval jsem si strojově, jako bych vyšíval. IVANA V ZAHRADĚ...

Ne ale v mile tajemné zahradě, o jaké psal třeba pan Trnka... V zahradě tmy a tlení... v zahradě skrytého zla. Osaměl jsem. Vlastně. A teprve ta slova „vy dva tam“, ta slova ze sna, ale chvějící se jako struna dál v mé paměti, připomněla mi znovu existenci pana Elleryho Harkinse. Otočil jsem se tedy na patě – a vešel jsem zpátky do domu.

Ellery seděl strnule na svém obvyklém místě – to jest přímo pod vyřezávanými hodinami – a na mou duši, že horečně psal. Vůbec můj návrat nezaregistroval. Vedle jeho levé ruky stála nedopitá sklenice vína. Posadil jsem se k jídelnímu stolu, před malou rybí kostru... ale pohled do štěrbiny pod roletou mě rázem zase postavil na nohy. Ellery zůstal klidný. Psal a psal, až se hory zelenaly. „Když nepracuji, necítím, že žiji,“ jak říkával Jules Verne. Chtě nechtě jsem se musel trochu ušklibnout. Myslel jsem na Ivanu... ale zároveň třeba i na tu Elleryho tajemnou kočku Perglu, až mi ty dvě v ovínění najednou splynuly a staly se jedinou bytostí. NEBO SE TŘEBA ZROVINKA POTKALY! blesklo mnou. TAM NĚKDE V TRÁVĚ. PRÁVĚ.

Anebo to PRVE na parapetu nebyla kočka?

Začal jsem neklidně přecházet po místnosti. Jako prve Ivana. Sem a tam. Koberec dokonale tlumil mé kroky a jen Elleryho pero skřípělo. Hodiny tikaly. Několikrát jsem k nim netrpělivě pohlédl. Od chvíle, kdy se Ivana vytratila, neuběhlo ještě ani pět minut, ale mně připadalo, že už tu na ni čekám nejméně hodinu. Čas ubíhá různě. Znova jsem si pak uvědomil, jak moc mi na Ivaně záleží. Nebo vlastně: TEPRVE TEĎ mi to poprvé pořádně došlo. Až nyní, kdy ale ONA je... možná... v nebezpečí. Strnul jsem. Stál jsem tam sklesle. Všechno, co lásce překáží, ji posiluje! Najednou mi ticho domku ztěžklo. Zhoustlo. A všiml jsem si znovu Elleryho. Přestal psát – a už asi hodnou chvíli mě pobaveně pozoroval, a já bloud... Už jsem zase škobrtavě přecházel, ale při tomhle zjištění jsem se vztekle zastavil. „Tak co? Spokojen?“

Ellery Harkins byl nepochybně snílek a samotář a jistě i trochu divný patron, ale nikdy jsem ho nebral tak, že by mohl být i výrazněji nezodpovědný... anebo přímo nebezpečný... Díval jsem se na něj. Pokrčil sotva znatelně rameny. A usmál se: „Bude to pro ni zajímavá zkušenost.“

Ty neřáde, ty pošetilče! řval jsem němě. V jeho srdci snad nemohlo být víc citu než ve dvaceti krychlových centimetrech plsti. Ano, věřil bych tomu, kdybych se už několikrát v životě nepřesvědčil o pravém opaku – například právě tehdy v Karákorámu (což je už ale jen jiná a snad i vysněná pohádka, jak říkával Kipling).

Ellery vstal a požitkářsky se protáhl, právě tak jako kočka. Pergl jeden! Opatrně uchopil do prstů sklenku – a švih, jediným rázem do sebe hodil její obsah. Pozoroval jsem jeho počínání skoro zuřivě. „Ellery, já bych na tvém místě... nebyl tak sebejistý.“

Unaveně si napravoval svým psaním pochroumanou páteř. „Kdo má OBĚ nohy na zemi, stojí klidně,“ řekl. Jistě, TAK zněl jeho oblíbený slogan. Mně však klidu rozhodně nedodal a hned jsem se stal znovu tygrem a srdce plné neklidu, lačně jsem křížil pokoj.

Sem – a tam! Sem – a tam! Jáma a kyvadlo Edgara Allana Poea. Vládlo neuvěřitelné ticho. Ani ten nejslabší šelest nepronikl k nám dvěma z pusté zahrady skrze pečlivě uzavřená okna a stažené rolety a Ivana se teď, právě teď pohybuje někde v houštinách tam venku, zatímco já TU TVRDNU, představil jsem si její ladnou postavu, jak se brodí stále vyšší a vyšší trávou a baterka jí cestu osvětluje pouze matně a zábleskovitě. Viděl jsem v duchu svou Ivinku, jak jde – a tráva divně šustí a sahá jí už až do pasu. „Sežeru tě, ty lidská vetřelkyně, vsaju tě a spolknu!“ I tak varuji traviny cestovatelku a otírají se o ni zdola, zatímco ostré větvičky stromů jí shora sahají na ramena a zaplétají se jí do vlasů. I já na ni tak rád sahal a kdo ví, zda i Ellery po tom netoužil. Bože můj, možná někde zapadla. Kolik podlýho bahna TAM může být! Je to TAKY SVĚT!

Anebo se Ivana už nyní zdárně blíží k chatrči? A teď, teď jsem ji opravdu spatřil – jako v tom nejživějším snu. A vida, už... Už dostala strach. A nepokračuje více, ač tolikeroou statečností přetékala, jak říkával Ellery. Hm. Už stojí najednou na místě. Už nebojuje s vesmírem. Už nemůže. Už se neprodírá, ale rozhoduje se, zda se nemá vrátit. Radši.

Znal jsem však Ivaninu povahu. Až příliš dobře. Byla jako střela z pistole. A když se jednou dala na cestu, došla k cíli. Pohlédl jsem znechuceně na Elleryho. „Předpokládám, brachu, že sis celou tu historku se stříbrnou maskou jen tak pro fůr vycucal z prstu.“

Ohradil se, snad opravdu překvapen. „Ale ne, Sandy, co tě nemá?! Proč bych to dělal?“

„Proč? Abys vyzkoušel naši odvahu. Třeba proto.“

„Odvahu vás dvou?“ Zasmál se. „To se velmi mýlíš, Sandy.“ Živě se ohradil. „Stálo by to jistě za to, ale uznáš snad, že to bylo čistě Ivanino rozhodnutí. Ne? Sandy, ta ženská je samostatnější, než tušíš,“ zvýšil sotva patrně hlas. „Sandy, ty v ní jako většina chlapů nejspíš vidíš jen hadrovou panenku na hraní, ale ona...“

„Drž hubu!“ vybuchl jsem neplánovaně. PES! To se tedy velmi mýlil a dovolil si už trochu moc! Přehnal celou tu věc! Prý že je Ivana jen hadrová panna. Nebo snad „jabloňová“? Pchá! Co on o ní ví? A o lásce? Asi jsem pěkně zrudl – a hnul se k němu žlučovitě...

Zvedl dlaně jak farář: „Prosím tě, Sandy, zachovej klid. Jo? Celá ta příhoda s chatrčí se mi skutečně stala, a to přesně tak, jak jsem ji vylíčil. Pravda, něco z událostí, které jsem prožil až tam u masky, měla asi na svědomí i má fantazie, toť pokorně přiznávám, ale...“

„Přiznáváš?!“ vybuchl jsem. „Tvá chorobná, chorobná fantazie to byla!“

„Ne. Jen lehce přebujelá.“

„Jo. Je PŘEBUJELEJŠÍ než tvá zahrada!“

„Ne, Sandy, je to spíš takhle. Ivana tu fantazijní složku mojí historky oddělila od reálného jádra, a to velice bystře,“ byl přesvědčen. „I proto se už od začátku vůbec nebála a... i proto tak chrabře vyrazila. Však víš, TA má všech pět pohromadě.“

Hovořil jako kniha. Jedna z těch JEHO.

„Počkat... Ellery... Pomalu. A ta stříbrná maska... Tedy existuje – anebo ne?“ Vzal jsem ho za rameno.

Vstal a podíval se k hodinám. „Tamhle opravdu visela, ale...“ A pojednou se tón jeho řeči změnil a hlas mu přiskočil. „Jenže to s ní bylo děsný. Sandy! Ne, nedokážu ti to ani všechno vyprávět, myslím všechno do detailů. Říci ti to nejhorší, co jsem s tou maskou tady prožil... Počkej, co mě chytáš?“

Střílel si Ellery ze mne? Nejradši bych ho opravdu chytil pod krkem. Co mi to tu vykládá, ten mizera? Ivana je dost možná v nebezpečí, a on tady žvatlá.

„A co jsi prožil, ty nekňubo?!“

„Já myslím, co jsem s tou maskou prožil ve svých snech,“ napravoval své předchozí řeči koktavě. Ale marné je vracet jednou už vyslovené. „Zažil jsem samozřejmě jenom halucinace, rozumíš? Pouhé přeludy. Strašné snové vize – pod vlivem té masky. A nic víc!“

Díval jsem se na něj a byl si takřka jist, že by se Ellery nikdy nedotkl jakýchkoli drog – natolik jsem ho znal. Dokonce i to kouření zčásti jen předstíral a bylo pro něj spíš jen takovým pohybovým rituálem. Jako když si unavený spisovatel rozcvičuje pero. Pil rovněž minimálně, tak o čem to tedy tady, propánaboha, blábolí?

„Copak ta PROŽLUKLÁ maska způsobuje nějaké halucinace, Ellery?“

Neodpovídal a přál bych vám ho vidět, jak v tu chvíli bezradně a odevzdaně rozhodil rukama – jako ve spravedlivém údivu – a jak mu uvízlo v krku to, co asi chtěl říci. A hned pak se zničeně zvrátil do křesla a i já... se pojednou cítil jaksi provinile... a malátně... a jako vysát upírem... Ne, to nebyla Elleryho vina, a přece mě najednou napadlo, že už SEM třeba... radši... nikdy nepřijedu a že Elleryho... pokud možno co nejsamozřejměji... vůbec „pustíme z dohledu“... my dva s Ivanou. Anebo dokonce... ALE NE. Hned jsem všechny ty podlé myšlenky zaplašil. Herdek! Kde se ve mně vzaly?

Uklidnil jsem se. A Ellery najednou povídá: „Můžu se tě na něco důležitého zeptat, Sandy?“

Tu začaly vyřezávané hodiny odbíjet půlnoc a skoro současně prořízl noc táhlý výkřik. Ne! pomyslně jsem si, ale bohužel platilo ANO.

I když spíš než o výkřik tu šlo o jakési zasténání, jakoby nesmírně vzdálené, ale vyjadřující mi až příliš BLÍZCE snad veškerou bezbřehou beznaděj světa a... a všecku nejpekelnější hrůzu ze života. IVANA!

Vyřezávané hodiny ještě nedotloukly a pověstná hodina duchů mezi půlnocí a jednou sotva začala, a já už se zběsile prodíral zahradou s vědomím jediného, že musím, prostě MUSÍM svou Ivanu zachránit. Stůj co stůj! Jak jsem se ale vzdaloval od domu, obklopovala mě postupně temnota. Měl jsem to čekat, ale já příliš spěchal, a tak mi teď nezbylo než důvěřovat vlastnímu hmatu, sluchu a... instinktu. Zrak mi byl najednou skoro k ničemu – a přece jsem pronikal dál... a postupoval... do hloubi té svažující se zahrady... A tam na jejím konci, tam někde v téhle tmě, má stát ona prokletá chatrč S MASKOU – a já jdu opravdu k ní, uvědomil jsem si skoro nevěřícně. K chatrči, protože to tam U MASKY Ivana určitě vykřikla – anebo KDE JINDE? Běžel jsem a upadl... Nový výkřik už nezazněl...

Jen ticho – a stvoly, stvoly pod mýma botama. Vzpomínám jen, jak jsem se ještě pootočil... a uviděl skrz koruny sklánějících se stromů osvětlený obdélník otevřených dveří, ve kterém pitvorně stála postava, a právě v tu chvíli se hnula... a zmizela. Nepovedlo se mi už rozeznat, zda se Ellery vrátil do domu, anebo zda vstoupil za mnou do zahrady. No nic: prodíral jsem se dál. Kupředu, jen kupředu! znělo by volání. Ale zahrada mlčela.

Byla zticha, jako by umřela a jako by se už kdysi dávno stala součástí záhrobní. Zvedl jsem jen trochu hlavu – a špičaté tisy se rýsovaly proti nebi, jako by zkameněly. Porost se vůbec stával stále divnějším a připadalo mi najednou, že si snad klestím cestu jakýmsi „lánem vztyčených drátků“. Groteskně pokřivené jalovce mi taky každou chvíli překážely a všude vůkol ta věčně suchá tráva: skřípavě šelestila. Nebo to snad opravdu byly jen drátky jakýchsi příšerných, podzemních loutek? Těch, které na vás vyskočí? A má fantazie mi bujně vykreslila ty jejich ohyzné tvářičky a krutý, krutý byl najednou i Škrhola a rudý, tak rudý byl ďábel, i když vlastně jen ďáblík, a hadrová, hadrová byla panna a čarodějka...

Tak vida. Už se taky bojím! pomyslně jsem si. TAK VIDA, A TADY TO MÁM. CHA! TEN KÝŽENÝ POCIT STRACHU! TADY JE. UŽ PŘECE PŘÍŠEL! Tohle je on! Nebo ještě ne? Ale ano! Podívejme. Už jsem ho skoro zapomněl, ale je tu! Vida, tohle už jsem nečekal. A mé dětství se – spolu s mým postupem do hloubky zahrady – vracelo – a vracelo. Šel jsem si pro něj, tak jako pro Ivanu. Vzpomněl jsem si i na její dětskou fotografii, ale pak se v trávě mihlo něco malého a přeběhlo mi to hned za patami. Totéž, co zaškrábalo prve na parapet? Inu, já nevím.

Přece ale tedy něco života v tomto hniјícím umírání.

Jenže tam ještě hloub... v zahradě... jsem se pak už s ničím živoucím nesetkal. Tam panovala opravdu smrt. Přelezl jsem po hmatu jakousi zborcenou hradbičku z kamene a za ní jako by už začínala naprostá pustina – a prázdná, dutá beznadějí. A taky Elleryho braky.

Najednou jsem zapadl do bahna a chvíli si myslel, že už se z něj ven snad nikdy nedostanu, ale přece jen jsem se vyškrábal – na hromadu zapáchajících větví. Tlely tu jakoby už od nepaměti. Šel jsem dál. A dál. Mohlo už být deset, možná patnáct minut po půlnoci, když tu tma polevila a na nebi vykoul „tureckej“ srpek a na koruny prastarých velikánů se snesl skrovný příděl stříbřitého přísvitů. Měsíc tak oživil dno zahrady. Rozběhalo se měňavě nesčetnými stíny. V nedaleké túji jsem spatřil nádhernou pavučinu a... a teprve nyní jsem si všiml, kolik bláta na mně zůstalo, ale to už jsem zase radši běžel... a klopýtal... a zas už stál... a naslouchal bez dechu a bez pohnutí.

„Ivano!“ Žádná odpověď. Najednou ale stromů ubylo a široko daleko přede mnou dopadaly paprsky měsíce přímo do moře vysoké trávy a pokrývaly jeho hladinu. Byl to zvláštní pohled. A zvláštní pocit. Ani známka po vánku, a přece jako by se ty lány okolo mne lenivě rozvlnily a převalovaly se... najednou, ó, hrůzo. Ony snad žily! Žily!

Byl to jen optický klam? Hra stínů? Jen další halucinace, jedna z těch, o nichž hovořil Ellery? Možná. Co však TEN ŠELEST?

Ano?! TEN ŠELEST?! Až dosud jsem si ho totiž neuvědomoval. Když jsem se ale – úplně ohromen tím vlněním nekonečných trav – nyní bedlivěji zaposlouchal do KLIDU NOCI, zdánlivě naprostého, uvědomil jsem si, že to vlastně vůbec žádný klid není. Ne! Zněly tu tisíce a miliony rozličných, různorodých zvuků a pazvuků, šelestů a stenů a... a to vše mi splývalo v jediný neskutečný šum varhan přírody, v jakési zurčení anebo chvílemi i kvílení, které se mi zvolna stávalo nesnesitelným.

Děje se TO ale jen VE TVÉM UCHU, napadlo mě v jednu chvíli. Nebo snad ne? Šel jsem dál okolo muchomůrek – a jak jsem se blížil do zadního kouta Elleryho zahrady (musí už, musí už přece ten její konec přijít, ne?), tak ono hvízdání ještě zesílilo! A pak... A PAK JSEM JI SPATŘIL.

Tu chatrč.

Stála tam, na pozadí onoho POLE měňavě se převalující stříbřité trávy, stála tam v naprostém TICHU mezi nebem a zemí, mezi k obloze nehybně trčícími siluetami stromů, tak sama a ve spárech křovisek, tak sama a jaksi nazelenale nehybná... tam, pod těmi divnými, fialovými mraky plujícími bludně po nebi. Díval jsem se... a ne, nevěřil už jsem Ellerymu, nevěřil jsem, že k té chatrči mohl dojít, aniž by si jí už z dálky nepovšiml. A pak, když jsem znova vykročil, stala se zvláštní věc. Šel jsem sice už zvolna, ale ta chata jako by se ke mně najednou přibližovala přímo závratnou rychlostí – a té její nezvyklé střechy jsem si také až nyní všiml lépe: připomínala trochu orientální pagodu.

Bylo to jako mámení. Všecko probíhalo jak rychlý, bolestně palčivý sen – a přece jsem nespál, ne. Já šel, já se brodil tou až neskutečně vysokou trávou a už jsem byl blízko, ale stále jsem na chatrči neviděl ani okno, ani dveře. Byla jako slepá pevnost. Byla jako záhada. Ona mravenčí stezka asi přivedla Elleryho tehdy v létě trochu ze strany, že hned spatřil TO OKNO. Já neviděl nic, ale to už přišel DOTEK, to už jsem se ďáblový chatrče dotkl...

„Ivano!“ Hlas mi ale při tom zvolání selhal. A byla to ozvěna, co se vzápětí tak prapodivně propletlo s jednotvárným šumem oné „zločinné“ zahrady Elleryho Harkinse? Nevím, ale s rostoucí hrůzou jsem se do šumů znova zaposlouchal... a tu mi došla děsivá věc. Vždyť ono TO... už není jen šumění!

Ano, jistě. Bylo to hvízdání.

Dopřavdy! Zdálo se ale velmi tiché... a navíc jaksi rytmicky přerušované. Byl to ovšem určitě ten ZVUK, o němž tak poutavě vyprávěl Ellery, a mně se v tu chvíli vybavil jeho psací stůl i spisovatelův poznámkový blok otevřený na stránce plné náčrtků. NÁMĚTY, stálo v bloku pragmaticky, tak jako na kartotéce...

A pod tím titulkem třeba: ZAPÍSKÁNÍM NA VYKOPANOU PÍŠŤALKU PŘIVOLÁ HRDINA PRASTAROU DÉMONICKOU BYTOST Z HLUBIN.

Ale kdeže. Tohle neznělo z hlubin – a ani jako satyrova píšťala! Ne, ten zvuk byl jiný. Vyděsil mě, ale ještě ne na nejvyšší míru. VŽDYŤ JE TO SPÍŠ MECHANICKÝ TÓN! došlo mi až po chvíli. JAKSI STROJOVÝ JE TEN HVIZD!

CO jej vydává? A odkud jej jen znám? Jak jsem se na to úporně pokoušel přijít, na pár dlouhých vteřin jsem zapomněl dokonce i na Ivanu a zajímal mě pouze a jen ZDROJ onoho groteskního a tak úděsného HVIZDU NOCI. Přiložil jsem po chvíli ucho pevně na stěnu hvízdající chatrče a... Samozřejmě! HVÍZDÁNÍ PŘICHÁZELO ZE VNITŘ. BYLO TO TAM.

VE VNITŘ jako by úporně pracoval nějaký zločinný stroj na vraždy, jak jsem si pomyslel... Hwwwví!!!

Šátral jsem zmatečně po brčálovými lišejníky potažených prknech... a pak jsem se s prsty na nich vydal zvolna na „obchůzku“. Má cesta OKOLO CHATRČE. Má cesta okolo JEJÍ duše – a spolu s tím vejšlapem i můj strach.

A hned za prvním rohem se lesklo to oko. Oko okna. To sem přivedli mravenci Elleryho? Asi. Měsíc onu prkennou stěnu plnou třísek dobře osvětloval a kdovíproč na ní visela dvě loukoťová kola a mezi nimi, trochu níž, ještě jakési hrablo. To trojí dohromady vytvářelo netvorný obličej... a ten se na mne DÍVAL. Paprsky měsíce se dotýkaly „tváře“ i cárů pavučin, které těsně za oknem tak mrtvě visely a... víte, to okno bylo otevřené dokořán. Přistoupil jsem k němu v jaksi „pekelné“ předtuše (toť Elleryho slovník...) – a podíval jsem se dovnitř.

Uprostřed jinak naprosto prázdné místnosti pracoval se šílenou a rychlou pravidelností starý a opuštěný ŠICÍ STROJ.

A hvízdal a hvízdal. Šil a šil. Kdy jsem se s Ivanou pomiloval naposled? napadlo mě najednou. Jehla stroje se jen kmitala. Kulometně se zavrtávala do jakési bílé látky, ale všude bylo tolik tmy, že jsem víc nerozeznal. JEN ROZPLIZLÉ TVARY ČEHOSI, co snad kdysi bývalo knihami. Pro tu chvíli jsem ale neviděl víc, jen to jediné: že ten stroj šije docela sám. Bez švadleny. A hwíííí!

Tak sám tu šil! Myslel jsem stále na Ivanu. Na její nohy a ruce a na její šiji. NEPROŠITOU... A neutekl jsem a vy byste, jak vím, odtamtud taky neutekli. A já... Znova jsem se prostě pustil podle zdi. Muž na postupu.

Maska ale nikde a Ivana taky nikde a hned za dalším rohem jsem narazil na dveře a odhodlaně jsem stiskl studenou, prastaře ozdobnou kliku a vstoupil jsem TAM DOVNITŘ. Do chatrče.

Stanul jsem na prahu a... v té „boudě hrůzy“ se pojednou nepohnulo snad ani jediné zrnko prachu. A hvízdání také ustalo. Panovalo najednou ticho. Vládl zde odvěký poklid TOHOTO prázdného pokoje. Prázdného... až snad na „tuny“ rozplizle mrtvých mravenců. A jen přesně uprostřed chatrče neustále stál onen omšelý a prastarý šicí stroj. Nic víc.

Než ten stroj. A ten stroj stál tady a pořád, ale jeho tenoulinká, ostrá jehlice... se už ani nepohnula. Měl jsem snad před chvílí halucinace? Podobné těm Elleryho? Nejspíš!

Rozhlížel jsem se trochu překotně. Strop byl zoufale nízký a Ivana v mé vzpomínce byla zoufale štíhlá. A lesklý stříbrný klíček ke všem záhadám světa jí zvonil až hluboko v hrdle. Cink! Anebo to byla opravdu jen ta matná lžička pro nabírání po špetkách??

Pohrdavě však odmítala mou pomoc, Ivana. V tom snu. Stál jsem tu ochromen. A ne sám. I genius loci byl přítomen! A něco jako zbytky zčernalých knihoven se bortilo nalevo, napravo a všude trčely trámy a všude leželo tolik prachu a viselo tolik pavučin a při pohledu na stroj se mi zdálo, že se ta jeho jehla jistě nepohnula už léta letoucí.

A pak jsem k tomu šicímu stroji chtěl přistoupit. „Hrdinně“. NĚCO BÍLÉHO na něm totiž ještě stále leželo... Co jen to... Jakoby „něco švadlenkou rozdělaného“...

Právě jsem se na TO chtěl podívat zblízka, když mě zmrazil nový výkřik – snad ještě strašnější než ten předchozí, a já... Odskočil jsem od šicího stroje jak uštknut... a upřeně jsem zůstal zírat DO OSLNIVĚ JASNÉHO ČTVERCE OKNA, otevřeného do zahrady, JEDINÉHO to oka chatrče. Právě toho, jímž jsem do ní poprvé nahlédl.

Ten výkřik zazněl ze zahrady. A nebyl už Ivanin. Hnul jsem se tím směrem, když tu...

Když tu se do stříbřitého čtverce okna COSI ZLOVĚSTNĚ vyhouplo a ani já už nepotlačil výkřik, vždyť... TO musela být ONA.

Kdo? Ta maska!

Ale ne jen tvář – a záměrně vám to všechno i nadále líčím tím Elleryho vypjatým slohem. Nejen ONA, tak šklebivá. Za maskou jako by se mlhavě rýsovala i celá hlava, a nejen už to, i celá mlhavá postava. A ta postava žila. A pravila: „NEDOTÝKEJ SE ŠICÍHO STROJE!“

A jako by se tisíce prutů mihlo vzduchem a jako by se miliony nehtů naráz šoupalo a třelo dz, dz o sklo okna, a znova to zaznělo tím povědomým mi hlasem: „Nedotýkej se šicího stroje!“

Zavřel jsem oči a znovu je otevřel, ale stejně jsem jim skoro neuvěřil. Už to totiž nebyla žádná maska. Byl to Ellery.

Stál tam prostě v zahradě, za oknem – a ten hlas patřil jemu. JEN JEMU. Ale nikdy předtím jsem v něm nepostřehl tak naprostou a bezbřehou hrůzu. Vyděsil mě až k smrti.

„Ellery, ty nádivo! Mohla mě ranit mrtvice,“ vysypal jsem ze sebe jako z pytle kostí – a až mluvení mě trochu vzpamatovalo, ale to bych se nesměl znovu podívat k šicímu stroji. Udělal jsem k němu teď dokonce dva opatrné kroky.

„Nechod!“ zařval znovu Ellery, jako by ho tam venku tisíce d'asů z té jeho zahrady zaživa na nože bralo. „Nechod!“

Ale vábení šicího stroje bylo silnější! A já šel! NAVZDORY ELLERYHO VAROVÁNÍ. Navzdory všemu. A proč ne? Přede mnou přece stojí docela obyčejnej starej krám, anebo ne? Neškodný toť VRAK a nejspíš už jen DUCH šicího stroje z dávné minulosti, křáp, který by dnes už nejspíš neublížil ani mouše, ani malému cárku látky, jak jsem si škodolibě pomyslíl.

A TY POHYBY TÉHOŽ STROJE, které jsem před chvílí zahlédl zvenčí? Týmž oknem, jímž mě teď varuje Ellery? Ale fuj! To byla přece jen chvilková halucinace, o které on sám mluvil... Ne?

Ellery dál stál v záři měsíce a tvář měl nyní ve stínu, ale najednou jako by se chtěl ke mně do okna vyšvihnout. Jenže... NĚCO ho zadrželo. Narazily snad Elleryho ruce na neviditelnou skleněnou tabuli? Každopádně spadl zpátky. Jak hruška. ŽUCHL TĚŽCE DO ZAHRADY. To okno snad bylo zakleté! Nejspíš. A snad leží prokletí na celé této chatrči.

„Sandy, Sandy! Vypadni z tý chaty!“

Cosí v jeho tónu mě přimělo k tomu, abych se hezky zčerstva obrátil... a fjr, už jsem byl venku. Podle rozkazu, pane císaři brakovejch spisovatelů. A už jsem byl u něj.

Ellery tu stál v travinách úplně zdrceně a provinile na mne poulil oči. Už ani nedutal a na chvíli se stal jen takovou nemohoucí žábou, oči jako třešně. NA PRAMENI ČEHO TO ALE STÁL? „Ten, kdo má obě nohy na zemi, stojí klidně!“ Tahle jeho často omílaná průpovídka se mi v tom okamžiku vybavila, a najednou jsem mu zatoužil... vlastně podat ruku... a říci mu aspoň: „Všecko dobrý, jo?“ Měl jsem Elleryho v podstatě vždycky rád, i když... „Ty jeden vrtáku!“ vyhrkl jsem ještě trochu třaslavě, ale i dopáleně. „Je tady JEŠTĚ NĚCO, o čem nevím?“

Díval se na mne a já už zase myslel na Karákorám, vždyť... Měli jsme s Ellerym dost a dost společných vzpomínek. Ale nejen těch vybájených. „Protloukali jsme se v Ašnapúru a ležely za námi pralesy Jižní Ameriky...“ napsal do jedné krvavé povídky. „Salmana Rushdieho jsme zachránili před jistou smrtí a prodělali jsme spolu úžasná pralesní

dobrodružství až v tom nejtemnějším nitru Kamerunu...“ Nu, ale dost fikcí. Stáli jsme teď pevnýma nohama na zemi. Tady, uprostřed reality – najednou. Bylo to vlastně jako procitnutí... Stáli jsme tam proti sobě, a najednou jsem si vzpomněl i na určitá Elleryho flirtování s Ivanou a na jedno okamžité své rozhodnutí se ho... „už prostě zbavit“... Ne, slovy jsem se nedokázal vyjádřit, ale mé ruce se proti Ellerymu najednou vztáhly, a to, aby cloumaly. A ne se poddávaly a poddávaly!

„Kde je? Kde je Ivana?“ A s nahořklou ironií jsem dodal: „Přece jseš do ní taky blázen, anebo ne? Sakra, tak kam se poděla?“

Stál tam... a byl jako hadrový panák. Dál stál a mlčel. Jaksi beztvárně. Nefalšovaně zděšen? Snad i ano. A ono: LEHKÝ NA TVÁŘI SMÍCH, HLUBOKÝ V SRDCI ŽAL, se dávno odpařilo a Elleryho „raněné srdce“ si nejspíš hvízdalo naplno. Však jsem to slyšel.

Nevyslovil ale už ani jediné slovo. Jako by oněměl. Pouze teď tak hrozně zvláště a hadrově natáhl pravici (jako ten Škrhola z podzemí zahrady)... a ukazoval dovnitř do chatrče, do okna. Pohlédl jsem tam – ZNOVU – a hůú!

TEPRVE TEĎ, v sinavé záři měsíce, mě zaplavila TA SKUTEČNÁ hrůza. Ano, teprve teď. Mním tím, ta dosud nepoznaná. Ta prý „pravá a prapůvodně živočišná“, anebo jak zněly Ivaniny přemoudřelé výrazy... Ta, o níž jsme hovořili ve třech a kterou se ona „vydala objevovat“.

Díval jsem se do chatrče a šicí stroj už byl zase v pohybu. Nebo spíš: ještě stále. Aspoň tedy viděno tímto oknem. Pracoval – a znovu zněl. Chatrč ještě pořád hvízdala. A ten pitvorný stroj se tak lopotil! Tak sám. A bez krejčího. A bez švadleny! Jen s těmi mravenci! A jehla se jen mihotala. V měsíčním světle. Zato nánosy prachu mlčky odpočívaly. Mrtvolky mravenců také. Jehlice se se zběsilou pravidelností nořila znova a znova do jakéhosi bělavého hadru, a ten pod ní sám od sebe popojížděl... Sem a tam... sem a tam... Ivana vzrušená – a já vzrušený... Ellery Harkins už dávno mrtvý.

Přestaly snad v této chatrči navždycky platit přírodní zákony a ožívají tu vždycky v hodině duchů pracky tohoto stroje?

Pustil jsem Elleryho, a ten se svalil do trávy, stále jako ten slaměný panák, se kterým se skamarádila Dorotka na cestě do země Oz. Zůstal tam ležet... NĚCO z něj vysálo všecku sílu! napadlo mě. Vždyť to hvízdání je... upíří!

A CO TAM to leží? Na stroji?... A skočil jsem do okna, zrovna jako prve Ellery, ale i já se odrazil od neviditelné bariéry. Jak meruna. ODRAZ JAK OD STĚNY ČASU. Bác. Zatmělo se mi před očima a v uších jsem uslyšel dunění hromu, jako by má hlava narazila do GONGU. A rudé mžitky burácely smíchem zla – ale vzpamatoval jsem se, a najednou jsem přece jen zaslechl Elleryho varovné zaupění: „Sandy, Sandy, poslouvej. Kdyžs byl prve tam vevnitř, tak TO začalo šít ještě zběsileji!“

„Ellery!“

„Sandy, nevracej se už tam.“

„Pitomosti!“ A chtěl jsem přehlušit stále ve mně narůstající hrůzu, ale ta jako by se drala z mé vlastní hrudi, která se měla rozskočit, a srdce mi bušilo jako perlík, bum a bum a bum, a chladný pot na mých skráních, na ten teprve nikdy nezapomenu. Byl tak divný. Jako by na povrch vystoupil z jiné dimenze. Jako by mě spolu s ním prostoupilo „veliké varování ze záhrobí“, jak psával Ellery. A on? Ellery se stále docela obyčejnsky krčil ve vysoké ostřici, úplně jako malý chlapec. Bylo to groteskní. Autor hororů sražený právě na kolena. A čím? Snad životní pravdou? Anebo jen vlastní fantazií?

Díval jsem se rozhodně na muže, kterého jsem zrovna v duchu, i když váhavě... škrtal ze seznamu všech svých známých... a jehož tvář se mi najednou zdála „bílá jako stěna“, jak on sám psával. Ano. Byla „měsíční“. Ale hlavně... Tak PROVINILÁ.

„Odpusť mi!“ vyhrkl. „A nevracej se, PRO BOHA ŽIVÝHO, nevracej se už dovnitř!“ křičel.

„Proč by ne?“

„Já TO tam viděl, Sandy, a věř mi, byl to strašnej pohled. A kdyby ses toho stroje prve dotkl, nejen že by tě TO zabilo, ale...“ Nedokázal pokračovat.

„Co vlastně víš?“

„Nedotýkej se šicího stroje!“ zopakoval mechanicky, stupidně, a jako když dochází film v cívice. A na nic „podrobnějšího“ se veliký vypravěč na kolenou nezmohl. Jeho „nažhavené“ pero vystydlo. Ale co dělá TA NAŽHAVENÁ JEHLA? blesklo mnou.

Šíla!

„Dobře, nedotknu, ale co Ivana, kde je Ivana?“

Ellery neodpovídal. Tak zrazeně. Tak zmrazeně.

„Utekla někam do zahrady? Anebo co víš? Vysyp to!“

„Ale Sandy! ONA je přece TAM. TAM! Copak ti to ještě nedošlo?“

Zíral jsem na tu hvízdající mašinu vevnitř a srdce jako by mi bušilo stále prudčeji a prudčeji, ale co víc, jako bych slyšel i vzdálené bušení Elleryho srdce. A tehdy mě napadlo ono bláznivé: A co, třebas tu Ellery nemá tuhle chatrč jen tak pro nic za nic.

Ona mu slouží! blesklo mnou znovu. A naše srdce společně bušila jako perličky. Měl jsem v tu chvíli pocit, že čtu Elleryho bolavé myšlenky. A jednu za druhou, jednu za druhou. A říkaly mi, že je ta chata jenom jeho srdce... Srdce uvnitř s Ivanou? Anebo snad... „Uvnitř s váma, a kdo ví, třeba jste opravdu jen a jen díky tomu zůstali AŽ DOSUD mými přáteli,“ blekotal. Ale ne! To už jsou jen mé sny, vždyť on stojí tamhle a JINAK na mne křičí: „Kam to běžíš?“ A ještě: „Ne, nevstupuj... Ta maska tě...“

Ale já, nedbaje hrůzy, nedbaje varování, vrazil jsem „srdnatě“ (jak Ellery psával ve svých příbězích), „srdnatě a chrabře“ jsem vskočil znovu do chatrče. A jak jsem očekával, svět se zase rázem zastavil. Strnul. Přestal se točit (hele, zastav se, ty zeměkoule, jo?).

A naráz NÁRAZ – a znova mě obalilo tak mrtvé ticho. Hvízdání ustalo. Zbyl jen pochmurný poklid! Ten tu vládl. Dál. Spolu s mravenci: inu, jako bych jenom na té kratičké cestě mezi oknem a dveřmi přeskakoval z času do času.

Třeba z dávné minulosti – do teď. Nebo ze současnosti až do dávné chvíle jakéhosi prastarého zločinu, jenž se tu možná udál. Kdo ví. To byly pohyby, ale tato naprostá nehybnost NYNÍ mě deptala.

A i celá za zahrada okolo zůstává jako z kamene! pomyslíl jsem si. A Ellery je zas hadrem. Stál jsem na prahu a tady v chatrči SE TAKÉ STÁLO – NA MÍSTĚ, a už žádné šití. Zastávka stroje! A není ta jehla dokonce i zlomená?

Váhavě jsem natáhl krk. Blížil jsem se jako žirafa ke stroji. Nebo spíš plížil. Opatrně jsem se přikrádal a brodil se přitom vrstvami prachu a mrtvých mravenců. Okno v pozadí bylo tak bílé. Tak prázdné. Teď již bez Elleryho siluety. A já už stojím skoro nad strojem. Cha chá! A KDO že mě to ZDE měl vlastně zabít? ušklíbl jsem se najednou vítězně. Ho ho. Ten Ellery je ale strašpytel! Zblbl holt ze svých povídek. Nejspíš. Chudák. A že mě může ohrozit tenhle stroječek pro švadlenky anebo stupidní maska? Dobřej fór.

A pohrdl jsem obojím, tak jako tím zbabělým pisálkem, ale tu měsíční světlo tak nějak ztvrdlo... a jako by to najednou už ani nebylo světlo, jako by se z něj stala neproniknutelná, stříbřitá zeď tam za oknem, jen svisle hladké a bílé kluziště. (A jak dopadl ten hokej? ptala by se Ivana unaveně...) Tu jsem ale na „ledové ploše“ už rozeznal pár vypouklin... a jakýchsi prohlubní, až se vynořily nebo spíš vytvořily dohromady tři černé otvory a JIMI i obrovská stříbrná tvář. A TO BYLA TA ELLERYHO MASKA.

Jen pitvorně zvětšená! Byl jsem si tím jist.

Hleděla na mne tak najednou a tak bezhlesně a její ústa se pitvorně usmívala, a nejen to, on se ten obličej z měsíční mlhy honosil dokonce i jakýmisi RTY. A ty rty se, teď jsem to viděl, vydouvaly – a zase propadaly... Ty rty se špulily. Protože nejen stroj, ale...

TO TA MASKA PO CELOU TU DOBU TAK TENOUNCE HVÍZDALA!

Z jednoho koutku jejích úst jako by jí volně splývala pavučina. Díval jsem se. Za levým spánkem jsem zahlédl hrozně vzdálené vršky tisíců. Obličej zíral do chatrče, jako byste otevřeli rozžhavenou troubu. A zíral na mne. Ale i přitom se ještě stále měnil a dotvářel, až jsem to najednou pochopil.

ANO. BYLA TO ELLERYHO TVÁŘ!

V panice jsem se od okna otočil – a TAM stál už jen ten šicí stroj. Tvář venku se měňavě hýbala. Stroj ne. ALE CO, TŘEBA JE V POHYBU, A JEN TO NEVIDÍM. Vidí to třeba jen on: tenhle obří Ellery za oknem! Tedy přelud Elleryho...

Jistě, je to jen halucinace, musí být, ale stejně... Jen se ještě RYCHLE podívám na TENHLE STEHY PROŠITÝ CÁR LÁTKY TADY – a pryč! Jen se ještě podívám! V týle jako bych ale už cítil vpalující se žár z očí netvora. Avšak zvědavost byla silnější. Skočil jsem k šicímu stroji... a... zavadil o jednu malou jeho zásuvku. Povytláhl jsem ji... a na dně spatřil dvě úplně malé, zato však nesmírně pečlivě vymodelované figurky.

Byli to ti panáčky z domku počasí.

Tedy ta Ivaně tak podobná panenka – a panáček...

Ale ne, to byl jen první dojem. A můj omyl. Byla to právě Ivana! A byl jsem to i já!

Stál jsem tam.

Tak TÍMHLE si nás Ellery připoutal! pochopil jsem to pohoršeně. TAK TOUHLE MAGIÍ! TEN LOTR... A MY TO NEVĚDĚLI! Po celou dobu ne...

Hlavou se mi přitom promítal film o jakéms takéms přátelství s ním a vybavily se mi věci, o které se Ellery vždycky zajímal. Bylo to psaní, byly to knížky, byly to ale vlastně i Ivaniny starosti. A NAŠE starosti. Její – a mé a taky „naše dobrodružné výpravy“. Zajímaly ho někdy i různé naše žerty, často už dost zažité, a teď jsem zpětně viděl, že někdy i všelijaké ty tajnosti. Ano. Tak rád o nich psal.

Zvědavec. A teď jsem to teprve pochopil, že snad i skrytě žárlil na všechny ostatní přátele nás dvou. A že také stál o rady, které jsme mu byli s to poskytnout na oplátku za ty jeho. Zajímal se i o zajímavou Ivaninu práci – i o tu mou a jistě stál i o pár jejích úsměvů a doopravdy psával o tom všem zaujatě a snad to jediné, o co se u nás dvou nikdy nezajímal, byla naše případná zrada.

Až tady nad tou povystrčenou zásuvkou jsem si to všechno uvědomil, protože přede mnou odpočívali ti dva „regulátoři počasí“. A oni byli... Pojistka ne snad proti sebevraždě, ale právě PROTI té naší zradě, jak by to pošetilý Ellery určitě v duchu pojmenoval, i když by to žádná zrada nebyla.

Ne, vůbec nic jsme mu nedlužili!

A já chytil jako v mráкотách onen cár nad oběma figurkami, že ho povytáhnou zpod jehly... a že do něj ty figurky tak nějak zabalím, aby zůstaly skryty světu, lépe než doposud, ale cár se za něco urputně držel. Jako drápkem. A ostatně, on to ANI NEBYL ŽÁDNÝ CÁR!

Byla to docela placatá, hadrová panenka.

A tisíc stehů a sto stezek nasázeno v ní. Jak šňůrky od mravenčích nožek...

A ty stehy STAHOVALY tu látku. PROŠPIKOVÁVALY ji – a krutě reznou nití. Provrtávaly panenku skrz naskrz, a ta tu ležela mrtva, jakoby udolána, zkrátka prošita a probita, obětována a ukřižována. Tak důkladně. Až jí to skoro zašilo obličej.

Ale já Ivanu stejně poznal.

„Pane bože. Co jsme ti to jen udělali.“

...

A PAK UŽ JENOM TMA.

A z ní vlídný hlas Elleryho, který se mnou neomaleně cloumal. „Ten alkohol tě, Sandy, poslední dobou nějak zmáhá...“ zahučel... a já otevřel oči a spatřil jsem ho a nad jeho ramenem i... Tu STRÍBRNOU MASKU.

A mráz mnou projel. Děs jak říčka. Hypnotický potůček ze vzdouvajících se mravenců. Masku ale visela poklidně – tam vysoko na zdi vedle vyřezávaných hodin. A zůstávala němou svědkyní uplývajícího času. Ano, stárli jsme. Všichni. Jen ona pouze visela – a usmívala se. Ohyzdně. Byla věčná.

Ale že by se mi zdála být i nějakým posmrtným odlitkem Elleryho údivu? Ne, to ani náhodou. Nebyl to Ellery. Spustil jsem oči z té cizoty výrazu a...

„Kde – je – Ivana?“ zeptal jsem se. Už tradiční toť otázka.

„Určitě dávno doma,“ odtušil Ellery. Aspoň v jeho povídkách obvykle stávalo „odtušil“.

„Doma?“ Nedokázal jsem to pochopit. Jako i mnoho jiných věcí, které se dotýkaly žen...

„Ano, doma. Chtěl jsem, aby tu přespala tak jako ty, ale něco jí asi přeletělo přes nos, možná zahradní netopýr anebo skotačící Pergla, nevím, ale znáš ji. Prostě viděla, jak jsi tu klidně usnul jako batole, zatímco ona se TAM v zahradě tak snažila, zatímco ona TAM nejspíš umírala hrůzou – až tam vzadu, u chatrče... a to se jí dotklo nebo jí to asi přišlo líto, anebo já nevím, prostě se urazila – a odjela.“

„Že odjela? Domů?“ opakoval jsem nedůvěřivě.

„Jo. Rozhodně směrem na Lítice.“

„Ale lítost nebyla na místě.“

„To vyprávěj jí. A o jaké LÍTOSTI to mluvíš. Vlastně byla spíš LÍTÁ.“

„Rozlícená?“

Přikývl. „Jo. A lítala v tom, anebo jak to říct. Pajtlovalo to s ní. Pěkně. Ale jinak měla jako vždycky všech pět pohromadě, to si zase nemysli.“

Hořké cynikovy žerty? Ale ne. Všecky ty mravenčí mlhoviny se mi však v hlavě seskupovaly jen pomalu. A genius loci...

„Takže... Takže to ale dokázala.“

A oba jsme pohlédli na masku. Smála se nám.

„Tohle tedy ano,“ uznale přikývl. Škubl jsem sebou najednou – při vzpomínce: „Ale počkat. Ellery! A co ty stehy?“

„Stehy? Jaký stehy, propána?“

„Ježíšikriste, Ellery, copak ty to nevíš? Měla jich v sobě nejmní milion.“

„Našito?“ Zaváhal. „Aha. Něco se ti zdálo. Poslyš, brachu, ty ses fakticky opil. Ne, nevrť hlavou! Copak si nic nepamatuješ? Sotva se Ivana vydala do zahrady, sotva si vyšlápala pro tuhle masku, tak ty jsi tu začal přecházet jako tygr v kleci a pořád a pořád jsi jen koukal tamhle na hodiny. Sandy, nezlob se na mne, ale já to pozoroval. Zatímco tys přitom... Upíjel a upíjel a byl jsi z té její výpravy úplně hotovej a podle mého názoru i proto, že by ses tam sám jít bál.“

A já jsem tedy, jestli si vzpomínáš, přestal po chvíli psát a pokusil jsem se tě uklidnit. To už taky nevíš? Přece se mi to povedlo docela slušně! Ne? Vždyť ještě nebimbala půlnoc, a ty už chrupal jako děcko.“

„Ale proč mi před očima šermuješ tou tužkou?“ vyjel jsem na něj.

„Promiň, ale chci si udělat pár poznámek.“ Změnil tón, už mě nekonejšil. Zase se odlidštil. Ztvrdl blíž ke křemenu. „No tak povídej. CO se ti vlastně zdálo? Co si vlastně z toho snu... pamatuješ?“

A to byl celý on. Ellery Harkins, brakový spisovatel. A tak jsem byl doopravdy donucen vykládat mu své sny i nesny, a až nakonec... jsem se ho odevzdaně, zdeptaně zeptal: „Takže tohle TAKY zpracuješ?“

„Ani nevím,“ pokusil se o stupidní fór. „To záleží... i na počasí.“

A já už si ZASE vzpomněl na onen kýčovitý domeček pro panáčka a panenku – stál tam venku na římse. I na divnou zásuvku šicího stroje, na onu postýlku, to pro ty dvě figurky. Pro mne – a pro Ivanu.

„Lépe se zpracovávají VLASTNÍ sny,“ konstatoval Ellery. A slyšel můj povzdech.

„Aha. Ale jestli to přece jenom sesmolíš, Ellery, tak to koukej publikovat i pod svým jménem, jasný! Jsem přece spoluautor. Nebo ne?“

Díval jsem se na něj zpytavě. Ošival se. „Jsi. Ale já přece píšu ty braky výhradně pod pseudonymem.“

„Tak chci taky mít ještě jedno jméno.“

„Ale neblázni.“

„Věřím, že je udílení pseudonymů jednou z věcí tvé každodenní činnosti,“ vzpomatoval jsem se konečně definitivně z polospánku. „Ellery!“ zažadonil jsem už bez vši zloby. „Vymysli mi nějakéj...“

Zaváhal. Na pět vteřin. „A co třeba... Sandy Stilbury?“

„Mhm. To nezní nejhůř. A jak by to asi CELÉ vypadalo?“

Odkašlal si. „No, na titulní straně by stálo třeba: HVÍZDAJÍCÍ CHATŘČ. Napsali Sandy Stilbury a Ellery Harkins.“

Naposledy jsem zívł. „Fajn.“ Měl jsem se k odchodu. Vřak bylo ráno. „A už mář vymyšlenou i první větu?“

Podal mi řlutý, vlastnoručně nalinkovaný blok. Na první stránce stálo: „Venku byl mokřý a chladný večer. Rolety opuřtěné usedlosti byly úplně stařeny.“ Okamžiček jsem na ten začátek tupě civěl – a pak povídám:

„Ellery, dej sem tu tuřku. Tohle je pěkně blbej začátek.“

„Ale proč?“

„To zní moc zastarale. Takhle už se dneska nepíše. Natoř na začátku.“

„Myslíř?“ váhal.

„Znělo by to pak jako duchařřká historka z minulého století, nemyslíř?“ A řkrtl jsem obě ty věty a vepsal nad ně bez velkého přemýřlení to první, co mě napadlo: „V TEN DEN, KDY ZA NÍM TI DVA PŘIJELI, VYCHÁZELO SLUNCE TROCHU JINAK A TRÁVA BYLA O HODNĚ ZELENĚJřÍ.“

A pousmál jsem se: „Tak mář teprve dobrej začátek.“

Ellery to ale asi moc nechápal. Četl si onu větu marně. „Jsem přece spoluautor, anebo ne?“ chtěł jsem se ujistit. A tu se ozvaly rány a Ellery řel i tomuto RÁNU otevřít.

„Ahoj!“ vyhnula se mu vřdy velmi rychlá Ivana. A řla přímo ke mně. Pocítil jsem úlevu, až skoro nekonečnou – spolu s tím zvonkem jejího hlasu. S tím klíčkem. S tou lžičkou... To Ellery byl spíš překvapený: „No ne, ty ses vrátila?“

„Jako svůj DUCH snad nevypadám.“

Nevypadala. To jen pořetili spisovatelé ze sebe při psaní vytvářejí DUCHY, pomyslıl jsem si. Aby v jejich podobě prořili všeka TA ROZMANITÁ DOBRODRUřSTVÍ V ZAHRADÁCH...

TO DĚLAJÍ JEN VE SVÝCH PŘEDSTAVÁCH! odpálila by jistě má Ivanka míček s podobnou úvahou. „Ellery, Ellery, ty řižeř v iluzích.“ Minula ho jako zmuchlaný kousek papíru a řla si pro mne. „A kdo řije v iluzích, nemívá obyčejně obě dvě nohy na zemi,“ mudrovala už zase. „A kdo nemá obě dvě nohy na zemi...“

„...nestojí klidně!“ pípl nedotčeně Ellery.

„Přesně!“ Nakřčila nos. Rozhlížela se. „Sandy!“

„Ahoj! A co je? Dnes přece nemusím do práce!“

Opravdu bylo volno. „Pořta mě přece čeká až zítra, ne?“ Připomněł jsem jí to.

Zaváhala...

„Vy se tam stejně flákáte. To já mívám rozešito najednou i šest kostýmů.“

A stála tam jaksi plná života – v tom ránu, Pergla jí předla v náručí a TEN JEJÍ nový kostým, co si na sebe natáhla, byl křížem krážem prošit tím nejvynalézavějším vzorkem z nekonečného množství těch nejúpravnějších stehů.

STROJ NA VRAŽDY

(Tento příběh necht' je připsán britskému filmovému herci Siru Peteru Cushingovi.)

1. Dům pana Stilburyho

JAKO STŘELA se poslední poštolka světa spustila k osamělému domu pana Stilburyho.

Skoro jako by na horní okno té otlučené, napůl rozstřílené věže nalétával kamikadze. Země okolo byla holejší než kulečník a stavba z ní trčela pevně, skoro jako nějaký válkou pokořený Gibraltar. A ten pravý britský Gibraltar už byl pokořen v době, o níž píšeme.

Okno se k poštolce blížilo, leskle jí vycházelo vstříc, rychle jí rostlo před očima.

*„Rostl i ten otvor
v skleněné tabulce,
ten otvor úděsu,
ta díra po kulce...“*

zpívala by si poštolka možná, kdyby byla člověkem, hluboko ve svém ztrápeném nitru, protože už nebylo proč žít a mraky podobné kořenům svázaly od požárů zarudlou oblohu a svět se stal během pouhých pár dnů ztracenějším než oněhdy plukovník Fawcett v brazilské džungli. Snad sekundu před smrtícím nárazem se však umírající pták (diagnóza by zněla: virus zvířecího šílenství popsáný poprvé roku 2011 – a okamžitě podchycený a využitý armádou) přece jen těžce zvedl a o vlas minul zdemolovaný cár střechy s pokroucenými zbytky antén... (televizní vysílání jako jedna z mála věcí přežilo všechno).

Pták se vzdaloval. Za divně blikotajícím obzorem cosi dunělo. A stále ty plošné záblesky... VYPADALO TO TROCHU JAKO V HOROROVÉM FILMU, jak si uvědomovala pozorovatelka, která bude už za malou chvíli popsána: Pláně a tamhle tělo člověka hnijící mezi dvěma smrčky a mezi svačci chvějícími se ve větru... a už jen červi, co se zavrtávají hloub a hloub, zatímco ta šílená poštolka stoupá k zenitu a na sítnici ptačího oka se ještě zachvívá OBRAZ.

Obraz vnitřku domu ctihodného pana Stilburyho, kalný to výjev, který na zlomek sekundy poštolka zahlédla tím poraněným oknem.

2. Vevnitř

Obyčejný obývací pokoj byl plný haraburdí a konzerv, z nichž některé byly otevřené. Angorské kotě v klidu předlo na smolně černé rohožce. Nůž ležel na prkénku mezi nedokrájenou cibulí a vedle starý kotel a osuška a násada hrábí a hřebeny a šminky a ženské šaty a nějaké videokazety a regály plné knížek. Ty tu ovšem zbyly ještě po panu Stilburym, sběrateli zvláštních básníků, mecenáši a filmovém historikovi.

A dál? Suchý vánoční stromek stál surreálně v opuštěné vaničce. Prázdná! Holčička žijící nějakou dobu v tomto domě zemřela na Speedyho syndrom a její rodiče byli tehdy zcela zhrouteni, ačkoli ona nemoc počala hned počátkem války tolik dětí. Na oprýskané stěně visel naivní obrázek od českého malíře Čecha (optimistické Dobývání vesmíru) a dva rádobý okrasné chomouty, to vše nad nejmodernější samonabíjecí puškou, a mezi tím vším prve poštolka zahlédla i bezhlese běžící televizi a – skoro dojemný pár figurín.

Figurín z vosku? Ne. Byli to lidé.

3. Mrtvi a pohřbeni

Seděli strnule. Jak panny z výlohy, mohlo by napadnout nejen onu nakaženou poštolku. Muž a žena s tvářemi vašich přátel – anebo lidí, s nimiž byste rádi poobědvali, ale ty obličeje byly jaksi nervózně napjaté, až k prasknutí, skoro jako by už co nejrychleji toužily proltnout se pryč odsud, asi do některé vlídnější dimenze. Ano, utéct nejradši do jiného vesmíru...

Ona byla hezká, ale více než z poloviny jejich láskou, to bylo patrné. Povadla by zaručeně, kdyby ty dva válka „rozesadila“. To se, chválabohu, nestalo.

Dlouho seděli velice těsně bok po boku, ale ona před chvílí vstala a nervózně přecházela po úhledném koberci, přistoupila opatrně k oknu, jako by někoho vyhlížela, a hrála si přitom nepřítomně se šňůrkou od rolety. Cvrnkala do ní palcem a pak ukazováčkem a pak oběma prsty současně a pak si sedla do nejzapadlejšího kouta pokoje. „Už mě bolí zadek.“ Měla světlé, kupodivu čerstvě umyté vlasy (skoro jako by se opravdu vše odvíjelo v trochu kaširovaném filmu) a ty jí hebce padaly na útlá ramena a pravděpodobně voněly. Oblečena v černém – a přece celý její dívčí zjev neuvěřitelně kontrastoval s temnou pustinou pod okny... Sevřela si skrčené koleno propletenými prsty a upírala oči přes pokoj – na svého muže. Oba strnulí, stále v póze, v níž je jaksi „vyfotografovala“ umírající poštolka. Byli beze zpráv a bez pošty. Bez telefonu, bez jakýchkoli kontaktů s okolním hořícím světem, s městy v plameni za obzorem, s hořící žirafou v lidmi uzamčené a zapomenuté zoo... Optimismus naivního Čechova obrázku z dávného roku 1994 se nepotvrdil. Místo dobývání vesmíru došlo k realizaci něčeho horšího... Vtom na rovině v dáli cosi explodovalo. Asi nějaký další, nový stroj na vraždy. Ani už sebou neškubli. Jako UŽ PŘEDEM mrtví.

Mrtvi... a pohřbeni. Zaživa. Jmění a zlato už toho roku nebylo nikomu moc platné, ale oni se na sebe dívali bez hlesu a až jaksi alchymicky zlatě mlčeli. Z celého jejího vzhledu vyzařovala odevzdaná únava a on se zdál prostě rezignovaný. Ale současně jako by ještě na něco čekali.

Na něco – nebo na někoho. Najednou vzdálená kanonáda ustala. Ticho. V pokoji stále běžela televize, ale její zvuk byl úplně stažen. V posledních měsících si Ivana zvykla sledovat televizní seriály bez něj a bylo to svým způsobem poučné. Alespoň tedy pro Ivanu, zatímco Ivan se nejvíc rozesmál, když si naopak někdy nechal jít jen zvuk... Donekonečna nastavované příběhy mu pak připomínaly parodii sebe samých a dal se tak vydržet i prastarý Dallas a samozřejmě že Fawcettovo znovuzrození a taky Bludný Traven i Pošťák i Zběsilý zabíječ Ratkill. A ona zas preferovala starého osvědčeného Hitchcocka. A nazelenalého Rogera Cormana a horory s hučícím snopem ohně na konci a pak taky něžně milovala filmy s těmi zvláštními muži, jakými bývali Béla Lugosi ve vampýřím plášti a němý Lon Chaney a potácivý Boris Karloff a rázný Sir Peter Cushing. Ano. UŽ POUHÁ CUSHINGOVA PITORESKNÍ FILMOGRAFIE uváděla Ivanu do vytržení. Ne snad nábožného, ale uváděla... Tím, jak připomínala báseň. Řádka těch filmů byla osobitým a nití podivuhodné náhody po léta bezděky konstruovaným strojem na vraždy. Ačkolí však ten stroj Ivanu vzrušoval, zůstával na rozdíl od války nevinný.

A romantická naivita a vysněnost artefaktů spojených s Draculou a Frankensteinem a s doktorem Jekylllem a panem Hydem a s Fantomem Opery a s vlkodlaky a s Neviditelným nechávala Ivanu zapomenout na skutečné vraždění a znásilňování ve světě okolo – a podivuhodně ji uklidňovala. To byly její tůně, tyto prastaré horory. Zнала jejich cenu, která s časem... kupodivu rostla, a v některém z oněch mikrosvětů naivity a poezie bych vlastně docela ráda bydlila, říkávala si. „Stala bych se tam krvavou princeznou upírů anebo ledovou královnou uprostřed pláně bičující vichřice, tou královnou, která rozetne každý spor jediným švihnutím ledového meče.“

Připadala si po takových filmech čistá, ba jaksi až celuloidová, a myla si pak někdy dlouze své krásné vlasy. V tichu. Jindy si beze zvuku pouštěla až na začátku války dotočeného Pošťáka (77 dílů) a obzvlášť se jí zamlouval Zinaidin milostný trojúhelník (69 dílů), při němž se navíc bylo možné dobře věnovat i méně „smysluplným“ a smyslnějším záležitostem. Ale teď se ti dva už nevěnovali vůbec ničemu.

Aspoň navenek ne. Mlčeli... a byli unaveni dokonce i písničkami. Už neposlouchali ani Deep Purple, ani Richarda Wagnera, už v televizi nevnímali Hitchcockovo Psycho, které právě začínalo pověstně navazující sérií záběrů a scén – nájezdem kamery na okno se šťastně a mírumilovně se milující dvojicí. Ne, už neregistrovali často ani sebe navzájem, ačkoli by vám to jistě rozhorleně popřeli. Žili v izolaci. A žili tak už dlouho. Nejen bez telefonu a bez pošty, i bez přátel – a tuto svoji situaci si v duchu znova a znova jaksi drmolivě formulovali. A že zůstávali pasivní? A pošetilými diváky vlastního osudu? Víte, z domu pana Stilburyho nemělo cenu vycházet – a i kdyby vyšli, kam by se vlastně vydali? Kam by směřovali přes pláň? Do pekel? Nebo do skutečných hororů?

Zde nahoře v domě se to Ivaně zdálo ještě pořád ze všeho nejlepší. Bylo tu relativně bezpečno a útulno. I díky mně, věděla. Bylo zde fajn – A ZNALI TO TU. Často se tady na sebe i usmáli. Často se stále milovali, často zkoušeli dělat všechno možné, ale... Ale už to trvalo dlouho. Příliš dlouho... I jejich kotě usnulo... A jejich miminko, tenkrát... Teď seděli proti sobě s rukama v klíně a jejich čekání viselo v duté mezeře uprostřed a bobtnalo – v tom mrtvém prostoru mezi dvěma živými.

Ne, nepřipadali si sami. BYLI sami.

4. Ivanova katastrofická tabulka

„Nikdy nepřijde,“ prorazila pak Ivana tabulku ticha. Zkřehle. Maličko potřásla hlavou a vlasy jí sklouzly na jemné čelo.

Neodpověděl. Nepřestával se na ni dívat. „Mohli bychom zase...“

Zavrtěla hlavou.

Nehýbali se. Dívali se přes pokoj sami na sebe – a čekali. Čekal tak i jejich osamělý dům... Dlouhodobě jim ho kdysi propůjčil jistý pan Stilbury – a to na Lorencovu přímluvu. Ivana tenkrát čekala dítě, onu holčičku, a tak se nadšeně nastěhovali do tohoto vykotlaného zubu pláni nad prý neprobádané sklepy s rozmáhající se plísní, do domu v knihovně s pohřešovaným Ambrosem Biercem i nenapodobitelným Bradburym i asexuálním Lovecraftem, a hlavně s obrázkovými filmovými slovníky, těmi úplnými básněmi v próze – jak je aspoň Ivana vnímala... A dům svůj pár přijal a Ivana se ho hned tenkrát pokusila zútulnit, a jak vidíme, zvládla to, ale hned pak svět zešílel, a tak nyní zútulňovatelka seděla se svým mužem TADY VEVNITŘ a smyčka rozlícené války se okolo nich zvolna, ale neúprosně stahovala. A věru že to nebyla smyčka filmového pásu...

Zardousí nás! pomyslil si snad už po sté Ivan. POHŘBÍ NÁS TO TADY. Jestli on nepřijde... Čekali na Lorence.

Čekali vevnitř a venku bylo zatím CHLADNO. Na pláni se vlnily svačce. Jako mžitka před okem se šikmo přes okno mihl netopýr. Zlověstně POSLEDNÍ netopýr (čas poštolek už byl odvanut), anebo to byl upír? zasnila se něžná přítelkyně vražedných filmů... Ale ne... Vampýři, ti nevládnou válce, nýbrž jiným dimenzím... JINÝM VESMÍRŮM. Tím si byla intuitivně jista. A jen ony rozskřípané brány do těchto těsně sousedících prostor zatím nenašla, protože červí díry pro poutníky snad zejí dokořán jen ve filmech... Některých...

Hitchcockovo Psycho zatím bezhlesně pokračovalo v surově zaškrcené televizi. Ticho jako před explozí. Zeměkoule se, aniž to pozorovali, stala přefukovaným balónkem – a prásk! Rozletí se. A prásk! Další planeta jak biliárová koule zmizí v propadle kosmické historie.

Tak adié a s něhou, ty má zeměkoule. Na kulečníku okolní širé roviny se zatím šátravě stmívalo.

„TO pod mými okny,“ šeptala si. Po pláni bezhlesně putovaly kolony stínů. Jejich rozmazané kontury jako by prosakovaly právě z nedobytných světů „za záclonou“. Ze Země mlhy jakési, anebo jen ze srdce jejího dívčího snu? Rozhodně viděla obrysy Frankensteinových netvorů, kráčely k ní v plošných záblescích prázdného nebe. Zdalipak i v jiných dimenzích mají ve zvyku se odreagovávat válečným běsněním? pomyslila si Ivana. Otřásla se chladem. Proč to? Protože v mozku mi šátrají prsty jiné dimenze? Ale nestačí jim síly, nedokážou mě obalit a unést pryč. Ty prsty se dotýkají inkriminovaných míst až příliš lehounce... I tak jsem vzrušena.

Řasy mraků, rozčesané neviditelnými hřebeny času, plynuly po nebi zvolna k zarudlému západu a do okoralé stěny domu se opřel studený vítr. Poštolka, která tudy proletěla, už byla daleko – a mimoto a především – mrtva. I malý netopýr umíral. Za strašlivých bolestí. I veškerá láska jako by dodělávala v tomto světě. Láska s veškerými svými feromony.

Ivana snila, Ivan teď v duchu sečítal. Semena písku v neviditelných přesýpacích hodinách svých vzpomínek. A takto vypadala ta JEHO mužně REALISTICKÁ tabulka:

1976	<i>poprvé registrována tzv. nemoc legionářů</i>
1978	<i>syndrom toxického šoku</i>
1984	<i>brazilská skvrnitá horečka</i>
průběžně	<i>AIDS</i>
1998	<i>Speedyho syndrom bleskového odumření tkáně</i>
1999	<i>tzv. Nostradamovo smrtící trauma ve spojení s infekčním řetězcem</i>
2004	<i>Ozzyho úchylka</i>
2005	<i>syndrom televizního přesycení zvaný Troškinův seriál</i>
2006	<i>tzv. Arančin sexuální syndrom</i>
2007	<i>Maska šarlatové smrti (nečekaná exploze hnisavého moru jako vystřižená ze známé povídky Edgara Allana Poea)</i>
2008	<i>Feromonie A (tzv. Lorencovy nepotvrzeně dimenziální propady)</i>
2009	<i>Smrtící krysí rýma zvaná Herbertova (podle britského spisovatele)</i>
2010	<i>Lovecraftův syndrom vražedné xenofobie (tzv. ARKHAM KILLER)</i>
2011	<i>Feromonie B zvaná zvířecí šílenství</i>
A 2013?	<i>Jistě přijde čas „vyzkoušet zase něco nového“</i>

5. Oni dva

Ivan byl lékař. Praktický. S hlavou plnou podobných tabulek. Sledoval vývoj světových událostí bez falešných klatek na očích a bez Ivaniných kolébavých úniků do světa filmů. Byl realista a už pozbyl iluzí a TAHLE má tabulka, cítil, jsou jen pomsty přírody lidstvu za četné ekologické mordy.

„MÁ je pomsta!“ Jako by se to skutečně rozchechtalo nad světem. Má – a to bude tanec.

Byl. Ten danse macabre. Horší než z Edgara Allana Poea. Neromantický, třeštivě surový valčík, při kterém již hvízdají rakety. A víme, že generálové už tanec smrti umějí NĚJAK vystříhnout...

A nešlo tu samozřejmě o hrůzu v Ivanině stylu, tedy jako z nějakého gotického románu Anny Radcliffové anebo slečny Clary Reeovové, blahé paměti... Ne. A nebyl to ani strach nebohého pana Edgara. Ne. Tato hrůza se lišila a nepřišla ani z Německa, ani z duše, protože byla daleko hmatatelnější, jak si i Ivan dobře uvědomoval pokaždé, když znovu objal svou Ivanu. Jakkpak by se asi TYTO hrůzy vyděšenému Poeovi líbily? ptávali se v duchu. A jak Rogeru Cormanovi, který právě z Poea stvořil tu svou slavnou nazelenalou sérii filmových hororů?

„Kdo ví,“ hlesla.

A myslila si: nu, možná by ti dva i zatleskali... Dekadentně.

Daleko spíš, věděla, by se však i oni rozječeli „vřeštivou hrůzou“ (jak se s oblibou vyjadřoval jejich kolega H. P. Lovecraft). Tak snila. Ivan zatím vzpomínal, jak vlastně na virovou pomstu reagovalo skutečné, nefilmové lidstvo...

A jak? Inu, jeho vědci viry postupně pochytili a každé položce Ivanovy tabulky přidělili inventární číslo. A nezapomeňme přitom na laboratoře vojenské. Tam i tam s nákazami manipulovali, a to vcelku se slušnou fantazií, a nakonec každou takřikajíc zapřáhli do postroje a popohnali bičem. Viry přibývaly. Až se jednoho krásného rána mrskalo v láhvích už příliš moc džinů. Stáli za válku – a došlo k ní a válka bláznům u tlačítek přetekla přes hlavu jak jez. Rozšuměla se od obzoru k obzoru.

Ivan nikdy nebyl optimistou... a ani mužem bez informací, takže ji už nějakou dobu čekal, ale když k ní došlo, stejně úplně nechápal... Třeba proč ani po vyčerpání tolika jejích variant už nenastává odliv a smír? Proč dál vraždění? Je snad zaklet setrvačnický zlovolného stroje tam vevnitř v každém člověku? Někáký setrvačnický stroje na vraždy?

Pousmál se... když si náhle vybavil dávnou spolupráci s Lorencem, snad pitoreskní spolupráci, ale zároveň i trochu dojemnou... Jistě, po seriózně vědní stránce to byla katastrofa a Ivan tehdy prostě MUSEL z laboratoří odejít... ale jinak měl Lorence nedáale rád - rozhodně se mu tedy vždycky vděčně zasmál.

A Lorenc? Označoval se a snad i považoval za exaktního vědce. Právem? Posuďte sami. Využíval (kupříkladu) k uvolnění jistých řetězových reakcí přepjaté deklamace a silně patetické recitace, při které poněkud připomínal Salvadora Dalího, a procesy nedozírného dosahu startoval zásadně za pomoci tzv. efektu naslepo tažené karty. A navíc byl alchymistou. Lidské a strojové se při jeho pokusech nepostřehnutelně prolínalo a stal by se nepochybně i geniálním konstruktérem všelijakých kyborgů, kdyby... kdyby jenom nebylo těch nešťastných feromonů...

Ano. Feromony. Těmi byl Lorenc posedlý. Odhodlán okovat ony „blechy“ – a zkrotit. Sice neměl ani korunu, ale od toho tu byl pan Stilbury, už zmíněný, o němž už jen stručný dodatek.

Stilbury se zdál typickým mecenášem, ale byl hlavně sběratelem. Své zájmy však dost střídal. Někákou dobu kupříkladu pilně sbíral černobílé filmové horory, ale pak zas jen snímky dávného pokleslého režiséra Eda Wooda... a poté pro změnu kompletoval hudební dílo Richarda Wagnera – tehdy se dokonce Ivanovi pokoušel vyličít skladatelovy trojúhelníkové vztahy k ženám... Hned nato však Stilbury začal nakupovat úplně jiné básníky... a právě přitom „sebral“ kdesi i snílka Lorence, aby pak jeho sny blahosklonně, oddaně a bezelstně financoval... A co hlavní, aby jinak tohoto „laboratorního básníka pseudovědy“ nijak neobtěžoval a ponechal mu naprostou volnost bádát. A Lorenc následkem toho brzy konal divy pravého udatenství. Na poli vědy tedy určitě.

Svou ženu touto blahovůlí už sice Stilbury zachránit nemohl (umořila ji právě Feromonie A), ale proti nemocem chtěl i dál bojovat všemi silami, a tak to dělal: „Budu podporovat váš výzkum, Lorenci, protože mi, nemohu si pomoci, připadáte geniální.“

Ve Stilburyho Kynžvartských laboratořích od té doby panovala poklidná a domácká atmosféra... A přece dnes lékař Ivan svého útěku tam odtud nelitoval. Kdyby zůstal, Lorencovy zcela nekonvenční nápady a postupy by mu totiž nejspíš rychle roztržily celý jeho vysokoškolskou katedrou zpřehledněný svět a Ivan by se pak musel vysmát všem svým až dosud pracně nabytým znalostem. A to tedy ne, řekl si. Navzdory Lorencovi si uchovám svůj střízlivý úsudek. A Ivanu. Spojoval to i s ní.

Nicméně když se teď podíval přes pokoj na její útlou, schoulenou postavu, na její hubené paže a hezké nohy (ty pavouku! škádlíval ji) a na Ivanin zvláštní nos, zatoužil po ještě jednom útěku. Ne samozřejmě od ní, když mu až dodnes voněla přes celý pokoj (a zase ty feromony!), toužil náhle po útěku S NÍ – pryč odtud ze Stilburyho domu. A vůbec, nejen to, nejvyšší čas se sebrat a nechat i celou tuhle zlobou prožranou planetu na holičkách, zabloudit si v duchu Ivan. Představoval si, že v nějaké sci-fi by zeměkouli opouštěl vcelku bez trpkosti a snad i nonšalantně. S britským klidem a rozvahou, protože i s vírou. Než válku, let k jiným planetám!

A v co Ivan věřil? Nu, jistě NEJEN v jiné dimenze... Ale ty námi asi opravdu prostupují, a tak se s tím smířme nejen v tomto vyprávění. Některé dimenze jsou zde ovšem odnepaměti, zatímco jiné bujnými lidskými fantaziemi teprve budovány. Třeba právě představivostí nadšené filmové divačky Ivany...

TAKY ŽE TO TU OPUSTÍM! hryzal se Ivan do rtů. A jak? Snad s Lorencovou malou pomocí! Šlo by? A znovu a znovu myslel na Lorence, který mu kdysi tak moc šel na nervy, a očima současně klouzal po přitažlivé Ivaně. Sedíme tady, já a ona, jako dva zajatci a okolní zhnisanou Zem by šlo přitom DÍKY VĚDĚ odhodit jak pomerančovou slupku... A vůbec, šlo by toho... Nejde vlastně jediné, byl si naprosto jist. Opustit Ivaninu tvář.

Díval se na svou ženu a čekal a díval se NA NÍ a vysníval si za jejím obličejem celý svůj svět, jak už to muži dělávají, a měl v sobě ještě stále i všechny vzpomínky na doteky a vůně míst, která dříve neznala, až s ním, které dříve neznal, až s ní. Putovávali spolu v míru hodně po Čechách i Moravou...

A tak za nimi leželo třeba i Znojmo. S vínem, s podzemím. Nebo už zmíněný Kynžvart (nejen centrum výzkumu) se žlutým zámekem a vlněním svačků. A Ivan vzpomínal dál. I na uličky jistého dlážděného města na svazích prozářených sluncem – a hrající si děti, kde jen tohle prožili? A co Špindlerův Mlýn v Krkonoších tehdy v létě s bublající vodou pod mostem? A co na Šumavě Železná Ruda tehdy v zimě s cibulí zvláštního kostela a lyžařskými vleky, z nichž Ivaně ještě stále mává kamarádka (taky se mu líbila!)... A co cesta Českým rájem na hrad Kost a zámek Humprecht a sopku jménem Trosky? A co Praha s Podskalím a racky a Šárkou a Podbabou a pošťáky a schůzkami na Císařském ostrově, s Vltavou a Radnickými schody, kde Ivinku tehdy na jaře potkala ona kdovíkým zavěšená káva, tak dobroučká... Praha se studentskými kolejiemi na Strahově a tramvajemi a antikvariáty (ty ale hned na začátku války zmizely) a tajuplnými krysami z temnot ve stokách a posledními zbylými kiny i s drolivě pískovcovými skalami tam za Motolem – jako obry stvořenými pro Foglarovy Rychlé šípy... Ale běda, i tyto skály už byly rozstříleny. A přece Ivan jejich společnou Prahu stále viděl. Tu všeobecně známou, ale i tu pozorovanou na zcela nečekaných místech. Šlo přece i o město zachycené zčásti na zalesněných kopcích, z jejichž úbočí zvláštěně hledíte přes údolí do oken k sousedům, o město rozmanitosti, snad nejčlenitější na světě... Ale teď...

Stromy pražských strání zůstaly pouhými pahýly a prezidenta zabili, prostě zabili. Ani Hrad už není. A Ivan nad tím vším znovu cítí stín dalšího z Hitlerů, stín diktátora Feramona Meyrinka.

6. Ten Feramon tančí šíleně! Kousla ho snad tarantule – nebo co?

A Feramon Meyrink se skutečně tyčil vysoko nad doutnající Prahou a byl víc než jen nestvůrným Golem, byl víc. Zdál se sinavě bílým stvořením z konce jediného Poeova románu. Ivana se zimničně zachvěla.

A Meyrink? Se šklíbil! Tam v mlze. Tam v parách, tam vysoko nad mrtvolami a zasypaným Jelením příkopem, dnes masovým hrobem. Meyrink se vysmíval všem starým českým prorokům, protože válka překonala i ty nejhorší sýčky. Tisíckrát překonala – a ještě překoná.

Meyrink, ne však ten autor hezkých knížek. Meyrink – a jistý pan Nietzsche tohoto „obra vůle“ z hloubi dějin podpírající, i když nechtěně (to už Nietzscheho vyzkoušeným dějinným údělem). A Blaničtí rytíři? ptáte se. Zřejmě nikdy neexistovali. Zlo tak dosáhlo svého. Tyran DOMINOVAL. Diktátor. Stal se monstrem z kráteru: toho, který tu zbyl po Čechách, obrazně tedy řečeno. Prozatím.

Ivana, stále tesknící po dceře, Meyrinka v duchu také vídala: přecházet po chrupajících zádech až k zemi skloněných maminek. A šel a nezaváhal a šel a nezaváhal. Pochodoval a zase šel, a kolik politiků dějin už mu bylo předlohou a kolik ho mělo ještě následovat... Politici bývají opravdu zločinní... A Meyrink krácel po stezce lhaní a nesplněných slibů. Ale vždyť okolo brečí děcka! chtěla Ivana vykřiknout. Bylo by to zbytečné. A nikdo už nezpíval a nitro televize okupovaly seriály a cykly staříčkových hororů. A zpravodajství? Někdy už se jí zdálo fantastičtější než ty brečky.

Fascinováni vůdcovou silou a vůlí se k Meyrinkovi mnozí připojovali a Ivana už jen zasmušile vzpomínala na staré zlaté časy... Tenkrát, když ještě čínorodě roznášela poštu, když strkala obálky do domovních schránek... Tenkrát, když v práci znovu a znovu třídila milostné i nemilosrdné dopisy, když milovala se takříkajíc s razítkem... Tenkrát, než chytila chřipku pro ni tak osudnou (tenkrát ale byly chřipky ještě normální) a „náhodou“ potkala pana doktora Ivana...

A Ivan kašlal na Meyrinka, poznala to hned. Zamilovala se. A on do ní. Pak spolu žili, dnes už dost dlouho. I spolu umřeme, pomyslně si Ivana, i když teskně. To třeba už za chvíli – zde v domě pana Stilburyho, ale stejně to bude lepší, než kdybychom zůstali tam v tom světě za obzorem, kde se blýská a kde už se ani nečtou dopisy... Tam v tom světě, co už není náš, protože se Meyrinkovi úplně na pánvi rozvařil, ve světě, kde už platí jen to pitomé Ó, MY TANCUJEM ŠÍLENĚ, MY TARANTULÍ POKOUSANÍ, A NENÍ ZLA MIMO SLABOST A NENÍ DOBRA MIMO SÍLY.

7. Ivanina nekatastrofická tabulka

A tak byli radši tady. A ještě žili. VEVNITŘ.

Venku se zatím stmívalo. Okolo deváté večer vždycky nastávala hodina, v níž Ivaně nebe připadalo jaksi až do vesmíru otevřené a táhle zívající. Milovala ty chvíle. Odmala. Pak poznala Ivana a také ho naučila této lásce, takže procíťovali soumraky už vždycky společně.

Už vždycky? Kolikrát to vlastně až dosud bylo? A kolikrát ještě bude?

Ted' se řítilo ve světě všechno jaksi dolů jak volným pádem – a hrst letopočtů Ivaně zaharašila před očima. A to bude zase ta MÁ, nedoktorská tabulka! uchichtla se.

Protože na místě nemocí rozeznávala vzpomínky, dny a týdny jejich lásky. I ona byla přece lékařkou, i když jen jemu. A tenkrát, když se do ní plaše zamiloval, ještě skoro jako chlapec, ale i se vši zničující intenzitou opožděné lásky, tenkrát už se musela lékařkou stát a už tehdy se na Ivana dívala lehce přivřenýma očima přes celý pokoj – tak jako nyní - a už

tehdy si namlouvala: Však já si chlapa umím vybrat, umím posoudit... A takováto byla Ivanina „výběrová“ TABULKA:

1. *Je ten muž schopen mne neposlechnout? Ano. Tak to je klad.*
2. *Je s to se vzepřít VĚTŠÍ autoritě, než je sám? Třeba někomu jako charismatický Meyrink, anebo něčemu tak silnému, jako jsou... třeba ony FEROMONY? Nu, řekla bych, že taky jo, a to snad bude ještě větší klad.*
3. *A co legrace? Je s ním? Bezpochyby. Největší klad.*
4. *Ale věří vůbec v Lorencovy mimodimenziální propady? Věřící. Takže taky plus.*
5. *A věřím já V NĚJ? Značně.*
6. *Je Ivan něčím osobitý? Mnohým, řekla bych.*
7. *A kotě vlastní? Dokonce angorské.*
8. *A psa? Ne. Tak mu to odpusťme!*
9. *Ale hlavně: je hodný? Asi.*
10. *A upřímný, otevřený? ZDÁ SE MI TAKOVÝ.*

Ani nikdy později nehodnotila Ivana svého muže podle jiných než těchto měřítek. Byl s ní šťastný možná i díky tomu, možná díky něčemu úplně jinému. Jisté bylo, že ho naplňovala novou a novou energií, aniž se musela snažit. Svou přítomností jej dobíjela a nepřipadalo mu, že by se s ní někdy mohl nějak „zaběhnout“. Občas si tajně promítal Ivaniny vady, ale nevadily mu, dojímaly ho spíš a hrozně se jim smál a miloval ji pro ty vady snad ještě víc. Vše mezi nimi se zdálo dobré, a přece se teď oba hluboko uvnitř Stilburyho domu i uvnitř sebe samých až zimničně chvěli samotou... a v dále znovu zamručelo dunění a záblesky zakmitaly po nebi.

„Už prostě nepříjde,“ řekl hrozně sklesle.

Vtom někdo naklepal na dveře.

8. Tabulka pana Stilburyho

Mnoho dnů a týdnů předtím, vlastně ještě před válkou, seděli v potměšilé a jaksí filmově (Frankenstein!) vyhlížející laboratoři dva muži: Thomas Ripley Lorenc a pan Sandy Stilbury.

Pan Stilbury byl o hodně starší, ale jeho staroba se jako obvykle mlžně rozplývala za mračnem doutníkového dýmu. Byl, jak už zmíněno, mj. filmovým historikem... a hlavně Lorencovým mecenášem. Vůbec už toho měl hodně za sebou.

A mladý Thomas Ripley Lorenc? Nu, chtěl být v dětství Einsteinem, ale později, když vystudoval „vědy“, si často připadal spíš jako jeden z oněch pověstných vymývačů lahví a třídičů tlačítek. Jak z toho ven?

Tehdy, když si sedli se Stilburym, vládl zvláště vonný březnový den a v jeho podvečeru Lorencem poprvé prochvěl ten pocit. Vítězství?

Ne, ještě ne. Nebyl si dosud stoprocentně jist, ale i pod přísnýma očima pana Stilburyho se rozhodně poprvé cítil NA POKRAJI rozluštění... a určitě zcela kompetentní k zodpovězení jakékoli milionářovy otázky. A že tyto další TABULKU tvořící otázky nebyly ledajaké. Měly jen formu rozhovoru.

1. „Tak co? Je vás ještě Feromonie A schopna neuposlechnout, Lorenci?“ – „Samozřejmě. Tyhle viry se bez přestání transformují podle charakteru svých protilátek. Což je však pozitivní schopnost, pane Stilbury, a každá pozitivní schopnost se dá využít.“
2. „Ale co když se ta schopnost vzepře autoritě stroje? A co když se jí vzeprou samy NAŠE feromony?“ – „Ale vždyť se taky vzpírají,“ rozesmál se živě Lorenc. „Co jste si, propána, až doteď myslel, že je principem celé reakce?“
3. „Ale nekončí tady všechna legrace?“ – „Naopak. Je to báječněj fór! Sami jsme součástí stroje a tady legrace teprve začíná a pěkně šimravá.“
4. „Ale věříte vy vůbec, Lorenci, v ty své mimodimenziální propady?“ – „A věříte vy v lásku?“
5. „A věřím já ve vás? Co myslíte?“ – Na to Lorenc neodpověděl.
6. „Jste až příliš osobitý, Lorenci.“ – „To je snad klad!“
7. „Klad? A co TO KOTĚ? Co to ubohé kotě?“ – „To už samozřejmě nevlastním, ale nepředpokládám, že by se mělo TAM NA DRUHÉ STRANĚ špatně.“
8. Já vám tu vaši bohorovnou jistotu závidím. A co váš druhý pokus? Neviděl jste, co zbylo z toho kokršpaněla?“ – „Ale jistě, pane Stilbury. Viděl. Nicméně ono zvíře jsme přecenili. Nedostatek fenyletylaminu, který hypofýza odmítla vylučovat.“ Křečovitě se zasmál. „Stručně řečeno, ten pes nebyl prostě DOST ZAMILOVANÝ... A nemohl se následkem hradbou dvou dimenzí... jaksí probourat.“ Lorenc si stiskl konečky prstů citlivý nos. „A bylo to jen zvíře, vzpomeňte na Lajku.“
9. „Ale tohle se vám u lidí přihodí daleko častěji, vy blázne! A lidi nejsou psi. Ani kočky, vy bláznivý idealisto...“ „Ano, jsou horší. Toho se taky obávám. Možná nejsou už dnes schopni dost se milovat.“ A Lorenc se zachvěl, když si vzpomněl na Ivanu. Jak zvláště chodila! Pořád to viděl. Měla tak trochu magickou chuť, při které boky předbíhají tělo, takže k vám přijdou nohy a až za nimi ona.
10. „Ale tohle se vám u lidí opravdu může přihodit daleko častěji A ŽÁDNÉ VÝJIMKY nezachraňují v tomto případě pravidlo,“ zabloumal pan Stilbury svým vynálezcem. „Vzpamatujte se, Lorenci, a spalte své pseudovýsledky. Víte, co mě napadlo? Že lidi na ně ještě nedozráli. JEŠTĚ k sobě nejsou dost upřímní. Anebo, a to je horší, už přezráli.“

„Myslíte?“

„Nemyslím, to vím. Zatímco vy neznáte lidi. Jste laboratorní krysa. Lidi si strašně idealizujete, takže ve svém vynálezu chcete využít něco, co vlastně ani nemají, nebo co dávno v mládí ztratili. Zakomponoval jste do svých plánovaných reakcí emoce, které mívají spíš hrdinové z knížek, které čtete, nebo ti z filmů, které, jak já dobře vím, zaujatě sledujete. Zatímco skutečné lidstvo tlí a století za stoletím se kazí. Nemyslíte? Oni se zkrátka navzájem zas tolik nemilují. A jestli, tak jinak, než si to představujete. Bezcitněji.“

„Aha.“ Lorenc věděl, že si stejně pojede po svém.

Stilbury ale pokračoval: „Feromony vnímá každá lidská bytost individuálně a nedá se s nimi jen tak hazardovat. Vy si snad myslíte, že je zaklejte do mašiny z chromu? Že je budete ždímat z lidí jako z citrónů? Lorenci, jste blázen. Láska se nedá spoutat do žádného automatu, a jestli se o možném využití Feromonie A dozví někdo nepovolaný, pak budiž nám samo nebo milostivo, jak se říká v těch vašich naivních knížkách. A chápete, co je hlavní? Zítřka začne válka, Lorenci. Nejspíš. VY TO JEŠTĚ NEVÍTE?“

„UPŘÍMNĚ ŘEČENO, už ji taky čekám,“ opáčil pan Lorenc vcelku flegmaticky. Nevzrušeně si vzal sušenku. Chroupal. A chroupal. „Můj milý pane Stilbury. Takový menší STROJ NA LÁSKU postavený i navzdory válce... myslím lidstvu neuškodí.“ A dál si hrál na Einsteina.

„Stroj na lásku? Vy idiote. Vždyť vy jste vynalezl spíš STROJ NA VRAŽDY!“

9. Lorenc, který se vrátil z chladu

Vraťme se však k těm dvěma.

„Dále,“ řekli dvojhlasně. Do ticha. A Thomas Ripley Lorenc vstoupil do pokoje. Z chladu.

Zvedli se. S matnou nadějí. Ivana se napjatě dívala na bůhvídkde sebranou poštovní brašnu, kterou Lorenc trochu křečovitě svíral před sebou. U přezky se něco ošklivě černalo. Stroupek? Krev!

„Krev na pošťácké brašně,“ vybavil se Ivaně titul brakového filmového hororu. Tatáž lpěla i na Lorencově modrém rukávu. Možná že zabil cestou čtrnáct lidí a jednoho vládního policistu, a stal se tak bezděky sám a sám velice účinným AUTOMATEM NA VRAŽDY, ale o tom se s jistotou nedá hovořit. Teď byl tady a potlačil vzrušení.

Veškeré. Potlačil i strach. Potlačil i dojetí. Jako byl vždycky zvyklý potlačovat všechny city. Nebo skoro vždycky. Už kvůli Ivaně. Už kvůli NIM. Lorenc mlčel. Zastavil se na kraji pokoje a spíš než ty dva teď vlastně trochu pozoroval sám sebe. Z poštolčího nadhledu. Díval se a byl zvědavý, co vlastně řekne na úvod. Mdle zatím klouzal očima po Ivaně i po něm a po haraburdí, zastavil se u koťátka a putoval dále po stěně s chomouty a Ringovým obrázkem Dobývání vesmíru a lezl očima jako moucha po studeném skle oken, za nimiž dávno posli nejen poslední poštočky a netopýr... Pošta už dávno nechodila, ale Lorenc něco, co se jí hodně podobalo, asi přinesl.

„Ahoj,“ broukl Ivan.

A Ivana už se hrnula k brašně.

„Chvála bohu,“ řekla. Na dvě a půl vteřiny ho objala. Neviděl ji dávno – kdy vlastně naposled? Tenkrát jí přece v Kynžvartské laboratoři něco asi minutu předčítal, co jen to bylo? Nějaký pošetilý úryvek z okoralé básnické sbírky... Nebo snad z Příběhů Arthura Gordona Pyma od Edgara Allana Poea? Už nevěděl. Pamatoval si pouze, že to Ivanu podnítilo, aby se o něco později ke knize vrátila.

„Poslyš, Lorenci, ty sis tam při čtení ale leckde ledacos přidal,“ řekla mu. „To si vždycky přidáváš své věty mezi ty cizí, když někomu něco předčítáš?“

„O tom nic nevím.“

Byla to dávná chvíle. Asi jako onen zlatistý podvečer v Kynžvartu, asi jako tehdejší soumrak plný penízků listí a vonné hlíny. To ještě Lázně, laboratoře a zámek nesrovnaly střely se zemí, a Lorenc mohl tedy v tichu po celé hodiny čekat uprostřed rozlehlého parku s rybníčkem na místě hned vedle Metternichova umělého vodopádu. Čekal a pozoroval přírodu, ale jinak vůbec nic nedělal a ani nechtěl dělat... Jacísi chlapci, snad samým Petrem Panem vedení, vyběhli začátkem odpoledne s indiánským pokřikem k modlitebně na pahorku a minuli přitom stín kteréhosi pana Fukse, ale pak už zavládlo pod korunami lip jen šelestění. Dopadající voda vodopádku hučela v Lorencových spáncích. Stál ve stínu skalky s umělou jeskyňkou a pseudogotickou kobkou a tehdy ještě netušil, že se za pár let všechno tak strašlivě změní a on se bude muset k domu pana Stilburyho probíjet krajinou místy skoro měsíční. Nebyl včerejší a počítal už tehdy v Kynžvartu tak trochu i s válkou, ale vůbec si nedokázal představit, jak hrozná opravdu bude, a byl rád, že do budoucnosti nevidí. To se radši opájel přítomností. Tou chvílí. A vůní a smyčkami větru na hladině a vlnkou a... Čekal s kobkou jeskyně za zády a kdoví proč ho napadlo, že je na světě nejen láska, ale i „nejméně třináct milionů způsobů, jak zemřít“.

Cítil živý dech lesa, a ten les občas zahučel. Lorence jen mrzelo, že nezahlédl ani jednu veverku, nicméně za soumraku se v dáli vedle zámku vyloupili nějací dva lidé. Drželi se za ruce. Blížili se. Neviděli Lorence, ale on si najednou se zachvěním uvědomil: nejdou naslepo.

A vědí, že tady budu.

Ivana ho vzrušovala. Toužil po ní. Přicházela teď se skloněnou hlavou. Moc nehorovala pro nějaké vodění se za ručičku, ale šli s Ivanem hodně blízko vedle sebe a ona se pak na úrovni jeskyňky... jaksi zarazila. Pootočila jemnou, světlou tvář ke stínu pod smrky a teď... a teď přeběhla za Ivanou po cestičce malá, rusá veverka. A teď přeběhla očima Ivana i po Lorencově obličejí.

„Půjdeš s námi?“

Chtěl se hnout, konečně hnout, ale tu si uvědomil, že je sochou. A proto oni teď plynule pokračují v chůzi... a proto Ivana nečeká na jeho odpověď... Vždyť jsem jen Lorenc z kamene – v tomhle snu. Vždyť nežiji. Všechno se mi to jen zdá, protože tolik toužím...

Ale proč mi je tedy tak chladno? Otřásl se. Procitl. Byl to opravdu jen sen.

Tenkrát. Teď ve Stilburyho domě Lorenc rázně hmátl do brašny a vytáhl tu divnou lesklou věc. Trochu připomínala rádobu moderní lis na citróny, ale zvláštní lis. Byl celý z chromu. Hm, a s tak fantastickým designem... Ivaně připomínal asi nejvíc pavouka, tarantuli, která ale přišla někde tam za obzorem ve válce o několik nohou. A zbyly jí jen tři. Groteskně pokrčené jako nohy Wellsových Martanů. Lorenc se právě přes toho pavouka podíval na Ivanu.

„Jste v pořádku?“ ptal se jich trochu váhavě.

„A ty?“

Neodpověděl. Někde hluboko v domě začaly tlumeně odbíjet hodiny.

„Tobě to ale trvalo,“ řekla Ivana vlažně. „To jsme se na tebe načekali, ty vynálezce.“

„Co tě zdrželo, Lorenci?“ zeptal se Ivan.

„Překážky.“

„A ten lis?“

„Je pravý. Přímo z laboratoře.“

V dáli za oknem to zadunělo sérií výbuchů. „Pandemie zakletá ve stroji,“ zahučel Lorenc. „Jako čert, co slouží v mlýně.“

„Takže to bude fungovat?“

Pokrčil rameny. Pustil brašnu. Protáhl se mezi nimi a haraburdím ke knihovně a k vaničce.

„Vida. Ta se hodí.“ Ohlédl se provinile po Ivaně.

„Vanička?“ hlesla užasle.

„Aspoň doufám. Naplníme ji slanou vodou.“

10. Exaktní vědec v činnosti

Lorenc to řekl trochu chraplavě. Pak pokračoval chladnějším tónem, jako by předčítal nějaký k vaničce přiložený návod. Zůstával nad věcí, ale na ty dva měla jeho slova snad právě proto takřka magický účinek.

Ivana aspoň, sotva Lorence vyslechli, v několika následujících minutách značně připomínala čínorodou kuchařku – anebo dokonce jakousi docela přitažlivou čarodějkou. Byla dost hezká a Ivanovi se nikdy nepřestaly líbit její zvláště bezbranné paže a dokonalé vlasy. Teď ho navíc tato bytost nakazila svým jásosem. Až se taky rozesmál. Vlastně šťastně.

A voda v kotli temně, čarodějně bublala... a ti dva se letmo dotkli rukama. Láska? Nevíme, ale rozhodně to Lorencovi připomnělo stezku tenkrát v Kynžvartě. Mnohé se změnilo na vztahu Ivany a Ivana za léta, která od té doby prošla, ale v podstatě byl ten vztah pevnější, a Lorenc byl za to rád, i když ji tak miloval. „Jen je třeba fenyletylaminu,“ blesklo mu hlavou.

Už cestou vzhůru po točitých schodech si všiml vzhledu prastarých zdí domu pana Stilburyho. Bedlivě si je prohlédl a pochopil, že nezbyvá mnoho času. Zdmi se k blikotavému nebi táhly dlouhé zčernalé trhliny. To už nebyly stěny domu pana Stilburyho, ale stěny domu pana Ushera. Poe se stále vracel. A poezie? Také. Obklopovaly je rozhodně zdi domu z filmového hororu.

A dunění výbuchů se blížilo. Zášlehy na nebi nyní takřka neustávaly. I kotě se probralo a předlo a lísalo se k Ivanině noze. Příliš si ho nevšímala, a tak ho uchopil Lorenc a pomalu zvedl nad bublající kotel.

„Zbláznil ses?“ vyjekla Ivana.

„Možná. Jako všichni TAM VENKU,“ zamumlal zimomřivě. „Uvařili jsme v téhle válce zaživa zvířata... a teď vaříme v pekelném kotli i sami sebe, a až vyždímáme zeměkouli jako citrón, tak teprve...“ Nedomluvil. Stáhl paži a kotě mu živo a zdrávo vklouzlo na zkrvavené rameno.

Ivana pochopila, že jen žertoval, a to ji upokojilo. Tušila, že Lorenc je následkem války možná i zabiják, ale těmi se v těchto dobách stávali všichni. A on byl rozhodně tak trochu ztracený – už před touhle válkou – ve světě, kterému se nechtěl nebo neuměl přizpůsobit. Cítla to, věděla to... už tehdy v Kynžvartě. Který nebyl jen snem. Snem zůstávalo SKUTEČNÉ milování se s ní. Tam v Kynžvartě Lorenc poprvé na chvíli zadoufal, že by se právě Ivana mohla stát poutem mezi ním... a světem. Nu, dosti chybělo. I když ne jeho vášeň – potlačená. Nu, moc mu to nevyšlo...

Už to byla celá léta. A život je krátký. Všechno odletí... Ostatně, opravdové přátele nemůžete cílevědomě získat, natož pak násilím... si pro sebe vydobýt. Ve filmu ještě snad, ale film právě jest už jinou dimenzí. TAM SE DÁ REALIZOVAT LEDACOS, jistě. Ale tady u nás? Pchá. Láska se buď objeví sama – anebo vůbec ne.

Lorenc si v tu chvíli živě představil malilinké detektory, které prý máme všichni od přírody někde v nosech, a vzpomněl na vůni kynžvartského listí, toho tak slepě zamotaného v Ivaniných vlasech. Stál tu nad vaničkou a vůně se vsávala do hypofýzy tak jako voda do houby a hypofýza zareagovala a okamžitě začala vylučovat pocit zamilovanosti a neviditelné

prsty jiné dimenze se už nedotýkaly částíček mozku nijak ledově, nýbrž vřele, takže Ivaně pod vlivem fenyletylaminu malilinko zrudly svršky boltců, což vypadalo dost komicky... Ale tu si Lorenc zase vzpomněl na Stilburyho vztyčený ukazovák: „Nutnost náhody při tažení karty ve fázi spuštění stroje (vašeho chromopavouka) vše degraduje, Lorenci. Váš vynález by se hodil spíš do nějakého pitomého hororu nebo rovnou do snů. Je to opravdu STROJ NA VRAŽDY A JÁ VÁS VAROVAL. Copak mé peníze, ty sper d'as, ale TOHLE se vám prostě vymklo a patří to do světů fantazie.“ A pan Stilbury se odmlčel. „Zklamal jste mne, Lorenci. Projevil jste se jako idealista a já vás neumím usměrnit. Asi jsem měl radši mýt nádoby nebo spíš než rádoby originální vynálezce sbírat Poeovy básničky v originále. Co takhle všechny české překlady Havrana? Anebo je lepší můj komplet filmů s Borisem Karloffem? Co chcete z mých sbírek, abyste s tímhle přestal?“

„Sám jste chtěl, abych začal, a přestal bych také, ale je pozdě, protože cítím, že tohle už musí být vítězství, pane Stilbury – a díky ještě jednou, protože nemít vaši podporu, nikdy by se mi nic nepovedlo.“

„Takže toho svého pavouka z chromu... vrazíte zkusmo mezi nějaký lidský milující se pár?“ zeptal se Stilbury.

„Přesně tak.“

„Snad ne mezi Ivanu a Ivana? Nepotřebují nic třetího. Nestačí, že vás inspirovali?“

Thomas Ripley Lorenc zastrčil rozpačité ruce do kapes. Zaváhal. „Nestačí.“

„Jste jako mrtvý mezi dvěma živými,“ zamumlal Stilbury. „I ten váš vynález. Jste pavědec, jste šarlatán. K tomuhle vede mecenášství. Blud se povýší na skutečnost.“

„Je to moje metoda,“ namítl Lorenc.

„Nedokonalá, protože nevíte, KAM se při skoku mezi dimenzemi strefíte.“

„Takto náhodně ale feromony právě fungují,“ vyhrkl Lorenc. „Princip namátkového výběru, rozumíte? Ten je už od počátku pravou podstatou Feromonie A. A s pandemií, kterou tím mimo jiné chceme zastavit, se to má přesně jako s láskou, a lásce se nemá moc ořezávat pole působnosti. Na to se musí jinak.“

Jenže válečná pole ďáblů ve vašem stroji na vraždy jsou neodpustitelně neohraničená, Lorenci, říkal už si v duchu pan Sandy Stilbury až do své smrti. Jsou jako nějaká pláň z hororu. Jako povrch země po výbuchu veškerých pum. Ó, ty vaše pokusy. Ó, proč jsem vás jen poznal – a podporoval... Bude to STRAŠNĚ NEBEZPEČNÉ, vždyť nikdo živý dosud neví, co se skrývá tam... Tam za branou, kterou pavouk hlídá...

„Ve válce a lásce je vše dovoleno,“ jako by mu odpovídal pan Lorenc.

V tom se však mýlil.

11. Věda v praxi

Nicméně válka pak opravdu vyšlehla a nešlo už ji nijak zakázat. Meyrinkovi, ani nikomu jinému, a bylo to s ní opravdu jako s láskou. I ona se musela vybit SAMA.

VYBÍT SE! VYBÍT! úpělo v Lorencovi po celou cestu přes pláň. Po celý ten kalně ponurý den, v němž se neozval jediný hlásek mimo dunění explozí a v němž ony divné, tísnivé mraky vyprahle visely z blikotající oblohy, když procházel zcela sám a sám tou náhle neobyčejně pustou končinou země, aby až s večerními stíny dorazil k domu pana Stilburyho.

K onomu zubu plání, k domu věčných milenců s věčnými filmy uskladněnými a věčným Edgarem Allanem Poem v knihovně.

Ted' stál Lorenc tady v pokoji, za sebou cestu, která by vydala na román, a co bylo zvláštní, nepřipadala mu jako cesta tam, ale spíš jako cesta zpátky, jako návrat domů. Vrátil se z chladu. Byl moc rád, že je už tady S NIMI. Rozhlížel se a jím připadal jako cizinec, který

vypadl z nějakého brakového románu. A ve vaničce to kolotalo jako při sabatu na čarodějné hůrce a čarodějka Ivana okolo ní tančila a jejího muže už se také zmocnilo nadšení. Jsme u cíle! snil zatím Lorenc.

To už si pomyslel ale i předtím, během oněch dvou a půl vteřin Ivanina objetí. A ona teď krájí citróny na plátky, tři šťavnaté a žluté – a zručně. Však jí to poradil. Poslechla ho, a až po chvíli kratičce vzhlédla. „Ach, být tak alchymistkou, Lorenci. Jako ty.“ A pohodila vlasy. Usmívala se, žertovala. „Louhy míchat, síru dýchat, tak TO by mě bavilo.“ A jak mu to říkala, pojednou se sama sobě úplně bezstarostně zasmála. Lorencovi se líbila.

„Ale Lorenc není žádný alchymista,“ prohodil Ivan – a cvrnkl do ní ukazovákem. „Lorenc je badatel. Exaktní.“

A v sochy ztvrdlý, domyslel Lorenc při novém pohledu na Ivanu. Nechtěl ji snad kdysi mít jen a jen pro sebe? Svlékat ji. Líbat ji? Hladit ji? Vzrušit ji? Zase ji oblékat? A pak si ti tři rozdali plátky.

„Připraveni?“

„Ano.“

„Ano.“

Pak ty plátky společně vychutnávali. Lorenc totiž předpokládal, že tím svůj magický stroj uvede do chodu, a představoval si ho jako neviditelnou chobotnici, která je už teď bezhlesně ovíjí. I Feramon Meyrink ovšem odněkud řídí stroj na vraždy, zase ten svůj.

To bych se ale vsadil, pousmál se Lorenc, že je s ním ještě osamělejší.

Uprostřed plání svištěcího vichru se pod pochroumanou střechou domu pana Stilburyho zvolna rozbíhal stroj tří Meyrinkových konkurentů. A ten nebyl jako jeho, nepotřebovali nikoho šrotovat. Tenhle stroj nebude vraždit, pohrdne věrností jakékoli ideologii a zůstane věrný jen sám sobě. To Lorenc dobře věděl, vždyť ho vyrobil: „Je jako já.“

12. Vražda knihy

„Propána, ale přežijeme to vůbec, Lorenci?“ zasténala pojednou Ivana. Nemohl si pomoci a v duchu ji viděl nahou. Bezděčně si tiskla dlaně na boky a po Lorencově vzoru westernově vyplivla žlutou kůru: do vroucích bublin. V tu samou chvíli se i hladké boky domu otráslly a nebyly tak pevné jako ty její a jako by po nich v šeru lačně zajezdily Meyrinkovy dlouhé prsty... Ivana se reflexivně stulila do Ivanovy náruče.

„Vy dva určitě,“ odpověděl Lorenc sklesle. „Láska vše jistí.“ Ale pobledl. Zase už si vzpomněl na těch pár jejích doteků. A ona zatím na sluníčkem kdysi tak rozpálený Kynžvart. Býval tak žlutý...

„Máš teď vůbec nějaké přátele?“

Neodpověděl. „Mně se po tobě docela stýskalo,“ dodala.

„Mně po vás taky.“ Trochu sarkasticky se zasmál. „Tedy vždycky jednou za čas.“

Kůry se hroutily. Vířily ve vaně. Vzhůru se valily bubliny ve tvaru srdíček, malých citrónků a dětských tvářiček a bez přestání pukaly.

„Tak jenom jednou za čas?“ Oba se tomu zasmáli. „Ale Lorenci, proč ty vlastně o nikoho nestojíš?“

Už se zas bál. A opět si vzpomněl na umírajícího pana Stilburyho. Co mi to jen řekl? „Před narůstajícím oceánem násilí se nedá z tohoto světa nikam utéct, Lorenci. Ani do filmu, ani do žádné té vaší údajně lepší dimenze.“

„Věřím, že dá,“ namítl tehdy.

„I kdyby, Lorenci, tak zkuste si představit, jaké to TAM asi je.“

„Třeba opravdu JAKO VE FILMU,“ plácl tehdy skoro mechanicky.

„Dobře. Ale jaké filmy se nejvíc točí? Plné násilí. Filmy – stroje na vraždy. Tady to máte. Tak kam se teď zachráníte, ha? Chápete, co chci říct? Že se tam třeba taky můžete setkat jen a jen s odleskem tady páchaného násilí.“

Svištění střel venku se náhle stalo nepřetržitým a začaly už dopadat v blízkosti domu. Vybuchovaly, duněly. Lorenc pohlédl na Ivanu. Chtěl něco říct.

„Už se vaří!“ hlesla vyloženě vzrušeně.

„Jo. Vaří. A tady máš ten svůj strojek.“ Podal jí chromový lis na citróny. Už nebyl tak nejistý.

„Ten je snad tvůj.“ Zasmála se, ale to už opět z Ivanovy náruče. Zdála se mu najednou víc než vzrušená.

„Váš bude.“

„Kéž je to stroj na lásku,“ řekla. „A ne na válku.“

Možná je to opravdu jen ŠIKOVNÝ stroj na vraždy, pomyslně si Lorenc už zcela bezradně. Choval jejich kotě, ale najednou si již nebyl ničím jist. „Počkej radši ještě, Ivano,“ chtěl ji vzít za ruku, ale ona ho už poslouchala sotva na půl ucha a uchopila podivného chromového pavouka a něžně ho sevřela oběma dlaněmi. Skoro jako kdysi svou holčičku... Skoro jako v ještě hlubším KDYSI některé jen těžko doručitelné dopisy.

„Kdepak stroj na vraždy, Lorenci,“ pravila pak Ivana přísně, jako by dokonale četla v Lorencově touhou rozvířené mysli. „Stroj PROTI vraždám.“

Vítr zaskučel. Nad hladkou planinou se točil a pak v trychtýři okolo domu. A nová exploze. V bocích domu pana Stilburyho to zapraštělo.

„Šlehať to do nás,“ konstatoval Ivan.

„A dál?“ chtěla tedy Ivana co nejrychleji pokračovat.

„Strč ho do vody,“ hlesl Lorenc – a Ivan ji v tu chvíli z legrace plácl svěšenou dlaní přes zadek, takže Ivana tarantuli překvapeně upustila přímo do kolotající vaničky.

„Děláme to správně?“ ohlédla se po Lorencovi.

Zrovna tak nevěřicně přejel pohublému kotěti po kostrbaté páteři: předlo a předlo, jako kolovrátek. POTŘEBUJEŠ pro svůj rozlet nové dimenze? pomyslně si Lorenc. Tak si je nejdřív musíš představit! A přistoupil ke Stilburyho knihovně. Klíčová chvíle oné seance. ZCELA NAMÁTKOU (a to bylo právě důležité) vylovil jakýsi svazek. Chceš, aby tě někdo začal mít rád? Začni si představovat, že UŽ TEĎ je do tebe blázen, a nikdy už DIMENZI této své víry neopustíš! Chceš? Chovej se, jako by tvá touha už byla splněna. K tomu je vůle. K tomu fantazie. Zatni víčka! Tma? Spatří v ní do nejposlednějšího detailu prokreslený vzhled TOHO, CO POTŘEBUJEŠ. Uvidíš své vytoužené kraje, ucítíš ztracené doteky, ať se tě dotknou oči a úsměvy, vše, po čem toužíš... Díval se na Ivanu. Sníl, zatímco pokojem znělo stále prudší kolotání vroucí vody. Všichni tři ale zřetelně uslyšeli i odporné tření obřího koštěte, jež s pravidelným svistotem podmetalo zdi toho starého domu na pláni...

Anebo to byla kosa? Podtínala? Rozhodně bubnoval déšť – tedy vlastně žhoucí pršely. Zubatá smrtka už asi vyčkává nedaleko. Za proděravělou tabulkou okna se (jako Ivaně k potěše) skvěl mumraj mnoha set ohňostrojů, jejichž plameny se bravurně rozprskávaly. Lorenc vzal nůž. Nastavil Ivanovi tu náhodně taženou knihu. Podal mu nůž. „Strč ho do ní,“ zamumlal a Ivan ten čin poslušně vykonal.

Tu vraždu knihy... Která nedokázala ani vykřiknout bolestí. A chromový pavouk se po celou dobu převracel ve vodě – skoro jako by vařili nějakou mrtvolu. Ten pavouk, mrtvý mezi dvěma živými a černá magie.

A co! Lidé tam za obzorem jsou horší, když třeba vaří kraby zaživa.

Čarodějnictví se projevovalo hlavně tím, že z nohou pavouka teď bez přestání unikala energie. Neviditelná, a přece lepkavě bičovitá. A její obrvená chapadélka lidskou trojici ovíjela – anebo aspoň Lorenc si funkci svého vynálezu vždycky tak nějak představoval ... Jako jakousi amébu.

A ťuk. Neviditelné prsty už se dotkly jistých míst v jejich mozcích – a znovu a znovu ťuk... a stále ztlačněji. Propána, zdálo se Ivaně, vždyť já snad konečně ulétnu.

A až do vesmíru. Kudy? Tímhle nebem. Na počátku noci zívavě OTEVŘENÝM... Vzpomínala – a jásala... Celá ještě zkrásněla, oči plné odraženého ohňostroje z plání. A frr a frr, smála se, a budu stoupat... a stoupat. Bylo to jako droga. Tak, jak jsem to vždycky chtěla. To je ale dneska nádherná SEANCE.

13. A neodvažují se mne milovat

Dosáhneš v životě nejspíš jen toho, co si svedeš opravdu ŽIVĚ a detailně představit, ujišťoval mezitím Lorenc horečně sám sebe – a angorské kotě si flegmatically ostřílo dráčky o jeho límec.

Ale pokud v tom svém snu na něco zapomeneš, ani v jiné dimenzi to pak nenajdeš. Nejspíš ne. A PROTO je třeba se snění věnovat.

A bez rezerv. Jako lásce. A čím tvá vize ucelenější, tím rychleji k cíli ti to pomaže, nemyslíš? A blíž a blíž, a nepřemýšlej nijak urputně o pohnutkách svých tužeb, však to jsou JEN tvé touhy a potřeby, nikoho jiného.

Lorenc se o tom všem ujišťoval a soustředil veškerou vůli, a to daleko dokonaleji, než se mu ji dařilo koncentrovat tenkrát při oněch prvních hokusech pokusech se psem a s kočkou. Stál tu... a víc než kdy předtím se sám sobě stával doupětem. A zněl lidský mlýnek naučené modlitby, skoro jako někde v Tibetu: Ó, kéž už nejsem sochou!

Tak toužil Lorenc, velký mág a čaroděj.

Staň se sám sebou, myslil si znovu a znovu, a jasně spatři své potřeby jako už naplněné...

Sotva to v duchu dořekl, prudce rozevřel onu tlustou knihu v místě, v němž vězel kuchyňský nůž a...

A teď se nejspíš propadneme rovnou do nějaké básně, představila si Ivana.

A teď se třeba propadneme do NIKAM, tak jako tenkrát chrabrý plukovník Fawcett v Amazonii, blesko Ivanem.

A čarodějný pan Lorenc? Stále v činnosti! A drmolil „náhodně tažený“ text, tu jakousi básničku ze Stilburyho knihovny:

*Muž se železnou maskou
má dneska noční hlídku
a neodvažují se mě milovat...
Hamlet a Moulin Rouge s tím černým rytířem,
je konec dobrodružství – a podpis? Já, Alexandr Veliký.
Pak magická záře,
nemilosrdný čas,
Frankensteinova kletba
a vzplane její vlas...*

Ohydný sněžný muž

a hřiště násilí

*a míče hlav a zuby Draculů, které jsme zasili.
I vampýrova pomsta
a baskervillský pes,
nic není nepřirozenějšího ... než všednost právě dnes.
A zlá je mumie.
Tvé maso
a hyeny jsou d'áblové. Ten kužel ticha.
Pak podezřelá osoba.
Pokradmu kroky jdou. Kaše
a meč ze Sherwoodského lesa. A Stokerovy nevěsty.*

*Na ostří nože! A hned po schůzce
v tom klubu pekelných plamenů*

*běsnění v pašerákově zátoce
a mísy Hieronymova ovoce.
Hotovost na počkání. Kapitán Clegg.
Muž, který KONEČNĚ zemřel. Satanův agent a pojd'
se mnou do kina. A zase maso, zase konina.
Fantomasova zloba,*

i z hloubi Opery,

Gorgona v domě hrůz

*doktora Gordona.
Šli a šli a šli.
Ona
a její lékař – Bosch
a jeho roboti. Lebka. Invaze na Zem už 2013!
Gibraltar násilí
a v cíli? Všechny víly,
které jsme zabili.
Frankenstein stvořil ženu. V zahradě tortury, v zahradě
mučení*

za nocí ohně, za nocí skučení.

*Někteří mohou přežít. To já jen píši filmy. A VZKAZ?
V zahradě s jilmy zbyl mi...*

*Zní: výdrž!
A nezní mene tekel, nýbrž:*

*„Vyryl jsem TO do nitra hor
a svůj vzdor
a pomstu,
kterou vichry útrap svály,
jsem ukryl v prach
a do nitra skály...”*

A miluji tuto poeovskou hrůzu!

Krvavé bestie!

*Korupci citu
a stroj,
jenž všechno přežije,
a klapě jako mlýnek ve zdi
dítěti u hlavy. Ty slzy samoty a slova bolavý...
Frankenstein musí být zničen! Křič a křič a křič!
Znovu a znovu. S bičem bič.*

*Upíří milenci
jsou však jen snem – a kečup v kredenci.*

*Dům, z něhož odkapávala krev.
A ještě jednou!
Já – monstrum z kráteru.
Zlá dvojčata.*

*Azyl pro ztraceného.
Příběhy z krypty... A nic než noc.
Panika v expresu,
jenž míří do pekla,
zvířata nebohá*

*už dávno utekla
a dotírající hrůza...
Popsaný prach*

*a teď nastane vřískot...
a Draculovy satanské rituály...*

*Bestie musí zemřít
v legendě o sedmi zlatých upírech. Ghoul! A jak straší!
Jemu však říkají Mistr Shatterhand. Pán zkázy...*

*A v Lovecraftově záhrobní
bublavě pučí srázy...
Pak báj o vlkodlakovi. V zajetí strachu. Klepeta.
Proběhla prověrka k boji. Vteřina reality.
Stažená roleta.*

Tam v zemském jádru

*KUJÍ SE
zlověstné příběhy,
tvé srdce puká na míse...*

Nárazy vln...

*A svistot
vichřic z dáli,*

kterým se smáli,

*a svistot pravdy z dálky:
I tady mají hvězdné války.*

Co na to poví

*Šarlatový?
A tvá upíří nevěsta?*

Arabské dobrodružství!

*Dům dlouhých stínů! A Lancelotův meč! Top Secret!
A maska smrti.
Biggles a Sherlock
ukrutně zkřížení,
zemřel jsem dvěstěkrát.*

14. Oni

Lorenc dočetl. Ve vaničce to praštělo a okolo domu ještě víc. A tu náhle klid. „Ten kužel ticha“... Strnulá trojice zírala do vody. Po lisu na citrón ni stopy.

A vnější svět? Vrhli se k oknu, k tomu s dírkou po průstřelu, a hleděli na planinu, která se nadále podobala kulečníku. Srdce se jim rozbušila prudčeji, ale na první pohled se nic nezměnilo. Snad jen obzor pohasl a stal se divně mlhavým, asi jako ve starých hororech... Ale pak jako by jejich nosy nabraly i skrz sklo nějaké neznámé feromony a právě Ivana TO ČERSTVÉ JARO vdechla jako první.

„Už. Stalo se,“ chrčila. „Já to vím. Spadli jsme jinam. Všichni tři. Cítím to. Až v kloubech.“

Jaká úžasná úleva. Vděčně pohlédla na Lorence: „Vyšlo ti to. Pochybuješ ještě?“ Sama už to věděla s jistotou. „Poslyš, Lorenci, ta básnička ale BYLA divná. tu bys mohl klidně pojmenovat třeba právě Stroj na vraždy. Nemyslíš?“

Neodpověděl. Upřeně pozoroval krajinu rozkládající se před domem a všude okolo, kam až oko dohlédlo. Klouzal unaveným zrakem po pláni podobně jako předtím po Ivaně a vnímal detail za detailem. A hle, hnijící mrtvola mezi smrčky zmizela. A tamhle... Četné další rozdíly...

A pak spatřili JE.

JE. Byli jako stíny. Že by Mart'ané? Ne.

Ubírali se zvolna k domu. Blížili se ze všech stran. Groteskně se klátící postavy jako ze starých hororů. Běda – a některé snad ani nešly, spíš se jen sunuly. A blíž – a blíž. Ivan bleskurychle našel dalekohled a díval se do plání a pak podal triedr i Ivaně. Podívali se nakonec do nového světa postupně všichni tři.

Nejbližšímu stínu visel z ramen zplihlý fialový plášť a jeho hlava byla oslnivě bílá. Hrůza! Sousední kolohnát zase jako by ji měl z papundeklu a za nimi se po pláních sunou červi dalších. Ta bludná stvoření. A tamhle... Mumie! polkla Ivana. Pochopili.

A další bytost má vlasy, které se svíjejí a syčí – a ta její tvář! Lorenc se otrásl. Gorgona! Těch stínů ale přicházelo bezpočet. Byli to tvorové nového, prý krásnějšího světa. Obyvatelé dimenze, kam se před pravou válkou utíká. Monstra z míst, po nichž přece tak toužili...

15. Vzhůru přes pláň!

Zničehonic Lorenc zvedl paži. A drr. Jediným pohybem stáhl dolů černou roletu. Zakryl výhled, asi jako dítě si oči zakrývá...

„Že DIVNÁ básnička?“ zopakoval Ivanina slova. „Ale to přece nebyla vůbec báseň.“

„A CO tedy to bylo?“

S úžasem se přes celý pokoj zadíval na tlustou, skoro na začátku otevřenou knihu.

„Heslo. Obyčejné slovníkové heslo.“ Stál s očima nepřírozeně vytřeštěnýma.

Táhlé zavytí jako by tam za roletou přešlo od jednoho obzoru k druhému. Pochopil všechno. „Křič a křič a křič!“

Knihy, na níž se právě uvelebilo Ivanino kotě, opravdu nebyla sbírkou básní. Anebo byla? Došla k ní. Kotě ohleduplně odsunula a palcem si založila stránku. Mrkla na pestrou obálku – plná známých tváří. Tažen byl velký filmový slovník.

Ano. Ten poskytl Lorencově stroji moudrá náhoda a ti tři se nyní stísněně dívali na encyklopedické heslo, jehož text začínal těsně vedle Ivanina palce. Až Ivan zmateně vzhlédl – k Lorencovi.

„SIR PETER CUSHING? Kdo to byl?“

„Herec,“ odpověděla Ivana... A Lorenc se na ni nepřítomně díval... Předtím ovšem deklamoval Cushingovu filmografii. Snad poetickou... Chtěl to teď nějak komentovat, ale jeho slova zanikla v explozi šíleného jaketu z plání... A pak zase salvy ticha. A vlnění svlačců. A hrůza?

I ta. Hrůza se vždycky musí hromadit.

A kdo ví, dost možná se obavy z násilí, které ti tři měli, dají i v jiné dimenzi, ale kdekoli... kompenzovat zase jenom násilím... Tak aspoň zněla poslední poučka Stilburyho „tabulky“. A Lorencovi se náhle vybavila se vši svou zvучností. Chvěl se. Po kůži jako by mu ubíhaly celé řeky neviditelných mravenců... Stáli tam ti tři ochrnutě. Zaskočení tím novým obklíčením domu. A náhlým pádem do Ivaniných filmů... Měla snad v sobě právě ONA nejvíce citu?

Asi.

A zase jenom násilím... Byť třeba filmovým, chápal už Lorenc.

A Ivana?

Vzala úplně klidně pušku – tam zpod chomoutů. „Snad ale nebude potřeba,“ prohodila tónem hrdinky ze staříckých filmových hororů... které přece tak milovala... a její jemné vlasy... náhle Lorencovi zavoněly tak prudce, jak to ve skutečném světě za nimi ještě nikdy nebylo možné. „Třeba to jsou přátelé... Nebudou jiní než my!“

A Lorenc se až malinko zapotácel. Hleděl na Ivanu a užasl. Nad tím, jak zázračně z ní PROMĚNA smyla veškerou onu únavu dlouhého čekání.

Ivana. Ona. Jako by celá pojednou tak trochu filmově umělá. Ale moc hezky umělá. Měl ji tak moc rád!

Lorenc si předtím namlouval, že je připravený na vše, ale TOHLE ho zaskočilo, a především UŽ TO NEBYL PŘESNĚ TEN SAMÝ LORENC JAKO PŘED CHVÍLÍ. A Ivan? Taky se změnil.

A můj ty bože! myslil si Lorenc při pohledu na ně dva. TAK ZA TOHLE se vám asi nedokážu omluvit. Zhrozil se pojednou. „Co jsem to udělal!“ Vždycky, VŽDYCKY JSEM MĚL PŘECE JEN TY NEJLEPŠÍ ÚMYSLY.

A zaplavila ho vlna pocitu, že už zase kamení. Asi jako tenkrát v tom snu o Kynžvartu. Tenkrát tam stál v parku a oni dva ho míjeli, aniž pochopili, že je ještě živý. Lorenc byl náhle ochromen. Neschopen jakékoli akce. Ale Ivan na tom nebyl o mnoho lépe...

„No tak už pojd'te,“ pobídla je odhodlaně Ivana. Jako malé chlapce. Pak rázně otevřela dveře. Vedly tam dolů, na točité schodiště. „Domu pana Stilburyho mám právě tak dost.“

Následovali Ivanu a vyšli až ven. Do chladu. A na pláň Cushingova světa, nejspíše ovšem jen jednoho z miliardy světů existujících navzájem v sobě. Vymanili se rychle ze sevření pukajícího domu – a šli. A šli.

Náhodně tažená karta jest první podmínkou úspěšného skoku v čase i prostoru, tak jako se i do lásky a války vrháme často po hlavě a poslepu.

Šli. Všude se válely spousty jakési páry. Byli tři, ale Ivana kráčela svižněji. O hodně. A trochu vpředu. Ti dva za ní spíš tak vláčeli nohy, stále ještě zpola ochromeni strachem. Ivana se jim zdála bojácná čím dál tím méně, šla ale jen tak, jak by to možná udělala skoro každá žena. Pak pocítila i radostnou spokojenost, a ne, nebyla včerejší, a tak si poměrně slušně pamatovala četné šťastné konce hororů, ale i jisté bojové figle, jimiž se to dalo s obludami vyřídit. Všechny tyto zvyklosti a tato klišé měla v malíku. Ivana. A co se týkalo těch několika nešťastných konců?

Nepatrně při té vzpomínce svařila čelo, když tu náhle pochopila, že se světem, z něhož přišli, nebudou mít zdejší „neštěstí“ ani špetku zla společnou. Rychle se ohlédla. „Co vy dva se pořád bojíte?“

Ale Lorenc se spíš kál. Lorenc s kotětem v náruči. Dost nejistě hleděl na ten „nádherný nový svět“, který tak trochu stvořil, a snad vypadal i opravdu polekaně...

Ale bojí se zbytečně, věděla Ivana. To já jdu ZVESELA – vstříc i všem těm vyjícím příšerám. Protože, myslila si, budou pořád lepší, než všechno to REÁLNÉ zabíjení a mučení tam, odkud jsme se propadli. V těsně sousedící dimenzi jménem Země.

Navíc jí byly ty obludy tak důvěrně známy, jako by se jen vrátila někam domů. Ivana měla totiž ráda nejen Ivana a Lorence, nýbrž... hlavně a především... i Sira Petra Cushinga.

A jemu podobné. Šla a šla, klidně a s nadějí, a ti dva za ní tedy nakonec taky zvedli hlavy a následovali ji už stále pevnějšími kroky. Až Ivinku dohonili a vyrovnali řadu (jako ve filmu) a myslím, že se docela tou její sebejistotou i nakazili. Posléze. Nakonec. Ti tři šli vstříc novému světu úplně odevzdaně, jako by vůbec BYLO MOŽNÉ pochopit, že se právě navždy stali celuloidovými básníky.

Skutečná filmografie Sira Petra Cushinga

Narozen 26. května 1913. Anglický herec, hubený a rázný, úzkých rtů, bodavého pohledu, s vystouplými lícními kostmi. Původně zeměměřičský úředník. Herectví studoval na Guildhall School of Music and Drama v Londýně. V roce 1935 debutoval na jevišti. Potom odešel do Spojených států, kde vystupoval na Broadwayi a hrál malé úlohy ve filmu. Za druhé světové války se ale vrátil do Anglie a stal se členem herecké společnosti Sira Laurence Oliviera, v jehož Hamletovi (1948) se rolí Osrice vrátil k filmu.

Vyznamenal se i v počátcích britské televize v adaptacích „1984“, „Pýcha a předsudek“ nebo „Beau Brummell“. Ve druhé polovině padesátých let se mu pak podařil průlom, který zcela změnil jeho kariéru, když se stal hvězdou hororů společnosti Hammer.

Cushing vyvolával například v roli barona Frankensteinina (hrál ho celkem asi sedmkrát) právě to pravé nervózní napětí a zároveň vypadal inteligentně i přirozeně v dobových šatech.

Stal se rovněž ideálním představitelem Abrahama Van Helsinga v Draculovi (ztvárnil jej asi pětkrát) a řady dalších houževnatých doktorů a vyšetřovatelů, včetně Sherlocka Holmese (toho hrál několikrát, včetně televizního seriálu v šedesátých letech), ale také prohnaných zloduchů. Dále hrával různé profesory a šlechtice, kněze a často i důstojníky – včetně jednoho esesmana. Ztvárňoval zajímavě i knihkupce a majitele antikvariátů.

Počínaje Hamletem byl Peter Cushing v několika desítkách filmů protihráčem o deset let mladšího Christophera Leea (narozen 1922).

Hrál mj. ve filmech režisérů Jamese Whalea, Johna Hustona, Roberta Loseyho, Terence Fishera, Jerryho Lewise nebo George Lucase a ve snímcích podle Austenové, Orwella (role Winstona Smitha!), Grahama Greena, Dickense, Shelleyové, Stokera, Doylea (tohoto spisovatele jednou dokonce sám ztvárnil), Haggarda, Stevensona(?), Sheridan Le Fanu, Williama Earla Johnse, Edgara Rice Burroughse nebo Isaaca Asimova.

Ztvárnil také mj. Nottinghamského šerifa, postavu vezíra v Arabském dobrodružství, Burroughsova cestovatele do podzemí Abnera Perryho a celkem třikrát doktora Who. Několikrát hrál i sám sebe.

Cushingovo obsazení do filmu vždycky zaručovalo vzrušení a napětí, a to pro několik generací diváků Zemřel na rakovinu dne 11. srpna 1994.

Peter Cushing hrál mimo jiné ve filmech:

Muž v železné masce (1939)
Noční hlídka (1940)
Ženy ve válce (1940)
Mládenec (1940)
Howardové z Virginie (1940)
Laurel a Hardy studují (1940)
Skrytý dědičný pán (1940)
Sny (1940)
Neodvažují se milovat (1941)
Žena v domě (1942)
Návrat odnikud (1944)
Hamlet (1948)
Moulin Rouge (1953)
Číslo tři (1953)
Černý rytíř (1954)
Devatenáct set osmdesát čtyři (1954)
Kreatura (1954)
Konec dobrodružství (1955)
Nemilosrdný čas (1956)
Magický žár (1956)
Alexandr Veliký (1956)
Frankensteinova kletba (1957)
Ohyzdný sněžný muž z Himálají (1957)
Hřiště násilí (1958)
Dracula (1958)

Frankensteinova pomsta (1958)
Pes baskervillský (1959)
John Paul Jones (1959)
Mumie (1959)
Risk (1960)
Klub Pekelných plamenů (1960)
Tělo a ďáblové (1960)
Podezřelý (1960)
Meč ze Sherwoodského lesa (1960)
Draculovy nevěsty (1960)
Mstitelé (1961)
Na ostří nože (1961)
Běsnění v Pašerákově zátocě (1961)
Kužel ticha (1961)
Hotovost na požádání (1961)
Noční kreatury aneb Kapitán Clegg (1962)
Muž, který konečně zemřel (1962)
Ďáblův agent (1962)
Orlí tržiště (1963)
Frankensteinova zloba (1964)
Ocelové jeskyně (1964)
Gorgona (1964)
Dům hororů doktora Terora (1964)
Sherlock Holmes (1964)
Ona (1965)
Doktor Who a Dalekové (1965)
Lebka (1965)
Monika (1965)
Pijáci krve (1965)
Noc přicházejících kreatur (1966)
Dalekové: Invaze na zem v roce 2150 (1966)
Ostrov násilí (1966)
Frankenstein stvořil ženu (1967)
Zahrada tortury (1967)
Noc velkého ohně (1967)
Někteří smějí přežít (1967)
Teror krvavé bestie (1967)
Zkáza (1967)
Rubáš mumie (1967)
Morecambe a Wise (1969)
Frankenstein musí být zničen (1969)
Křič a křič znovu (1969)
Upíří milenci (1970)
Dům, z něhož odkapávala krev (1970)
Ještě jednou (1970)
Kadidlo pro zatraceného (1970)
Já, monstrum (1971)
Zlá dvojčata (1971)
Ústav (1972)
Doktor Phibes znovu nastupuje (1972)

Dracula v roce 1972 (1972)
Příběhy z krypty (1972)
Nic, jen noc (1972)
Hrůza v Transsibiřském expresu (1972)
Strach v noci (1972)
Dracula z roku 1972 (1972)
Kreatury (1973)
Dotírající hrůza (1973)
A nyní nastane vřískot! (1973)
Draculovy satanické rituály (1973)
Frankenstein a monstrum z pekel (1973)
Říkejte mu pan Zkáza (1974)
Blázinec (1974)
Bestie musí zemřít (1974)
Dracula a sedm zlatých vampýrů (1974)
Černý vlkodlak (1974)
Vesmír 1999 – Ztracený článek (1975)
Drahý Dracula (1975)
Ghoul (1975)
Ze záhrobí (1975)
Legenda o vlkodlakovi (1975)
V zajetí strachu (1975)
Minotaurova zem (1976)
Práce drsných rytířů (1976)
Prověrka k boji (1976)
V zemském jádru (1976)
Veliký Houdini (1976)
Zlověstné (1977)
Nárazy vln (1977)
Hvězdné války: epizoda čtvrtá – Nová naděje (1977)
Bitevní prapor (1977)
Hitlerův syn (1978)
Hrabě Dracula a jeho upíří nevěsta (1978)
Dotek slunce (1978)
Arabské dobrodružství (1979)
Tichý křik (1980)
Černý Jack (1980)
Příběh dvou měst (1980)
Ostrov monster (1981)
Dům dlouhých stínů (1982)
Meč udatného (1983)
Přísně tajné (1984)
Sherlock Holmes a maska smrti (1984)
Helena Kellerová: zázrak pokračuje (1984)
Biggles: dobrodružství v čase (1986)
Přes třicet roků v TARDISU (1993)
Maso a krev (1994)

POHLED Z PAŠTIKY

„Řada stížností na produkty masokombinátu X mě nutí, abych vás vyslal na inspekci, Morrisi. Doufám, že víte, co máte dělat?“

„Spolehněte se, šéfe,“ ujistil mě agent 013. „Podívám se té jejich výrobní lince na zoubky.“ A spiklenecky na mne mrkl svým velkým modrým okem, připomínajícím poněkud dobráckou bulvu vola, kterým nebyl. Anebo že by přece?

„To bych prosil, Morrisi. A dokud nezjistíte, proč si tolik zákazníků stěžovalo na jejich výrobky, nevracejte se. Jasně?“

„O. K. Zjistím jejich výrobní postupy.“

„Jinak mi nechod'te NA OČI.“ A s tím jsem zvěda propustil.

Přesně za týden jsem k Zuzaně prohodil: „Ty kupuješ konzervy masokombinátu X? Hm. Pro příště to radši nedělej.“

„A pročpak ne?“

„To jsi lékařka? Že se ptáš! Nevíš, že pouštěj do prodeje hygienicky závadné potraviny?“

„Ale nestraš. Našli už jste v nich vůbec něco?“

Právě jsem otvíral jednu z těch konzerv. „Ne. Ale náš agent číslo 013 se taky ještě nevrátil.“ Odložil jsem otvárač. „To tam má asi plné ruce práce.“

„Nebo nic nevyčtenichal a teď se ti bojí přijít na OČI a podívat do nich zpřima.“

„Ale kdepak. Morris? To je charakter, však ho znáš.“

„To tedy...“ Nedopověděla a vstala.

„A i kdyby nepřišel vůbec na nic, kličkovat a uhýbat nebude. Ani pohledem. Mám ostatně předtuchu, že tam už na něco kápl.“

„Myslíš?“

„Určitě. Cítím to AŽ V KOSTECH.“

Měl jsem pravdu? Kdo ví. Ale při posledních slovech jsem zrovna odklopil víčko.

Z paštiky se na mne moudře dívalo velké volské oko.

OSOBNÍ OD-DĚLENÍ

/ 1 /

Thiele mi podal dalekohled. Zaostřil jsem na vstupní halu. Po chvíli vyšel první zaměstnanec. „Je to Čech, anebo Němec?“

„Na tom přece nezáleží,“ odpověděl Thiele.

Zkoumal jsem bedlivě mužův „mundúr“. Nikdy není od věci se zastavit o den dřív, tedy ve firmě, kde se budete ucházet o práci, a podívat se aspoň z recepce na lidi procházející se po chodbách. Thiele mi to dalekohledem zjednodušil.

„Jinak by tě zítra poznali, Krauzi. Jakýkoli vetřelec v okruhu je okamžitě registrován. Byls někdy v bance? To máš to samé.“

Muž ve žlutém saku právě vstupoval do dveří, ale Thiele mi zakryl hledí. „To není zaměstnanec. A ty taky nebudeš jen host anebo zákazník, Krauzi. Jestli tě tedy vezmou. Ale aby tě vzali, musíš se vzhledem a vystupováním co nejvíc přiblížit jejich kultuře.“

„Německé kultuře doufám ne.“

„Blázníš? A co máš stále s těmi Němci? Firemní kultuře, Krauzi.“ Vzal mi dalekohled. „Půjdem.“ Škobrtl jsem hned při prvním kroku... a on dodal: „Musíš se firemní kultuře maximálně přiblížit i svým vystupováním, protože jinak nemáš sebemenší šanci uspět v konkurzu.“

„Nestačí tedy sebevědomí?“

„Ty ho stejně nemáš, Krauzi. Jenom hraješ roli. To oni poznají. Mají na to síly. Jejich ODDĚLENÍM už prošly stovky žadatelů, nezapomeň. Možná tisíce. A přílišné sebevědomí je stejně k ničemu. Jakmile to přeženeš, automaticky odpadáš. Úplně stejně, jako když budeš apatický. Zlatá střední cesta, Krauzi, to si pamatuj. Zlatá střední.“

Nemít Thieleho, nevím, co bych dělal. Byl to ale vůbec přítel? Kdo ví. Na mé práci mu rozhodně nezáleželo a tím dalekohledem se jenom bavil. Šmírák a voyeur. Ještě tak nejspíš bych ho nazval svým andělem strážným, který se zničehonic vynořil, když bylo nejhůř, ale možná zase odletí. Jako kouř – i když, chvála Bohu, ne už třeba dým z Osvětlení... Thiele, mimochodem, věřil v takzvané „řetězce životů“ a byl mi kdykoli připraven namluvit, že právě on sám ve svém předešlém životě skončil v peci...

„A teď se mstím. Rozumíš?“ Zavrtěl jsem hlavou. „Anebo aspoň varuji,“ dodal.

Šel po mé pravici jako bratr a byl mi velmi podobný. A já... Ne, nemohl jsem nevzpomenout na jednu zvláštní povídku Edgara Allana Poea. William Wilson, opakoval jsem si stále. William Wilson. A cítil jsem se rozštěpený. Jedna část mé bytosti toužila jednat přirozeně (právě Thielemu jsem záviděl, že tak jedná), ale ta druhá se soustředěně připravovala na velkou „vstupní hru“. A tu jsem si uvědomil, že jdu po ulici sám. A že hovořím sám se sebou. Ani žádný William Wilson ostatně neexistoval. Jen Edgar Allan Poe a já.

/ 2 /

Druhý den jsem přišel oblečen přesně podle firemní kultury. Padly na to mé poslední peníze. Kráčel jsem Roudnou co nejvyrovnaněji ke žluté budově a nemohl s obavou neuvažovat o svém vlastním obličejí. „Mimika!“ opakoval jsem si. „Mimika a gestikulace zapůsobí až ze šedesáti procent. Vůbec nejdůležitější pak je první dojem. Nebo vlastně už ani

nic dalšího neexistuje. Vždyť personalista si utvoří úsudek během dvou sekund, to je všeobecně známo, s tím se setkám ve všech podnicích. Takže to nemám příliš času.“

„Především ještě záleží na tvé mužnosti,“ vyhrkl mi vtom do ucha neviditelný Thiele (propána, už tu zase byl). „Musíš mít koule – anebo jak to říct. Nikdy se ANI KLACÍKEM NEDOTKLI nikoho s pisklavým hláskem, kupříkladu. Takže hovoř, proboha tě prosím, co nejhlouběji.“

„Asi jako Ladislav Vodička?“

„Ano. Jenom hlas Johnnyho Cashe působí opravdu seriózně, a to pak budeš mít, Krauzi, vyhráno. Hlady tedy už rozhodně neumřeš.“

„Ale copak jdu dělat dabing?“

Z Thieleho ale už byl zase jen dým... Zmizel můj dobrý duch, zmizel můj Hopkirk. U nikoho dlouho nevydrží, víte, a jeho rady koneckonců třeba také ne. A přece ještě! „Nezáleží jenom na hloubce barytonu, nýbrž jde i o tempo řeči, Krauzi.“ „Co?“ „Nesmíš být ani moc hrr, ani moc prr. Ani hot, ani... Správná kobyla kluše přesně podle firemní kultury. Rozumíš? A poděkuj mi, Krauzi. Co bys asi dělal, kdybys mě neměl? Nevíš to náhodou? Jsi jen chlápek z ulice, obyčejnej... Nevím ani, jak bych to vyjádřil. A navíc chudej. Kolik si myslíš, že stojí jedna hodina vzdělání u poradenské firmy, která blby jako ty na podobné konkurzy připravuje?“

„Sedm korun?“ „Víc.“ „Mimika, gesta, témr, dej mi už pokoj. Chci se teď spolehnout čistě jenom na svůj vlastní vnitřní hlas.“ A vstoupil jsem do „žluté pece“.

Uvítala mě oproti očekávání mladá dívka s plavým přelivem. Vlastně ještě dítě. „Jmenuji se Karolina Švidrnochová a tohle je moje práce,“ pousmála se striktně, když mě brala za ruku.

„Zjistili jsme v průběhu času, že někteří uchazeči o práci už snad nemají ani co jíst.“ Krátce se zasmála. „Přicházejí následkem toho ke konkurzu natolik stresovaní, že je můžeme rovnou šoupnout zpátky na ulici. Předcházíme tomu proto od 1. apríla 2053 malým pohovorem uskutečněným ještě před vlastním...“ Odkáslala si. „Ale to vás jistě nezajímá, pane Frausi, a máme opravdu minimum času a nejsme v mateřské školce nějakého Fulghuma,“ podívala se mi zpříma do očí. „Nemá cenu si navzájem něco předstírat a rovnou vám řeknu, že mimo jiné je moc důležité, aby měl uchazeč jiskru v oku.“ „Ach tak.“ „A tu vy nemáte.“ Škubl jsem sebou. Ale tělo mobilizovalo. Ihned jsem se na opomenuté oční nervy soustředil. „Hotovo. A co ještě?“

„Ne, ne, ne, ne. To už je vynucené. To už nechceme.“ „A co tedy chcete?“ „Víte, na to neexistuje žádná přesná definice. Rozhodně ale nejde jenom o jiskru v oku, jestli mi dobře rozumíte. I víno má přece jiskru – a nekouká.“ A když postřehla, že jsem se ani nepousmál, dodala: „Preferujeme rozhodně jen muže se smyslem pro humor.“

„Ale dívejte se mi přece do těch očí!“ vyhrkl jsem už skoro zoufale. Dívka mi ale již podávala ruku. „Nesmíte brát všechno doslova, pane Cruise. Jiskrou míníme spíše celkový osobní šarm. Víte? Takže ne na shledanou,“ usmála se, „ale prostě sbohem. A mezi námi: pokud se nezlepšíte, jinde už to snad ani nezkoušejte.“

„Když ale má žena je hrozně náročná,“ vyhrkl jsem v posledním tažení, „a zrovna dneska v noci... Takže se nedivte.“

„Ach tak. To jsem nevěděla. Dobrá. Ale údaje o rodinném stavu by vám stejně pomohly pouze neznatelně.“ A nahlédla pro kontrolu do nějakých poznámek. „Třeba výška hlasu ovlivní výsledný dojem i z třiceti procent, ale význam slov je pro ODDĚLENÍ uchazečů důležitý pouze ze šesti procent.“

„Dobrá, ale nechcete udělat výjimku?“ vzpamatoval jsem se ještě jednou ve dveřích, které jako by teď už opravdu vedly do pece. „A vůbec, jak se jmenuje ta vaše personalistka? Pust'te mě na zkoušku rovnou za ní. Já chci na skutečné osobní ODDĚLENÍ. A co víte, třeba tam udělám dojem i bez vašeho školení.“ A tu se ta dívka už vyloženě rozesmála.

„Osobní ODDĚLENÍ provádím už já. A udělat dojem na paní Heidrichovou? No, to se vám tedy opravdu povedlo.“

OBRYS *kmen*

<http://www.obrys-kmen.cz>
redakce@obrys-kmen.cz